

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KAMIENICA POLSKA

Zleceniodawca:

Wójt Gminy Kamienica Polska

Wykonawca:

Konsorcjum Firm IPF PROJEKT i a P l a n o

ZESPÓŁ AUTORSKI:

mgr inż. Anna Wilczak – główny projektant

kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej –
zaśw. Nr Z-368/KW/235/2014,

Rzecznik Towarzystwa Urbanistów Polskich

mgr inż. Michał Wiącek – główny projektant

kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej -
zaśw. Nr Z-567/KW/411/2014,

Rzecznik Towarzystwa Urbanistów Polskich

mgr inż. Rafał Odachowski – projektant

Wrocław – Kamienica Polska

marzec 2017r.

SPIS TREŚCI:

I. WSTĘP

1. Przedmiot, cel oraz podstawa prawna opracowania
2. Ogólna charakterystyka gminy
3. Elementy strategii rozwoju gminy
4. Rola gminy w regionie

II. UWARUNKOWANIA

1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu
 - 1.1. Dotychczasowe przeznaczenie i zagospodarowanie terenu
 - 1.2. Przeznaczenie terenów w obowiązujących planach miejscowych
 - 1.3. Uzbrojenie terenu
2. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony
3. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami
 - 3.1. Stan systemów komunikacji
 - 3.1.1. Stan systemu komunikacji kołowej
 - 3.1.2. Stan systemu komunikacji rowerowej
 - 3.1.3. Stan systemu komunikacji kolejowej
 - 3.2. Stan infrastruktury technicznej
 - 3.2.1. Zaopatrzenie w wodę
 - 3.2.2. Gospodarka ściekowa
 - 3.2.3. Zaopatrzenie w gaz
 - 3.2.4. Zaopatrzenie w energię elektryczną
 - 3.2.5. Telekomunikacja
 - 3.2.6. Gospodarka odpadami
4. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego
 - 4.1. Stan środowiska naturalnego
 - 4.1.1. Położenie fizyczno-geograficzne
 - 4.1.2. Rzeźba terenu
 - 4.1.3. Budowa geologiczna
 - 4.1.4. Surowce naturalne
 - 4.1.5. Wody powierzchniowe
 - 4.1.6. Wody podziemne
 - 4.1.7. Klimat
 - 4.1.8. Gleby
 - 4.2. Ochrona przyrody
 - 4.2.1. Szata roślinna
 - 4.2.2. Świat zwierzęcy
 - 4.2.3. Tereny i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie przyrody
 - 4.2.4. Obszary i obiekty proponowane do ochrony
 - 4.2.5. Tereny chronione na podstawie przepisów o ochronie wód
 - 4.3. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej
 - 4.4. Klimat akustyczny

5. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
 - 5.1. Rys historyczny
 - 5.2. Zasoby środowiska kulturowego
 - 5.2.1. Zabytki archeologiczne
 - 5.2.2. Obiekty wpisane do rejestru zabytków
 - 5.2.3. Obiekty wpisane do ewidencji zabytków
 - 5.2.4. Strefy ochrony konserwatorskiej
6. Rekomendacja i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenie przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych
7. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia
 - 7.1. Demografia
 - 7.2. Rynek pracy
 - 7.3. Warunki mieszkaniowe
 - 7.4. Ochrona zdrowia i opieka społeczna
 - 7.5. Edukacja
 - 7.6. Administracja publiczna
 - 7.7. Kultura, sport, rekreacja i wypoczynek
 - 7.8. Turystyka
8. Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia
9. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy
 - 9.1. Wnioski wynikające z analiz ekonomicznych
 - 9.2. Wnioski wynikające z analiz środowiskowych
 - 9.3. Wnioski wynikające z analiz społecznych
 - 9.4. Wnioski wynikające z prognoz demograficznych
 - 9.5. Wnioski wynikające z możliwości finansowych gminy
 - 9.6. Wnioski wynikające z bilansu terenów
10. Stan prawny gruntów
11. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych
12. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych
13. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla
14. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych
15. Występowanie terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej
16. Tereny zamknięte
17. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych, cele i kierunki polityki przestrzennej państwa, województwa i powiatu w obszarze gminy i jej otoczeniu
18. Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego gminy

III. KIERUNKI

1. Ogólne kierunki polityki przestrzennej gminy
2. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę
 - 2.1. Ogólne kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów

- 2.2. Szczegółowe kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów
3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę
 - 3.1. Ogólne kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów
 - 3.2. Szczegółowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów
 - 3.3. Tereny wyłączone spod zabudowy
4. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk
 - 4.1. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów
 - 4.1.1. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych
 - 4.1.2. Ochrona zasobów naturalnych
 - 4.1.3. Ochrona gleb
 - 4.1.4. Ochrona powietrza
 - 4.1.5. Ochrona klimatu akustycznego
 - 4.2. Obszary objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych
 - 4.3. Obszary proponowane do ochrony
 - 4.4. Obszary oraz zasady ochrony krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk
5. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
 - 5.1. Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków
 - 5.2. Strefa ochrony konserwatorskiej
 - 5.3. Zabytki archeologiczne
 - 5.4. Dobra kultury współczesnej
6. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej
7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym
8. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1
9. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej
10. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne
11. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej
12. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych
13. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny
14. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady
15. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji
16. Obszary zdegradowane
17. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych
18. Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym

IV. UZASADNIENIE I SYNTEZA

1. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń projektu studium

V. SPIS MATERIAŁÓW WYJŚCIOWYCH I ŹRÓDŁOWYCH

I. WSTĘP

1. Przedmiot, cel i podstawa prawna opracowania

Przedmiotem opracowania jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kamienica Polska w oparciu o podjętą uchwałę nr 71/XV/2015 Rady Gminy Kamienica Polska z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kamienica Polska.

W celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 778 z późn. zm.) Rada Gminy podjęła przedmiotową uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia Studium.

Podstawę prawną opracowania stanowi art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 778 z późn. zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. Nr 118 poz. 1233).

2. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Kamienica Polska położona jest w północnej części województwa śląskiego, w południowej części powiatu częstochowskiego, w odległości około 18 km od miasta Częstochowy. Od wschodu graniczy z gminą Olsztyn i gminą Poraj (powiat myszkowski), od północy z gminą Poczesna, od zachodu z gminą Starcza, od południa z gminą Koziegłowy (powiat myszkowski) i od południowego-zachodu z gminą Woźniki (powiat lubliniecki).

Gmina Kamienica Polska wraz z 17 innymi gminami tworzą powiat częstochowski.

Gmina Kamienica Polska jest gminą wiejską, obejmującą obszar sześciu sołectw: Osiny, Wanaty, Rudnik Wielki, Zawisna, Zawada oraz Kamienica Polska, która stanowi siedzibę władz administracyjnych gminy. Dodatkowo w obszar gminy Kamienica Polska wchodzi 3 miejscowości, do sołectwa Zawada przynależy miejscowość Kolonia Klepaczka, natomiast do sołectwa Kamienica Polska przynależą miejscowości: Podlesie oraz Romanów.

Ludność gminy Kamienica Polska w roku 2014 wynosiła 5 652 osoby. Powierzchnia gminy wynosi 46,44 km², co stanowi 3,05 % powierzchni powiatu częstochowskiego, przy czym na 1 km² przypada w gminie 122 mieszkańców.

Gmina Kamienica Polska położona jest w dorzeczu Warty, we wschodniej części gminy przepływa rzeka Warta, natomiast w osi wschód-zachód przepływa rzeka Kamieniczka. Gmina posiada wysokie walory przyrodnicze dzięki dużej lesistości oraz przepływającym przez nią rzekom. Niezależnie od lasów państwowych, występują również lasy, będące w posiadaniu osób fizycznych, co znaczenie zwiększa walor zabudowy zintegrowanej z zielenią leśną. Gmina posiada ponadto bardzo dobre powiązania komunikacyjne, zarówno z siedzibą powiatu, jak również z siedzibą województwa. Przez gminę przebiega droga krajowa nr 1, będąca strategicznym elementem sieci dróg krajowych, łącząca północ Polski z południem.

Położenie gminy w kontekście kraju, województwa oraz powiatu przedstawiają poniższe schematy.

Schemat 3. Lokalizacja gminy Kamienica Polska na tle powiatu częstochowskiego

3. Elementy strategii rozwoju gminy

Gmina Kamienica Polska dysponuje dokumentem „Strategia Rozwoju Gminy Kamienica Polska na lata 2001-2015”, który stracił swoją aktualność. W celu opracowania strategii rozwoju gminy na kolejne lata, Rada Gminy Kamienica Polska w dniu 12 lutego 2016 roku podjęła uchwałę nr 95/XIX/2016 w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Kamienica Polska na lata 2016-2025.

Opis głównych założeń Strategii rozwoju gminy 2016-2025 po jej uchwaleniu

Projekt niniejszego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kamienica Polska sporządzany był równolegle z pracami nad projektem Strategii Rozwoju Gminy, co pozwoliło na wzajemne powiązania zagadnień przestrzennych z zagadnieniami społecznymi i strategicznymi. Dzięki temu polityka przestrzenna ustalona w przedmiotowym studium uwzględnia aktualne cele strategiczne rozwoju Gminy Kamienica Polska.

4. Rola gminy w regionie

Miejsce i rolę Gminy Kamienica Polska można rozpatrywać w skali: regionu, województwa, jak i powiatu. W odniesieniu do województwa, znajdując się w strefie buforowej pomiędzy Częstochową, a rejonem konurbacji górnośląskiej, gmina Kamienica Polska z jednej strony ma strategiczne, korzystne położenie przy głównej trasie krajowej, co zwiększa rangę w zakresie obsługi transportu, sprzyjającej mobilności mieszkańców, jak i pozwala na kreowanie obszaru rozwoju gospodarczego w rejonie trasy, który ma bezpośredni dostęp do krajowej sieci dróg. W gminie można zauważyć zapoczątkowany rozwój strefy aktywności

gospodarczych wzdłuż DK-1, gdzie mają swoje siedziby przedsiębiorstwa rozpoznawalne w regionie. Z drugiej strony rola gminy w skali powiatu, dzięki niewielkiej odległości od Częstochowy, cennym kompleksom leśnym, topografii terenu oraz wspomnianej dostępności komunikacyjnej do głównej trasy w regionie, pełni od wielu lat miejsce stopniowego osiedlania się w niej mieszkańców dużego miasta. Trend ten powinien jeszcze stale rosnać, ponieważ w społeczeństwie rośnie cały czas potrzeba zwiększenia jakości zamieszkiwania pod kątem formy i metrażu zabudowy oraz ucieczki od bardziej uciążliwych terenów miejskich. Jakość tego życia w gminie wiejskiej powinna przejawiać się dostępnością do usług podstawowych i w tej dziedzinie gmina Kamienica Polska posiada obecnie dobre zaplecze infrastrukturalne. Warto nadmienić, że gmina należy do Związku Gmin Jurajskich, promując tym jednocześnie regionalny styl życia i eksponując atrakcje rejonu Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Ten silny walor turystyczny, który zapoczątkowany jest przy wschodnich granicach gminy zwiększa obecnie potencjał do lokalizacji nie tylko terenów mieszkaniowych, ale i domów weekendowych, czy obiektów gwarantujących pobyt wypoczynkowy – jako doskonała baza początkowa do eksploracji rejonu Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Powyższe uwarunkowania będą mogły być w pełni wykorzystane przy odpowiedniej polityce przestrzennej i kreowaniu ofert przestrzennych, zachowując między nimi odpowiednie proporcje tak, aby gmina Kamienica Polska mogła być w przyszłości nie tylko korzystnym miejscem do zamieszkania, ale i istotnym punktem rozwoju gospodarczego na mapie regionu, czy też w skali potencjalnego obszaru funkcjonalnego w rejonie Częstochowy. Jednym z elementów już zainicjowanego rozwoju jest fakt, że działki nr 86 i 87 KM2 obręb Kolonia Klepaczka należą do Katowickiej Strefy Ekonomicznej zgodnie z Uchwałą Nr 61/XIII/2015 Rady Gminy Kamienica Polska z dnia 23 września 2015 r. w sprawie wyrażenia zgody na objęcie granicami Katowickiej Strefy Ekonomicznej nieruchomości położonej na terenie gminy Kamienica Polska.

II. UWARUNKOWANIA

1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

1.1. Dotychczasowe przeznaczenie i zagospodarowanie terenu

Obszar Gminy Kamienica Polska stanowią w 47,4% użytki rolne, w 42,8% lasy, w 8,28% tereny zabudowane oraz w 0,05% tereny zieleni cmentarnej i parkowej.

Na potrzeby niniejszego Studium wykonano inwentaryzację urbanistyczną dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i użytkowania terenu w oparciu o przeprowadzoną wizję lokalną w terenie, ortofotomapę oraz bazę danych obiektów topograficznych.

Przeprowadzona inwentaryzacja urbanistyczna wykazała następujące tereny zurbanizowane:

- Tereny zabudowy mieszkaniowej:
 - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
 - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami,
- Tereny zabudowy usługowej:
 - tereny usług,
 - tereny usług administracji,
 - tereny usług edukacji,
 - tereny sportu i rekreacji,
 - tereny usług kultu religijnego,
- Tereny użytkowane rolniczo:
 - tereny zabudowy zagrodowej,
 - tereny rolnicze,
 - tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych oraz leśnych,
- Tereny zabudowy produkcyjnej:
 - tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów,
 - tereny powierzchniowej eksploatacji surowców naturalnych,
- Tereny zieleni i wód:
 - tereny zieleni,
 - lasy,
 - cmentarze,
 - tereny wód powierzchniowych śródlądowych,
- Tereny komunikacji:
 - tereny dróg publicznych,
- Tereny infrastruktury technicznej – teren oczyszczalni ścieków oraz tereny ujęć wód.

1.2. Przeznaczenie terenów w obowiązujących planach miejscowych

Obszar gminy Kamienica Polska ma całościowe pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, z wyłączeniem dużych kompleksów leśnych. Na obszarze gminy obowiązuje 19 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, których szczegółowe zestawienie zawiera Tabela nr 1. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w gminie Kamienica Polska.

Obowiązujące plany miejscowe były sukcesywnie opracowywane od momentu uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kamienica Polska w 2001 roku do dnia dzisiejszego. Gmina prowadzi rejestr obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Tabela nr 1. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w gminie Kamienica Polska.

Lp.	Nazwa planu miejscowego	Numer uchwały oraz data podjęcia	Numer dziennika urzędowego, w którym został plan opublikowany
1.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowości Osiny w Gminie Kamienica Polska	Uchwała Nr 114/XVI/2004 z dnia 1 grudnia 2004r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego nr 22, z dnia 3 marca 2005r., poz. 649
2.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowościach Zawada i Kolonia Klepaczka w Gminie Kamienica Polska	Uchwała Nr 154/XXI/2005 z dnia 28 czerwca 2005r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego nr 100, z dnia 16 sierpnia 2005r., poz. 2725
3.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowości Kamienica Polska w Gminie Kamienica Polska	Uchwała Nr 181/XXIV/2005 z dnia 29 grudnia 2005r.	z. Urz. Woj. Śląskiego nr 21 , z dnia 27 lutego 2006r. , poz. 708
4.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowości Kamienica Polska – Romanów w Gminie Kamienica Polska	Uchwała Nr 217/XXIX/2006 dnia 27 września 2006r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 131 z dnia 16 listopada 2006r., poz. 3780
5.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie DK-1 w Gminie Kamienica Polska	Uchwała Nr 40/V/2007 z dnia 5 kwietnia 2007r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 100, z dnia 11 czerwca 2007r., poz. 2038
6.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowości Rudnik Wielki w Gminie Kamienica Polska	Uchwała Nr 64/VIII/2007 z dnia 16 października 2007r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 15 z dnia 30 stycznia 2008r., poz. 410
7.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowości Zawisna w Gminie Kamienica Polska	Uchwała Nr 65/VIII/2007 z dnia 16 października 2007r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 15 z dnia 30 stycznia 2008r., poz. 411
8.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowości Kamienica Polska w rejonie ulicy Kopalnianej	Uchwała Nr 206/XXVIII/2010 z dnia 28 kwietnia 2010r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 127 z dnia 13 lipca 2010r., poz. 2075
9.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obszaru	Uchwała Nr 40/VII/2011	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 214 z dnia 14 września 2011r., poz. 3749

	położonego w miejscowości Kamienica Polska w rejonie ulicy Konopnickiej i działek nr ew.:1357-1367/9	z dnia 28 czerwca 2011r.	
10.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obszaru położonego w miejscowości Wanaty w rejonie ulicy Spokojnej	Uchwała Nr 41/VII/2011 z dnia 28 czerwca 2011r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 214 z dnia 14 września 2011r., poz. 3750
11.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obszaru położonego w miejscowości Osiny na północ od drogi wojewódzkiej nr 791	Uchwała Nr 42/VII/2011 z dnia 28 czerwca 2011r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 214 z dnia 14 września 2011r., poz. 3751
12.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obszaru położonego w miejscowości Wanaty w rejonie ulicy Karoliny	Uchwała Nr 43/VII/2011 z dnia 28 czerwca 2011r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 214 z dnia 14 września 2011r., poz. 3752
13.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obszaru położonego w miejscowości Rudnik Wielki przy ul. Rzecznej	Uchwała Nr 44/VII/2011 z dnia 28 czerwca 2011r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 214 z dnia 14 września 2011r., poz. 3753
14.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obszaru położonego w miejscowości Kamienica Polska w rejonie ul. Magazynowej	Uchwała Nr 84/XVI/2012 z dnia 5 lipca 2012r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 23 sierpnia 2012r., poz. 3490
15.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obszaru położonego w miejscowości Rudnik Wielki w rejonie ulicy Sosnowej	Uchwała Nr 133/XXIII/2013 z dnia 7 marca 2013r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 20 marca 2013r., poz. 2634
16.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obszaru położonego w miejscowości Wanaty w rejonie ulicy Spokojnej i Osińskiej	Uchwała Nr 134/XXIII/2013 z dnia 7 marca 2013r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 20 marca 2013r. poz. 2635
17.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obszaru położonego w miejscowości Zawada i w rejonie ulicy Długiej	Uchwała Nr 135/XXIII/2013 z dnia 7 marca 2013r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 20 marca 2013r., poz. 2634
18.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obszaru położonego w miejscowości	Uchwała Nr 145/XXV/2013 z dnia 24 maja 2013r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 12 czerwca 2013r., poz. 4292

	Rudnik Wielki w rejonie ulicy Słonecznej		
19.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obejmującego cztery wydzielone obszary położone w miejscowości Kolonia Klepaczka na północ od ulicy Transportowej	Uchwała Nr 154/XXVI/2013 z dnia 13 czerwca 2013r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 17 czerwca 2013r., poz. 4363

Mając na uwadze dotychczasowe przeznaczenie terenów ustalone w planach miejscowych, warto zaznaczyć, że tendencje rozwoju poszczególnych miejscowości są zasadniczo zbieżne z obowiązującymi zapisami planów miejscowych.

1.3. Uzbrojenie terenu

Przez obszar gminy przebiegają: droga krajowa nr 1, droga wojewódzka nr 791, droga powiatowa nr 1023S oraz drogi gminne. Droga krajowa nr 1, przecinająca obszar gminy z południa na północ, stanowi z jednej strony duży emitent hałasu, jak również wyraźnie dzieli obszar gminy. Droga ta nie odgrywa roli lokalnej, a jedynie ponadlokalną. Zapewnia ona jednak doskonałą komunikację kołową gminy Kamienica Polska z dużymi ośrodkami miejskimi – Częstochową i Katowicami.

Obszar gminy wyposażony jest dobrze w infrastrukturę techniczną, gmina posiada własną oczyszczalnię ścieków, zlokalizowaną w miejscowości Kamienica Polska, z której pod koniec 2014 roku korzystało 3654 mieszkańców gminy, czyli 64,65% ogółu mieszkańców gminy. Gmina posiada ponadto dwa własne ujęcia wody pitnej w Rudniku Wielkim oraz w Zawadzie. W sieci infrastruktury technicznej wyposażonych jest większość miejscowości i planuje się ich dalsze uzupełnianie.

2. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony

Sieć osadniczą gminy Kamienica Polska charakteryzuje zwartość zabudowy, duża gęstość zaludnienia oraz zabudowa w formie tzw. „ulicówki”, ciągnąca się na osi wschód-zachód, od miejscowości Rudnik Wielki poprzez Kamienicę Polską aż do Osin, wzdłuż rzeki Kamieniczki. Podobny charakter mają również pozostałe miejscowości: Zawisna, Zawada oraz Osiny. W miejscowości Osiny zauważalny i jednocześnie specyficzny jest zespół zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej po północnej stronie drogi wojewódzkiej, mający charakter zaprojektowanej w całości wiejskiej osady. Cechą charakterystyczną na obszarze gminy Kamienica Polska jest rozbudowa zabudowy wzdłuż wąskich dojazdów, w głąb działek wcześniej zabudowanych.

Najlepiej zachowana struktura historycznej zabudowy występuje w miejscowości Kamienica Polska wzdłuż ulicy Marii Konopnickiej, przy czym najwięcej obiektów zachowało się na odcinku tej ulicy od obiektu Kościoła p.w. Św. Michała Archaniola do zabytkowego cmentarza w Kamienicy Polskiej.

Na obszarze gminy dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca oraz zabudowa zagrodowa. Zauważalny jest ponadto rozwój zabudowy rekreacji indywidualnej, głównie w pobliżu lasów, co spowodowane jest utrwalającą się tendencją wyprowadzania się mieszkańców dużych miast do miejscowości położonych w nieznacznej odległości od mocno zurbanizowanego ośrodka miejskiego, a jednocześnie posiadających duże walory krajobrazowe. Zgodnie z danymi zawartymi w Statystycznym Vademecum Samorządowca dla miasta Częstochowy, zauważa się dużą tendencję spadkową w zakresie przyrostu

naturalnego oraz w zakresie salda migracji, dlatego też można założyć, że pewna część migracji odbywa się i będzie się odbywać również do gminy Kamienica Polska.

Znaczną część obszaru gminy stanowią użytki rolne (47,4%) oraz leśne (42,8%). Rolnictwo ma jednak znaczenie drugorzędne, natomiast leśnictwo, z uwagi na przeważające występowanie lasów ochronnych, nie ma zasadniczego znaczenia gospodarczego. Bogactwo lasów sprawia, że gmina Kamienica Polska posiada wysokie walory krajobrazowe, a las pełni funkcje rekreacyjne i turystyczne.

Tereny o funkcji przemysłowej i usługowej skupione są przed wszystkim wzdłuż drogi krajowej nr 1. Na chwilę obecną jest to zabudowa bardziej o charakterze rozproszonym pojedynczych obiektów, jednak można zauważyć wyraźną koncentrację aktywności gospodarczych w obrębach: Wanaty, Zawada i Kolonia Klepaczka w rejonie DK-1 związanych z magazynowaniem, obsługą transportu czy technologiami przemysłowymi i budowlanymi. W zachodniej części miejscowości Zawisna istnieje kopalnia piasków formierskich.

W gminie brak jest wykształconego centrum usługowego o charakterze komercyjnym bądź publiczno-komercyjnym. W zakresie usług komercyjnych w gminie występują większe obiekty w rejonie ważnych skrzyżowań związane z obsługą podróżnych, a w zakresie handlu i drobnych usług przy głównych ulicach w miejscowościach z wyraźną przewagą ilościową w miejscowości Kamienica Polska. Obszar gminy jest dobrze wyposażony w usługi publiczne, szczególnie funkcje sportowo-rekreacyjne, edukacyjne, służby zdrowia.

Struktura zachowanej historycznej zabudowy występująca w miejscowości Kamienica Polska wzdłuż ulicy Marii Konopnickiej wymaga ochrony zarówno pod względem ładu przestrzennego, jak i architektury. Ponadto ochrony wymagają tereny lasów oraz ich otulina (bezpośrednie sąsiedztwo) ze względu na wysokie walory krajobrazowe.

3. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

3.1. Stan systemów komunikacji

3.1.1. Stan systemu komunikacji kołowej

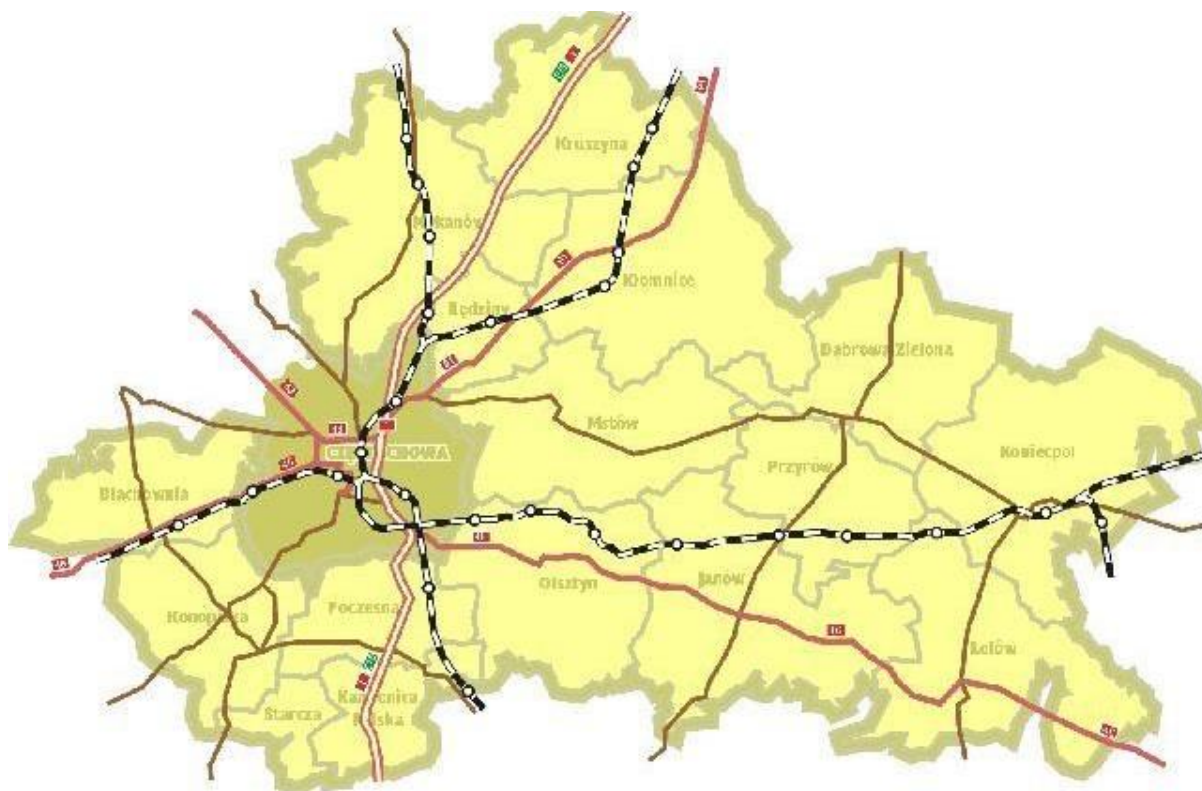
Na obszarze gminy Kamienica Polska sieć komunikacyjną tworzą drogi:

- droga krajowa nr 1 (Zarządzenie nr 73 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 2 grudnia 2008 r. w sprawie nadania numerów drogom krajowym),
- droga wojewódzka nr 791 (Zarządzenie nr 74 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 2 grudnia 2008 r. w sprawie nadania numerów drogom wojewódzkim),
- droga powiatowa nr 1023 S (Uchwała nr 597/356/II/2006 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 06.04.2006 roku w sprawie nadania numeracji dróg powiatowych)
- drogi gminne (Uchwała nr 1111/162/II/2004 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 1.07.2004 w sprawie nadania numerów drogom gminnym na terenie gminy Kamienica Polska),

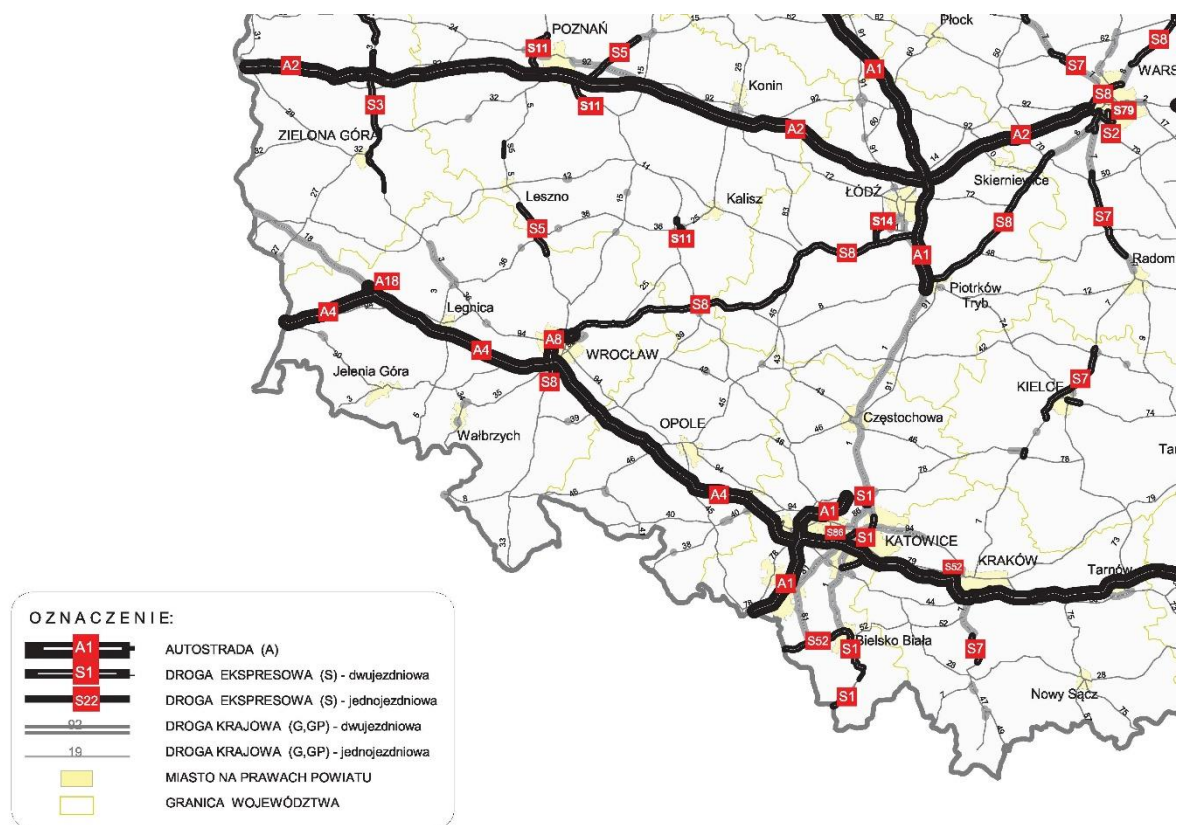
Szczegółowy wykaz dróg na terenie gminy Kamienica Polska przedstawia Tabela nr 2. Wykaz dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

Tabela nr 2 Wykaz dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych

Lp.	Nr drogi	Relacja	Uwagi
Droga krajowa			
1.	1	Rusocin - Zwardoń	Wanaty ul. Warszawska, Romanów
Droga wojewódzka			
2.	791	Kolonia Poczesna - Trzebinia	Osiny, ul. Częstochowska
Droga powiatowa			
3.	1023 S		Rudnik Wielki ul. Słoneczna, Kamienica Polska, ul. Marii Konopnickiej
Drogi gminne			
4.	684 001 S		Zawada-Romanów-Podlesie
5.	684 002 S		ul. Domagalskiej, Kamienica Polska
6.	684 003 S		ul. Ferensa, Kamienica Polska
7.	684 004 S		ul. Osiedlowa, Kamienica Polska
8.	684 005 S		Kamienica Polska - Zawada
9.	684 006 S		ul. Kościuszki, Kamienica Polska
10.	684 007 S		ul. Jastrzębska, Kamienica Polska
11.	684 008 S		ul. Apteczna, Kamienica Polska
12.	684 009 S		ul. Południowa, Kamienica Polska
13.	684 010 S		ul. Wspólna, Kamienica Polska
14.	684 011 S		ul. Magazynowa, Kamienica Polska
15.	684 012 S		od ul. Magazynowej do Warty, Kamienica Polska
16.	684 013 S		ul. Kopalniana, Kamienica Polska
17.	684 014 S		ul. Górnicza, Osiny
18.	684 015 S		ul. Szkolna, Osiny
19.	684 016 S		ul. Leśna, Osiny
20.	684 017 S		ul. Strażacka, Osiny
21.	684 018 S		ul. Osiedlowa, Osiny
22.	684 019 S		od ul. Częstochowskiej do ul. Szkolnej, Osiny
23.	684 020 S		ul. Brzozowa, Rudnik Wielki
24.	684 021 S		od Starczy i ul. Gajowa, Rudnik Wielki
25.	684 022 S		ul. Rieczna i ul. Sosnowa, Rudnik Wielki
26.	684 023 S		ul. Cicha, Rudnik Wielki
27.	684 024 S		ul. Modrzewiowa, Rudnik Wielki
28.	684 025 S		ul. Nowa, Rudnik Wielki
29.	684 026 S		ul. Botaniczna i ul. Krótka, Zawada ul. Transportowa, Kolonia Klepaczka
30.	684 027 S		ul. Długa, Zawada
31.	684 028 S		ul. Leśna, Zawada i ul. Spokojna, Wanaty
32.	684 029 S		ul. Akacyjowa, Zawada
33.	684 030 S		ul. Topolowa, Wanaty
34.	684 031 S		ul. Karoliny, Wanaty
35.	684 032 S		ul. Boczna, Wanaty, Zawisna przez wieś
36.	-		ul. Klonowa i ul. Wierzbowa, Wanaty
37.	-		ul. Parkowa, Rudnik Wielki
38.	-		ul. Polna, ul. Zielona, Kolonia Klepaczka
39.	-		ul. Jaśminowa, Zawada
40.	-		ul. Żłote Dęby, Zawada, Wanaty
41.	-		ul. Cisowa, Wanaty
42.	-		ul. Jasna, Osiny
43.	-		ul. Spacerowa, Osiny
44.	-		ul. Dębowa, Osiny

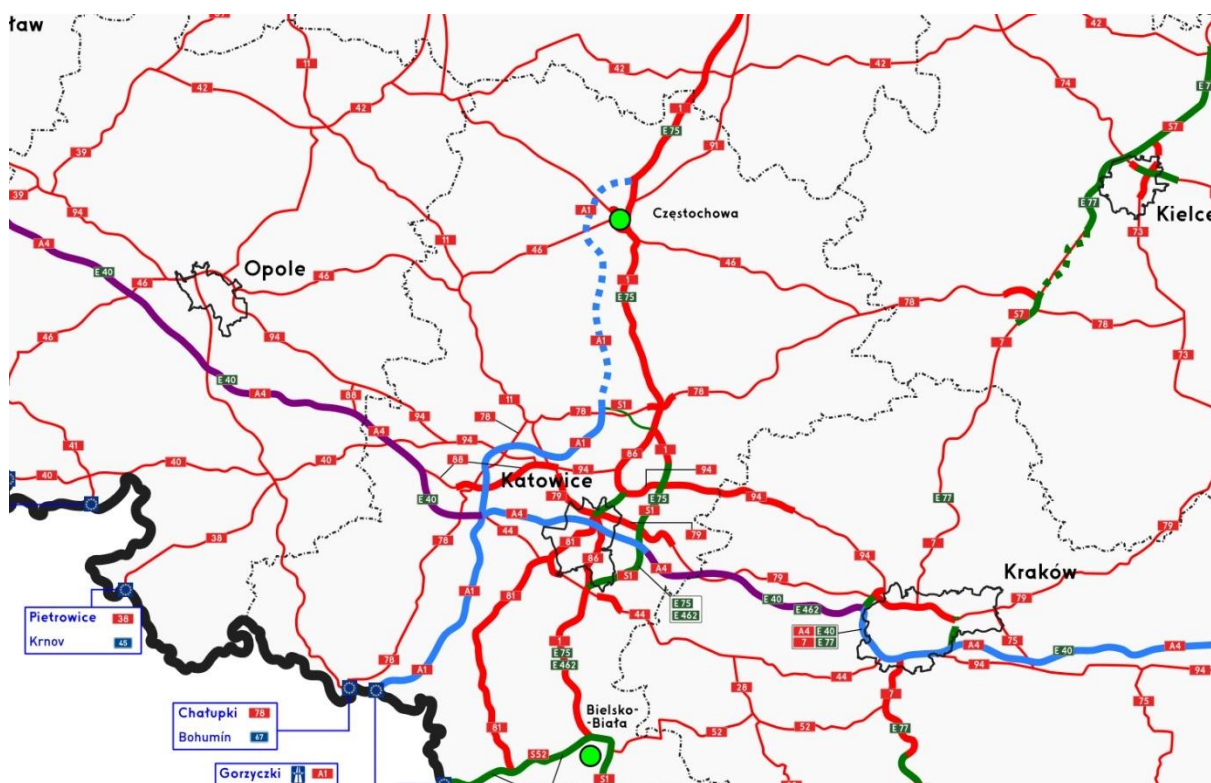

Schemat 5. System dróg krajowych w Polsce stan istniejący na dzień 4.08.2016

Źródło: www.gddkia.gov.pl – pobrano 27.07.2016r.

Schemat 6. System dróg krajowych w Polsce – stan projektowany

Źródło: www.wikimedia.org – pobrano 27.07.2016 roku

3.1.2. Stan systemu komunikacji rowerowej

Na obszarze gminy Kamienica Polska długość ścieżek rowerowych w 2014 r. wynosiła 3,5 km zgodnie ze Statystycznym Vademecum Samorządowca 2015.

3.1.3. Stan systemu komunikacji kolejowej

Przez obszar gminy przebiega linia kolejowa znaczenia państwowego (linia AGC i AGT) Warszawa / Częstochowa – Zawiercie / Katowice.

3.2. Stan infrastruktury technicznej

3.2.1. Zaopatrzenie w wodę

Gmina Kamienica Polska posiada rozbudowane zaplecze infrastrukturalne w zakresie zaopatrzenia ludności w wodę. Gmina posiada dwa własne ujęcia wód podziemnych, które zlokalizowane są:

- w Rudniku Wielkim, gdzie istnieje studnia głębinowa o głębokości 313,0 m,
- w Zawadzie, gdzie istnieje studnia głębinowa o głębokości 363,0 m.

Sieć wodociągowa jest bardzo dobrze rozwinięta, w wodociąg wyposażone są wszystkie miejscowości w gminie. Zwodociągowanie gminy pod koniec 2014 r. zgodnie ze Statystycznym Vademecum Samorządowca 2015 wynosiło 86,5%.

Zużycie wody w ciągu roku zgodnie z danymi Banku Danych lokalnych było na poziomie 33,3 m³ na jednego mieszkańca, natomiast rocznie w gospodarstwach domowych eksploatacja była na poziomie 159,4 dm³. Według danych Banku Danych Lokalnych gmina Kamienica Polska w 2014 roku posiadała 45,7 km czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej. Natomiast pod koniec 2015 roku, zgodnie z danymi uzyskanymi z Urzędu Gminy Kamienica Polska,

zewidencjonowanych przyłączy wodociągowych prowadzących do budynków lub gospodarstw było 1670.

3.2.2. Gospodarka ściekowa

Gmina Kamienica Polska posiada własną biologiczną oczyszczalnię ścieków o przepustowości 633 m³/dobę, zlokalizowaną w miejscowości Kamienica Polska. Z oczyszczalni tej korzystało pod koniec 2014 roku – 3654 mieszkańców gminy. Na obszarze gminy pod koniec 2014 roku zlokalizowanych było 699 zbiorników bezodpływowych, 14 oczyszczalni przydomowych oraz 1 stacja zlewna.¹

Od roku 2006 wybudowano na obszarze gminy znaczną część sieci kanalizacji sanitarnej. Gmina Kamienica Polska planuje dalszy rozwój sieci kanalizacji sanitarnej, co potwierdzają założenia Wieloletniej Prognozy Finansowej - na budowę kanalizacji sanitarnej w Wanatach i Zawisnej w latach od 2016 do 2020 roku przeznaczone są stosowne nakłady finansowe w budżecie gminy.

Skanalizowanie gminy pod koniec 2014 r. zgodnie ze Statystycznym Vademecum Samorządowca 2015 wynosiło 64,2%. Według danych Banku Danych Lokalnych gmina Kamienica Polska w 2014 roku posiadała 54,1 km czynnej sieci kanalizacyjnej. Natomiast pod koniec 2015 roku, zgodnie z danymi uzyskanymi z Urzędu Gminy Kamienica Polska, przyłączy kanalizacyjnych prowadzących do budynków lub gospodarstw było 1211.

3.2.3. Zaopatrzenie w gaz

Zgazyfikowanie gminy pod koniec 2014 r. zgodnie ze Statystycznym Vademecum Samorządowca 2015 wynosiło 40,5%. W sieć gazową rozdzielczą wyposażone są wszystkie miejscowości w gminie. Według danych Banku Danych Lokalnych gmina Kamienica Polska w 2014 roku posiadała 47,8 km czynnej sieci rozdzielczej gazowej.

Przez obszar gminy przebiegają ponadto dwie magistrale gazowe:

- Gazociąg średniego ciśnienia DN350 relacji Częstochowa – Bobry, dla którego obowiązuje strefa kontrolowana o szerokości zgodnej z przepisami szczególnymi,
- Gazociąg wysokiego ciśnienia DN250 PN 6.3 MPa relacji Trzebiesławice – Częstochowa, wybudowany w latach 1972-1974. Dla gazociągu obowiązuje strefa kontrolowana o szerokości zgodnej z przepisami szczególnymi.

Daje to możliwości dalszego rozwoju sieci gazowej.

3.2.4. Zaopatrzenie w energię elektryczną

W energię elektryczną wyposażone są wszystkie miejscowości w gminie.

Ponadto przez obszar gminy przebiegają dwie napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia (110kV) oraz sieć napowietrzna i kablowa średniego (30kV i 15kV) i niskiego napięcia.

Do realizacji na terenie gminy Kamienica Polska w latach 2016-2019 są zgodnie z „Planem Rozwoju w zakresie zaspokajania obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną na lata 2014-2019” następujące inwestycje:

¹ <http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Dane%20dla%20jednostki%20podzia%C5%82u%20terytorialnego.aspx> – pobrano 26.07.2016 roku

- modernizacja linii napowietrznej niskiego napięcia zasilanej ze stacji transformatorowej 15/0,4 kV S-508 „Romanów”,
- modernizacja linii napowietrznej niskiego napięcia zasilanej ze stacji transformatorowej 15/0,4 kV „Romanów II” obwód kierunek Siedlec,
- modernizacja linii napowietrznej 15kV relacji SE Woźniki – PZ Kuźnica od stacji transformatorowej S-754 „Romanów Restrauracja” do łączników nr: Ł-1234 w miejscowości Rudnik Wielki i Ł-1239 w miejscowości Własna w gminie Starcza,
- budowa słupowej stacji transformatorowej 15/0,4 kV wraz z włączeniem do sieci SN i nN dla zelektryfikowania działek zlokalizowanych w Kamienicy Polskiej przy ul. Magazynowej.

3.2.5. Telekomunikacja

W sieć telekomunikacyjną wyposażone są wszystkie miejscowości w gminie, mieszkańcy obsługiwani są zarówno przez sieć stacjonarną, jak i komórkową.

3.2.6. Gospodarka odpadami

W gminie Kamienica Polska prowadzona jest gospodarka odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi. Pod koniec 2014 roku zgodnie z danymi Banku Danych Lokalnych, odpadów zebranych w ciągu roku na jednego mieszkańca przypadało 195,4 kg.

Na terenie gminy pod koniec 2014 roku zgodnie z danymi Banku Danych Lokalnych istniały cztery dzikie wysypiska śmieci, o łącznej powierzchni 2656 m². Trzy wysypiska zostały zlikwidowane, a podczas likwidacji zebrano 20 ton odpadów komunalnych.

4. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

4.1. Stan środowiska naturalnego

4.1.1. Położenie fizyczno-geograficzne

Pod względem podziału fizycznogeograficznego J. Kondrackiego, teren opracowania położony jest w obrębie mezoregionów: Obniżenie Liswarty (341.22), Próg Herbski (341.24) i Obniżenie Górnej Warty (341.25). Wchodzą one w skład makroregionu Wyżyna Woźnicko-Wieluńska, która należy do podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska i prowincji Wyżyny Polskie.

4.1.2. Rzeźba terenu

Obszar gminy posiada stosunkowo małe urozmaicenie pod względem ukształtowania terenu. Różnice wzniesień są raczej niewielkie, rzędu 50-70 m. Najniżej położona jest północno-wschodnia część gminy - rejon doliny Warty, gdzie teren osiąga 259 m n.p.m. Powierzchnia terenu wznosi się łagodnie w kierunku południowym gdzie osiąga wysokość 320,4 m n.p.m. W morfologii terenu gminy można wyróżnić: wysoczyznę polodowcową, wzniesienia Garbu Rększowickiego oraz doliny rzeczne.

Wysoczyzna polodowcowa zajmuje przeważającą część gminy. Wschodnia część wysoczyzny jest płaska i najmniej zróżnicowana, o spadkach terenu 0-2%. Pozostały obszar posiada rzeźbę falistą, miejscami falisto - pagórkowatą, opadającą łagodnie ku dolinie Kamieniczki. Na terenie Kamienicy Polskiej wysoczyzna tworzy stromą i dość wyraźną krawędź z doliną Kamieniczki. Spadki terenu w obrębie spłaszczeń wysoczyzny wynoszą 0-2%, a w obrębie skłonów 3-5%. Cały teren pocięty jest dolinkami cieków stałych i okresowych.

Wzniesienia Garbu Rększowickiego tworzą odosobnione, często zaokrąglone garby. W granicach gminy Kamienica Polska spotyka się je w Zawisnej oraz w południowej części miejscowości Kamienica Polska (tereny zalesione). Stoki tych garbów posiadają spadki 5-8%, lokalnie więcej.

Doliny rzeczne tworzy rzeka Warta oraz jej lewy dopływ Kamieniczka. Dolina Warty wyraźnie zaznacza się w krajobrazie gminy; tworzy system teras: terasy zalewowej wyniesionej ok. 1,5 - 3m ponad średni stan wody oraz terasę nadzalewową (częściowo zalesioną), wyniesioną ponad poziom Warty o ok. 3-8m. Rzeka Kamieniczka posiada charakter rzeki przełomowej; lokalnie koryto jest mocno wcięte w dno terasy zalewowej, miejscami dolina tworzy wyraźną krawędź z wysoczyzną.

Na badanym obszarze nie stwierdza się terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych.

4.1.3. Budowa geologiczna

Pod względem geologicznym gmina Kamienica Polska leży w centralnej części Monokliny Śląsko-Krakowskiej. Charakteryzuje się ona monoklinialnie ułożonymi warstwami triasu i jury, które zapadają się pod niewielkim kątem w kierunku północno-wschodnim pod kredowe osady Niecki Nidziańskiej. Mezozoiczne osady Monokliny Śląsko-Krakowskiej zalegają na podłożu paleozoicznym. Utwory paleozoiczne stwierdzone zostały na głębokości ok. 430 m. Na skałach paleozoicznych zalegają osady triasu. Trias dolny ma miąższość 32 m i reprezentowany jest przez utwory wykształcone w postaci wapieni z wkładkami margli. Średnia miąższość triasu środkowego wynosi 90 m. Są to szare wapienie z wkładkami margla oraz dolomity kruszonośne. Na triasie środkowym zalega trias górny o średniej miąższości 160,5 m wykształcony w postaci utworów terygenicznych tj. zlepieńców, piaskowców, mułowców oraz iłowców. Na utworach triasu zalegają osady jury dolnej (liasu). Średnia ich miąższość wynosi 113,5 m; od spodu są to zlepieńce piaskowce i mułowce przechodzące ku stropowi w niezidentyfikowane odpowiedniki tych skał. Lias zalega najczęściej w formie płatów. Jura środkowa (dogger) występuje w północnej i wschodniej części gminy na powierzchni lub pod cienką warstwą czwartorzędu. Reprezentowany jest on przez piaski i piaskowce kościeliskie oraz ily rudonośne.

Osady czwartorzędowe pokrywają przeważającą część gminy. W południowej i południowo - wschodniej części gminy zalegają one na utworach dolnojurajskich, natomiast na pozostałym obszarze na utworach jury środkowej. Miąższość tych osadów na wysoczyznach jest bardzo mała i niekiedy ogranicza się do warstwy gleby.

Plejstocen wykształcony jest głównie w postaci piasków i żwirków akumulacji lodowcowej. Poza tymi osadami występują nieliczne piaski wydmore, charakteryzujące się drobnym, dobrze wysortowanym ziarnem (w okolicach Wanat).

Holocen reprezentowany jest przez osady akumulacji wodnej - mady, piaski rzeczne i torfy. Mady oraz piaski rzeczne osadziły się w dolinach rzek i potoków. Mają one charakter mułkowy, z domieszką frakcji piaszczystej i ilastej. Torfy natomiast osadziły się w bezodpływowych zagłębieniach terenu.

Pod względem geotechnicznym utwory rzeczne i wodnolodowcowe reprezentowane przez piaski i żwiry tworzą grunty nośne, o poprawnych parametrach fizyko-mechanicznych. Nadają się do posadawiania obiektów inżynierskich. Gorszymi parametrami cechują się mady i torfy. Obiekty inżynierskie zaleca się sytuować poza zasięgiem ich występowania.

4.1.4. Surowce naturalne

W granicach gminy Kamienica Polska występują następujące grupy surowcowe:

- surowce krzemionkowo-okruchowe (piaski i piaskowce żelaziste, piaski i żwiry akumulacji lodowcowej, piaski wydymowe),
- surowce ilaste – gliny zwałowe,
- rudy żelaza (syderyty ilaste),
- surowce energetyczne (torf).²

Na terenie gminy występują następujące udokumentowane złoża kopalin:

- złoża piasków formierskich „Zawisna” (według Dodatku nr 3 do dokumentacji geologicznej złoża piasków formierskich „Zawisna” w kategorii C₁, zatwierdzonego Decyzją Marszałka Województwa Śląskiego z dnia 28 grudnia 2012 r., znak OS RG.7427.00017.2012),
- złoża piasków formierskich „Zawisna II” (według Dokumentacji geologicznej złoża piasków formierskich „Zawisna II” w kategorii C₁, zatwierdzonej Decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, znak KZK/1/6741/97 z dnia 10 lipca 1997 r.),
- złoża piasków formierskich „Zawisna IV”,
- złoża piasków formierskich „Zawisna V” (według Dokumentacji geologicznej złoża piasków formierskich „Zawisna V” w kategorii C₁, zatwierdzonej Decyzją Marszałka Województwa Śląskiego z dnia 27 grudnia 2012 r., znak OS RG.7427.00014.2012)
- złoża piasku „Łysa Górka” KN 5700.

Do niedawna eksploatowane było się złoża „Zawisna II”, przy czym w trakcie roku 2015 wstrzymano wydobywanie tego złoża pozyskując jedynie 40 ton kopaliny. Eksploatacja złóż „Zawisna” i „Zawisna IV” została zaniechana. Złoża „Zawisna V” posiada zasoby rozpoznane szczegółowo.

Eksploatacja prowadzona była w obrębie następujących obszarów i terenów górniczych, dla których wydane koncesje straciły ważność w 2016 roku:

- obszar i teren górniczy Zawisna II, ustanowiony dla eksploatacji złoża piasku formierskiego „Zawisna” na podstawie koncesji MOŚZNiL nr 47/96 z dnia 16.12.1996 r. i datą ważności do 31 października 2016r.
- obszary i tereny górnicze Zawisna III pole A oraz Zawisna III pole B, ustanowione dla eksploatacji złoża piasku formierskiego „Zawisna II”, na podstawie koncesji MOŚZNiL znak GK/n/Ez/4736/97 z dnia 19.12.1997 i datą ważności do 20 grudnia 2016r.

4.1.5. Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym gmina Kamienica Polska leży w prawostronnym dorzeczu Odry odwadnianym przez Wartę, będącą główną rzeką, która przepływa przez północno-wschodnią część gminy. Na terenie gminy płyną także dwa lewobrzeżne dopływy Warty - większy z nich (rzeka Kamieniczka) przecina centralną część gminy, natomiast na południe od niej płynie potok Czarka. Oprócz wymienionych wyżej, znajduje się tu jeszcze szereg w większości bezimiennych potoków, będących zarówno prawo - lewobrzeżnymi dopływami Kamieniczki (w tym Potok Siedlecki, Bródek) oraz Czarki. Dodatkowo cały teren pocięty jest siecią rowów i kanałów odwadniających. Rzeka Warta płynie na długości ok. 3 km przez obszar gminy; jest nieuregulowana i płynie meandrując w dość głęboko wciętym korycie. Warta tworzy rozległy system teras. Również Kamieniczka jest nieuregulowana, miejscami meandruje, a dno doliny jest w wielu miejscach podmokłe. Szerokość terasy zalewowej waha się od 200-300 m.

² Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021r.

Warta jest zaliczona do wód istotnych dla kształtowania zasobów wodnych i ochrony przeciwpowodziowej; Kamieniczka, Czarka i potok Siedlecki oraz ciek wodny Bródek do wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa.

Jednolite części wód powierzchniowych

Obszar objęty Studium położony jest w granicach jednostek planistycznych gospodarowania wodami – jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- Warta od Zbiornika Poraj do Cieku spod Rudnik o kodzie PLRW60001918133, która stanowi scaloną część wód regionu wodnego Warty w obszarze dorzecza Odry; jest to silnie zmieniona część wód, której stan jest słaby; jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych ze względu na zaburzony reżim hydrologiczny poprzez intensywne wykorzystanie zasobów wodnych oraz konieczność ochrony przeciwpowodziowej (funkcjonowanie zbiornika Poraj);
- Dopływ spod Choronia o kodzie PLRW600061811949, która stanowi scaloną część wód regionu wodnego Warty w obszarze dorzecza Odry; jest to naturalna część wód, której stan jest umiarkowany; jest niezagrażona nieosiągnięciem celów środowiskowych;
- Kamieniczka o kodzie PLRW60006181189, która stanowi scaloną część wód regionu wodnego Warty w obszarze dorzecza Odry; jest to naturalna część wód, której stan jest dobry; jest niezagrażona nieosiągnięciem celów środowiskowych;
- Warta do Bożego Stoku o kodzie PLRW600061811529, która stanowi scaloną część wód regionu wodnego Warty w obszarze dorzecza Odry; jest to naturalna część wód, której stan jest dobry; jest niezagrażona nieosiągnięciem celów środowiskowych;
- ZB. Poraj o kodzie PLRW60000181159, która stanowi scaloną część wód regionu wodnego Warty w obszarze dorzecza Odry; jest to silnie zmieniona część wód, której stan jest słaby; jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych ze względu na zaburzony reżim hydrologiczny (funkcjonowanie zbiornika Poraj) oraz słaby stopień skanalizowania w zlewni (ocenia się, że aktualnie założone tempo rozbudowy kanalizacji nie wpłynie istotnie na jakość wód, przez co obowiązuje derogacja osiągnięcia celów środowiskowych do 2027 r.).

Cele środowiskowe dla jednolitych części wód ustalone zostały w „Planie zagospodarowania dorzecza Odry” (M.P. 2011 r. Nr 40 poz. 451). Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy są narzędziem polityki wodnej w Polsce, a ich opracowanie wynika z ustaleń Ramowej Dyrektywy Wodnej. Stanowią podstawę podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz określają zasady gospodarowania wodami w trakcie 6-letniego cyklu planistycznego. Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, według rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniano także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Dla spełnienia wymogu nie pogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

4.1.6. Wody podziemne

Obszar gminy przynależy do hydrogeologicznego regionu wieluńsko-krakowskiego z głównym poziomem użytkowym w utworach triasu środkowego. Kolektorem wód są spękane wapienie i dolomity. Wody tego poziomu ujmowane są ze znacznych głębokości dochodzących do 400 m. Stwierdzone miąższości warstwy wodonośnej wahają się w granicach 50-125 m, a uzyskiwane wydajności są rzędu 10- 70m³/h. Poziom triasowy spełnia kryteria dla Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Południowo-zachodnia część gminy usytuowana jest w granicach wydzielonego GZWP 327 Lubliniec – Myszków (zgodnie z informacjami zamieszczonymi na portalu Państwowej Służby Hydrogeologicznej <http://epsh.gov.pl/epsh/>).

Na obszarze gminy eksploatowane są dwa ujęcia wód triasowych w Rudniku Wielkim (31m³/h) i Romanowie - Zawadzie (73m³/h). Ujęcia te posiadają jedynie strefę ochrony bezpośredniej. Występowanie warstwy utworów ilastych nieprzepuszczalnych zapewnia ochronę wód zbiornika przed antropogenicznymi zanieczyszczeniami z powierzchni terenu.

Teren opracowania znajduje się w obrębie jednolitej części wód podziemnych nr 94 (PLGW650094) oraz 118 (PLGW6500118). Stan ilościowy i jakościowy wód nr 94 i 118 jest dobry. Wody nie są zagrożone nieosiągnięciem wyznaczonych celów środowiskowych ustalonych w „Planie zagospodarowania dorzecza Odry” (M.P. 2011 r. Nr 40 poz. 451).

Dla wód podziemnych ustalono następujące główne cele środowiskowe:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem, a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

4.1.7. Klimat

Gmina Kamienica Polska położona jest w zachodniej części częstochowsko-kieleckiej dzielnicy klimatycznej. Temperatury średnioroczne wynoszą 7,5 – 8,5°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (17,6°C) a najniższe temperatury notowane są w styczniu (-2,9 °C). Okres wegetacyjny wynosi średnio 212 dni. Średnioroczne sumy opadów wynoszą ok. 650 mm. Średnio występuje 165 dni w roku z opadem, z czego 45 - 50 dni przypada na opad śnieżny. Liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi średnio ok. 71 dni w roku. Kierunki wiatrów nawiązują do ogólnej cyrkulacji powietrza; przeważają wiatry z sektora zachodniego, a najmniejszy jest udział wiatrów północno-wschodnich i południowo-wschodnich. Wiatry wschodnie występują głównie wiosną i jesienią, północne wiosną.

Na terenie gminy występuje kilka typów topoklimatu:

- Topoklimat wietrzny obejmujący tereny rolne. Tereny te charakteryzują się dobrymi i przeciętnymi warunkami solarnymi, dobrymi warunkami termicznymi i wilgotnościowymi, bardzo dobrym przewietrzaniem oraz małą częstotliwością występowania mgieł. Występujące w przestrzeni rolnej zadrzewienia i zakrzewienia działają modyfikująco na warunki klimatu miejscowego hamując prędkość wiatru, spowalniając obieg wody i ograniczając parowanie wody z gleb. Tereny te cechują się korzystnymi warunkami dla osadnictwa, a także prowadzenia gospodarki rolnej.
- Topoklimat wilgotny i zastoiskowy występujący w dolinach rzecznych. Panują tu pogorszone warunki solarne, termiczne i wilgotnościowe, duża częstotliwość

występowania mgieł i słaba wentylacja, przez co warunki rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń są utrudnione. Może tu występować niekorzystne zjawisko inwersji termicznej. Obszary te są niekorzystne dla lokalizacji zabudowy oraz wprowadzania zieleni wysokiej.

- Topoklimat umiarkowany obejmujący tereny zabudowane. Charakteryzuje się bardziej zróżnicowanym przebiegiem temperatury i wilgotności względnej powietrza, zmniejszonymi prędkościami wiatru oraz zwiększonym zanieczyszczeniem powietrza w stosunku do terenów otwartych.
- Topoklimat wilgotny terenów zalesionych. Cechuje się dużym osłabieniem promieniowania słonecznego, zaciszością, wyrównanym profilem termicznym, podwyższoną wilgotnością względną powietrza oraz bakteriostatycznym działaniem olejków eterycznych.

4.1.8. Gleby

Na obszarze gminy występują gleby wytworzone z utworów czwartorzędowych (piasków, glin, torfów, mułów) oraz powstałe ze skał jurajskich (iły, piaski). Na skutek dużego zróżnicowania litologii skał macierzystych na obszarze gminy występuje znaczna zmienność typologiczna gleb. Przeważają gleby pseudobielicowe i brunatne zajmujące ok. 45% powierzchni użytków rolnych. W obniżeniach terenu i przy ciekach powierzchniowych występują czarne ziemie; natomiast w dolinach cieków oraz w wilgotnych obniżeniach terenu występują gleby organogeniczne: torfowe, mułowo-torfowe oraz mady.

Gleby pseudobielicowe i brunatne wytworzone z piasków, glin i iłów cechują zbliżone właściwości. Gleby wytworzone z piasków występują w dużych kompleksach w rejonie Rudnika Wielkiego i Rudnika Małego, położonego w gminie Starcza; zaliczane są do gleb słabych i najslabszych V - VI klasy bonitacyjnej i kompleksu żytniego słabego i żytniego najslabszego. Gleby wytworzone z piasków gliniastych cechują się przede wszystkim wadliwymi stosunkami wodnymi (okresowa zbyt duża lub zbyt mała wilgotność) i zaliczane są do gruntów średniej jakości IVa - IVb - V klasy bonitacyjnej i kompleksu żytniego dobrego oraz kompleksu żytniego słabego. Gleby wytworzone z glin występują w dużych kompleksach i wykazują cechy gleb średniej jakości, fragmentarycznie gleb średnio dobrych. Zaliczone zostały do klasy bonitacyjnej IVa, miejscami do IVb i tworzą kompleks zbożowo-pastewny mocny oraz pszeniczny dobry. Gleby wytworzone z iłów tworzą znaczne arealty w rejonie Kamienicy Polskiej. Jako gleby zwarte są trudne w uprawie i na ogół wykazują cechy znacznego uwilgocenia. Znaczna część gleb ilastych znajduje się pod pastwiskami lub skłania do zmiany na trwałe użytki zielone. Gleby ilaste zaliczane są do gruntów ornych średniej jakości, klasy bonitacyjnej IVa - IVb i kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego. W kompleksach trwałych użytków zielonych zaliczone zostały do użytków zielonych słabych.

Czarne ziemie występujące niewielkimi płatami w obniżeniach terenu i w dolinie Warty i Kamieniczki z uwagi na wysoki poziom wód gruntowych znajdują się praktycznie wyłącznie w użytkowaniu łąkowo-pastwiskowym. Czarne ziemie zaliczono do IV - V klasy bonitacyjnej i kompleksów: użytki zielone słabe oraz zbożowo-pastewne słabe.

W dolinie Warty i Kamieniczki występują również mady wykształcone z namulów piaszczystych i pylastych – tzw. mady lekkie, zaliczone do IV - V klasy bonitacyjnej użytków zielonych i kompleksu - użytki zielone słabe.

W dolinie Kamieniczki i innych mniejszych cieków występują gleby organogeniczne reprezentowane przez gleby torfowe i mułowo-torfowe zaliczane w całości do IV - V klasy bonitacyjnej użytków zielonych i kompleksu - użytki zielone słabe.

4.2. Ochrona przyrody

4.2.1. Szata roślinna

Obszar gminy jest mało zróżnicowany pod względem potencjalnej roślinności naturalnej, przez co rozumie się hipotetyczny stan roślinności, opisany fitosocjologicznymi jednostkami zbiorowisk roślinnych, jaki mógłby być osiągnięty na drodze naturalnej sukcesji pierwotnej lub wtórnej, gdyby oddziaływania człowieka zostały wyeliminowane, a właściwa dla danego regionu roślinność mogła w pełni wykorzystać możliwości stwarzane przez zróżnicowane siedliska (Mapa „Potencjalna roślinność naturalna Polski”, J.M. Matuszkiewicz, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008). Przeważającą część terenu tworzy siedlisko kontynentalnych borów mieszanych. Płatowo występują suboceaniczne śródlądowe bory sosnowe w kompleksie boru świeżego. Wąski pas na południu gminy wyznacza zasięg grądów subkontynentalnych lipowo-dębowo-grabowych w odmianie małopolskiej z bukiem i jodłą (forma wyżynna). Doliny rzek stanowią siedliska niżowych łęgów olszowych i jesionowo-olszowych siedlisk wodogruntowych, okresowo lekko zabagnionych.

Pod względem roślinności istniejącej, zdecydowaną większość obszaru gminy zajmują użytki rolne (51%), a wśród nich przede wszystkim grunty orne, łąki i pastwiska. We florze tych siedlisk obok panujących pospolitych gatunków traw występuje wiele pospolitych gatunków turzyc oraz sitów. W dolinie Warty i Kamieniczki występują żyzne podmokłe łąki obfitujące miejscami w ziołorośla. Fragmentarycznie w dolinach występują również siedliska roślin wodnych i bagiennych. Wśród łąk przeważają łąki półnaturalne oraz antropogeniczne; w zależności od stopnia uwilgotnienia reprezentują różne zespoły roślinne, od wilgotnych zespołów ziołoroślowych, poprzez wilgotne łąki trześlicowe, świeże łąki z rzędu *Arrhenatheretalia* oraz skrajnie ubogie pastwiska.

Ważną grupę stanowią gatunki ruderalne rosnące na hałdach, przydrożach oraz na obszarach rolnych, na których w sposób trwały nastąpiło odejście od prowadzenia uprawy. Istotny udział w powierzchni gminy mają tereny przekształcone w wyniku działalności górniczej (eksploatacja rud żelaza) zajmowane przede wszystkim przez zbiorowiska łąkowe i murawowe (murawy kserotermiczne na zboczach hałd, podsuszone zbiorowiska z udziałem śmiatka darniowego, fragmenty wilgotnych łąk w obniżeniach terenu, torfowiska niskie w większych zagłębieniach bezodpływowych).

Ponad 40% powierzchni gminy zajmują lasy, charakteryzujące się znaczną różnorodnością typów siedliskowych. Dominują lasy na siedliskach wilgotnych, przede wszystkim Bw, BMw i ols. Znacznie mniejszą powierzchnię zajmuje Bśw. Wśród występujących drzewostanów gatunkiem dominującym jest sosna, zajmująca aż 87% ogólnej powierzchni zalesionej. Niewielkie powierzchnie zajmują: brzoza, dąb oraz świerk, buk i modrzew. Lasy tworzą głównie zbiorowiska zastępcze - monokultury sosnowe na różnych siedliskach i w różnym wieku. Rzadko spotykane są natomiast zbiorowiska naturalne. Istotny udział w powierzchni leśnej gminy ma również bór mieszany. Charakteryzuje go obecność gatunków drzew, krzewów, jak i roślin zielnych występujących głównie w mezofilnych lasach liściastych.

Wśród zbiorowisk leśnych gminy wyróżnić można również grupę lasów liściastych związanych z siedliskami wilgotnymi. Należą do nich łęgi, towarzyszące bezpośrednio ciekom wodnym, i olsy, występujące w bezodpływowych zagłębieniach terenu. Lasy te na terenie gminy występują sporadycznie, na niewielkich powierzchniach, porozrzucane na całym jej obszarze. W bardzo zmienionej, pozbawionej charakterystycznych gatunków postaci występują one również wzdłuż rzeki Kamieniczki i Warty.

Lasy w granicach gminy stanowią w większości lasy państwowe należące do Nadleśnictwa Złoty Potok obręb Olsztyn. Są to lasy ochronne i podlegają ochronie prawnej na mocy ustawy o lasach. Część lasów stanowią lasy prywatne, będące własnością osób fizycznych.

Z gatunków roślin objętych ochroną występują:

- goryczka wąskolistna – sporadycznie na łąkach w dolinie rz. Warty na południe od Kamienicy Polskiej,
- mieczyk dachówkowaty – nielicznie na podmokłych łąkach w dolinie rzeki Warty nieopodal Kamienicy Polskiej,
- storczyk plamisty – często na podmokłych łąkach w dolinie rzeki Warty w okolicy Kamienicy Polskiej,
- listera jajowata – pojedyncze stanowiska w dolinie Warty w okolicy Kamienicy Polskiej.

Na terenie gminy nie występują siedliska przyrodnicze podlegające ochronie, które mogłyby być zaliczone do sieci obszarów Natura 2000.

Nie występują tu parki zabytkowe, jak również inne większe skupienia kształtowanej zieleni wysokiej.

Na terenie gminy brak jest większych enklaw zieleni w postaci urządzonych zadrzewień, bądź zakrzewień. We wschodniej części gminy znajdują się zadrzewienia związane z rekultywacją obszarów pogórnich, zwłaszcza hałd. Hałdy po dawnej kopalni „Osiny” są zadrzewione, zarówno rodzimymi gatunkami drzew i krzewów, jak i gatunkami obcego pochodzenia. Spotkać tu można z rodzimych drzew: dąb szypułkowy, brzozę brodawkowaną, wierzbę iwę i szarą, jak również jesion wyniosły, topolę osikę i sosnę zwyczajną. Z gatunków obcego pochodzenia, bardzo obficie występuje tu robinia akacjowa. Zabiegi rekultywacyjne na hałdach prowadzone były obowiązkowo przez przedsiębiorstwa górnicze po zamknięciu kopalń w latach siedemdziesiątych. Zadrzewienia na hałdach odgrywają dużą rolę jako zieleni ochronna, zapobiegająca erozji i „rozmywaniu” się hałd.

4.2.2. Świat zwierzęcy

Obszar gminy jest miejscem występowania licznych gatunków owadów, w tym motyli; niektóre z nich klasyfikowane są jako bardzo rzadkie (polowiec szachownica) lub są objęte ochroną gatunkową (gatunki biegaczowatych z rodzaju *Carabus* i *Calosoma*, wszystkie gatunki trzmieli *Bombus*, paż królowej).

W latach 1985-1990 odnotowano 112 gatunków ptaków lęgowych, w tym większość z nich jest objęta ochroną gatunkową. Wśród spotykanych gatunków nie występują ptaki, dla których istnieje obowiązek wyznaczania stref ochronnych wokół miejsc ich stałego przebywania lub miejsc rozrodu.

Z ssaków występuje: kret, ryjówka aksamitna i malutka, rzęsorek rzeczek, nietoperze (nocek duży, mroczek późny), zając, wiewiórka, które są zaliczane do gatunków chronionych. Z innych ssaków występują m.in. różne gatunki myszy, lis, dzik, sarna.

4.2.3. Tereny i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie przyrody

Według Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody udostępnianego przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, na obszarze gminy Kamienica Polska występuje jeden Pomnik Przyrody. Jest to dąb szypułkowy *Quercus robur* o obwodzie pnia 340 cm rosnący w miejscowości Kamienica Polska przy drodze z Osin. Pomnik został powołany Rozporządzeniem nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 roku

w sprawie uznania za pomniki przyrody zmienionego Rozporządzeniem nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996 roku, zamieszczonym w Dz. Urz. Województwa Częstochowskiego nr 2 poz. 5.

Na terenie gminy Kamienica Polska znajduje się ponadto obszar otuliny Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”. W skład otuliny wchodzi północno-wschodnia część gminy, za magistralą kolejową. Park został utworzony na podstawie Rozporządzenia Wojewody Częstochowskiego Nr 15/98 z dnia 22 czerwca 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Cz. Nr 10 poz. 74 z późn. zm.), zmienionego Rozporządzeniem nr 18/06 Wojewody Śląskiego z dnia 18 kwietnia 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd.

Granica otuliny biegnie od północy po naturalnej granicy lasu, aż do torów kolejowych, gdzie dalej skręca w kierunku wschodnim, również po granicy lasu. Zgodnie z planem ochrony PK „Orlich Gniazd” północno-wschodni fragment gminy usytuowany jest w strefie funkcjonalnej obejmującej obszary o pośrednich wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, utworzonej w celu zharmonizowania ochrony środowiska jury z jednoczesnym udostępnieniem obszaru dla racjonalnego wykorzystania w celu zaspokojenia potrzeb rozwojowych mieszkańców Jury. Otulina obejmuje tereny lasów państwowych, zatem szczególne zadania w zakresie ochrony obszaru dotyczą przede wszystkim Nadleśnictwa i dotyczą m.in. ochrony najcenniejszych fragmentów drzewostanów o charakterze zbiorowisk naturalnych poprzez prowadzenie gospodarki leśnej jak dla drzewostanów zachowawczych.

Na obszarze gminy nie występują natomiast pozostałe formy ochrony przyrody, a mianowicie:

- parki narodowe,
- rezerваты przyrody,
- parki krajobrazowe,
- obszary chronionego krajobrazu,
- obszary Natura 2000,
- stanowiska dokumentacyjne,
- użytki ekologiczne,
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

4.2.4. Obszary i obiekty proponowane do ochrony

Ochroną proponuje się objąć użytek ekologiczny położony w obrębie geodezyjnym Osiny. Pomiędzy drogą Osiny – Zawodzie, a torami kolejowymi. Około 300 m na południe od hałd byłej kopalni „Osiny” znajduje się ciekawe krajobrazowo bagno, powstałe na obszarze tzw. niecki osiadania w wyniku działalności górniczej na tym terenie. Jest to obiekt o powierzchni około 5 ha. Zabagnienie to, mimo antropogenicznego pochodzenia, zasługuje na uznanie za użytek ekologiczny typu torfowiska niskiego. Brak tu co prawda rzadkiej oraz ciekawej flory i roślinności, jednak tego typu ekosystemy z uwagi na stale obniżający się poziom wód gruntowych i osuszanie spotykane są coraz rzadziej, stąd też powstanie warunków do tworzenia się i rozwoju zbiorowisk bagiennie- torfowiskowych skłania do ochrony. Ekosystemy te pełnią ponadto niezwykle ważne funkcje ekologiczne zarówno w utrzymaniu równowagi w bilansie wodnym tego terenu, jak również jako potencjalna ostoja flory torfowiskowej i związanej z nią fauną - przede wszystkim płazów, ptaków, a także bezkręgowców.

4.2.5. Tereny chronione na podstawie przepisów o ochronie wód

Południowo-zachodnia część gminy usytuowana jest w granicach objętego ochroną Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP 327 Lubliniec – Myszków (według dokumentacji hydrogeologicznej zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych z utworów serii węglanowej

GZWP nr 327 „Lubliniec – Myszków”, zatwierdzonej decyzją Ministra Środowiska z dnia 5 maja 2000 r. znak DG kdh/BJ/489-6266/2000).

4.3. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Występujące na obszarze gminy Kamienica Polska użytki rolne to kompleksy o niskiej i średniej przydatności dla produkcji rolnej, występują ponadto duże powierzchnie gruntów odłogowanych oraz zdegradowanych, po eksploatacji rud żelaza. Najbardziej niekorzystne grunty rolne znajdują się w miejscowości Osiny, najkorzystniejsze natomiast w Zawadzie i Kolonii Klepacze oraz częściowo w Kamienicy Polskiej, Rudniku Wielkim, Zawisnej i Wanatach.

Zgodnie ze Spisem Rolnym 2002, w gminie Kamienica Polska było:

- 307 gospodarstw od 1 do 2 ha powierzchni,
- 222 gospodarstw od 2 do 5 ha powierzchni,
- 22 gospodarstwa od 5 do 7 ha powierzchni,
- 13 gospodarstw od 7 do 10 ha powierzchni,
- 3 gospodarstwa od 10 do 15 ha powierzchni,
- 4 gospodarstwa od 20 do 50 ha powierzchni.

W gospodarstwach prowadzi się zarówno produkcję roślinną, jak i zwierzęcą.

Gospodarstw z uprawą było 154, przy czym większość z zasiewami ziemniaków (97 gospodarstw), żyta (48 gospodarstw), mieszanek zbożowych jarych (41 gospodarstw), owsa (33 gospodarstwa) oraz innych, jak: pszenica jara, warzywa gruntowe, pszenżyto ozime, pszenżyto jare i inne.

Gospodarstwa prowadzące produkcję zwierzęcą hodują głównie: kury, trzodę chlewną, owce, bydło, krowy, konie i kozy.

Na obszarze gminy Kamienica Polska dominują grunty rolne IV-VI klasy bonitacyjnej, które zajmują łączną powierzchnię 1673,4 ha. Szczegółowe zestawienie klas bonitacyjnych występujących w gminie przedstawia Tabela nr 3.

Tabela nr 3. Klasy bonitacyjne gruntów, z podziałem na klasoużytki i ich powierzchnię

Klasy bonitacyjne	Klasoużytek	Powierzchnia
Klasa R I-III	RIII	32,8 ha
Klasa R IV-VI	RIV	452 ha
	RV	747,2 ha
	RVI	244,3 ha
Klasa Ps I-III	PsIII	2,2 ha
Klasa Ps IV-VI	PsIV	73,5 ha
	PsV	84,2 ha
	PsVI	72,2 ha

Powierzchnia użytków rolnych pod koniec 2005 roku³ wynosiła 2257 ha (47,39% powierzchni gminy), z czego:

- 1493 ha stanowiły grunty orne (66,15% powierzchni użytków rolnych),
- 14 ha stanowiły sady (0,62% powierzchni użytków rolnych),
- 483 ha stanowiły łąki (21,40% powierzchni użytków rolnych),
- 267 ha stanowiły pastwiska (11,83% powierzchni użytków rolnych).

Występujące na obszarze gminy Kamienica Polska lasy, to w większości lasy ochronne, dlatego też ich znaczenie gospodarcze jest niewielkie.

Powierzchnia gruntów leśnych pod koniec 2014 roku⁴ wynosiła 2038,33 ha, (42,8% powierzchni gminy), z czego:

- grunty leśne publiczne zajmowały powierzchnię 1707,33 ha (83,76% powierzchni gruntów leśnych), w tym grunty leśne publiczne Skarbu Państwa oraz grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych,
- grunty leśne prywatne 331,00 ha (16,23% powierzchni gruntów leśnych).

Tereny chronione na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych to grunty rolne klas I-III oraz tereny leśne. Zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 909 z późn. zm.) zmiana przeznaczenia gruntów rolnych klas I-III na cele nierolnicze wymaga zgody Ministra właściwego ds. rozwoju wsi.

W gminie Kamienica Polska z gruntów rolnych chronionych występują jedynie grunty III klasy bonitacyjnej i stanowią one stosunkowo małą powierzchnię gruntów rolnych (32,8 ha). Występują one w obrębie geodezyjnym Zawada oraz Kamienica Polska. Dużą powierzchnię stanowią natomiast grunty leśne, które podlegają ochronie.

4.4. Klimat akustyczny

Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Tabela nr 4). Na analizowanym obszarze identyfikuje się tereny chronione przed hałasem. Są to tereny zabudowy mieszkaniowej oraz tereny szkół.

Ze względu na rodzaj źródeł hałasu, wyodrębniamy hałas komunikacyjny, przemysłowy i komunalny. Największy zasięg ma hałas komunikacyjny, odbierany przez mieszkańców jako najbardziej dokuczliwy. Jego ograniczenie przedstawia też największe problemy techniczne. W ostatnich latach globalnie nie obserwuje się znaczącego wzrostu emisji hałasu komunikacyjnego. Wiąże się to z coraz lepszym technicznie taboru transportowym, lepszymi drogami zapewniającymi płynność ruchu, posiadającymi nowe nawierzchnie o właściwościach pochłaniających dźwięk i wyposażanymi przy każdej modernizacji w środki ograniczające emisję. Ekrany wzdłuż nowych arterii komunikacyjnych są coraz częstszym elementem krajobrazu, nie tylko w pobliżu nowych dróg tranzytowych i autostrad, ale także w obrębie miast i wsi. Niestety, w warunkach lokalnych, najczęściej na terenach zwartej zabudowy miejskiej z wąskimi ulicami obciążonymi ruchem na granicy przepustowości, stwierdza się bardzo duże odstępstwa od wartości dopuszczalnych poziomu hałasu w środowisku. Hałas

³ <http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Dane%20dla%20jednostki%20podzia%C5%82u%20terytorialnego.aspx> - pobrano 26.07.2016 roku

⁴ <http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Dane%20dla%20jednostki%20podzia%C5%82u%20terytorialnego.aspx> - pobrano 26.07.2016 roku

uliczny oceniany jest jako szczególnie uciążliwy. Z hałasów komunikacyjnych, jako najmniej dokuczliwy postrzegany jest hałas kolejowy.

Tabela nr 4. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie energetyczne, wyrażone wskaźnikami LDWN i LN, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	LDWN	LN	LDWN	LN
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska	50	45	45	40
Tereny szpitali poza miastem				
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej				
Tereny zabudowy związanej ze stałym pobytem dzieci i młodzieży	64	59	50	40
Tereny domów opieki społecznej				
Tereny szpitali w miastach				
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego				
Tereny zabudowy zagrodowej	68	59	55	45
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe				
Tereny mieszkaniowo-usługowe				
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Objaśnienia:

1) Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

2) Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. mieszkańców, można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Największym emitorem hałasu drogowego na terenie gminy jest droga krajowa nr 1 oraz droga wojewódzka nr 791.

Informacje na temat oddziaływania drogi krajowej zawiera opracowanie pt. „Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie” sporządzone przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad (materiał udostępniony w postaci usługi WMS na stronie internetowej <http://mapy.geoportal.gov.pl/imap/>).

Poziom hałasu w obrębie pasa drogowego wyrażonego wskaźnikiem LDWN (hałas całodobowy) wynosi ponad 75 dB. W nocy osiąga poziom 70 – 75 dB (wskaźnik LN). Takie natężenie hałasu powoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach

mieszkaniowych usytuowanych najbliżej jezdni o wartości dochodzące do 10 dB zarówno w porze dnia, jak i nocy. Powodem tego stanu rzeczy jest niekorzystne umiejscowienie terenów zabudowy mieszkaniowej, która znajduje się w bliskim sąsiedztwie drogi, a także wysokie natężenie pojazdów ciężkich, w szczególności w godzinach nocnych. Największe uciążliwości odczuwalne są w miejscowościach Wanaty i Zawada.

Brak jest informacji na temat wpływu hałasu komunikacyjnego w otoczeniu drogi wojewódzkiej nr 791.

Znaczącym źródłem hałasu jest również linia kolejowa o znaczeniu krajowym relacji Katowice - Zawiercie - Częstochowa - Warszawa. Zasięg ponadnormatywnego oddziaływania linii kolejowej może obejmować zabudowę mieszkaniową Osin w pasie o szerokości ok. 200 m, pozostającą dodatkowo w zasięgu uciążliwości drogi wojewódzkiej.

Oprócz hałasu komunikacyjnego wpływ na stan środowiska akustycznego może również wywierać hałas przemysłowy. Na terenie gminy mieści się szereg zakładów przemysłowych oraz warsztatów, których funkcjonowanie może pogorszyć jakość środowiska akustycznego na terenach przyległych. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska zapewnienie właściwego kształtowania klimatu akustycznego w otoczeniu obiektów przemysłowych i warsztatów rzemieślniczych jest obowiązkiem ich właściciela (lub innego podmiotu posiadającego do nich tytuł prawny). Na mocy art. 141 i 144 ustawy, działalność zakładów nie może powodować przekroczenia standardów emisyjnych, jeśli zostały ustalone, ani też powodować przekraczania standardów jakości środowiska poza terenem, do którego zarządzający ma tytuł prawny, a w przypadku utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania, poza tym obszarem. W przypadku stwierdzonego pomiarowo przekraczania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, spowodowanego działalnością zakładu, wydawana jest przez organy ochrony środowiska decyzja o dopuszczalnym poziomie hałasu. Decyzja ta określa dopuszczalny poziom równoważny A hałasu powodowanego działalnością zakładu oddzielnie dla pory dziennej (600 - 2200) i nocnej (2200 - 600). Postępowanie w przedmiocie wydania decyzji wszczyna się z urzędu. W decyzji mogą być określone wymagania mające na celu zachowanie standardów jakości środowiska, a w szczególności rozkład czasu pracy źródeł hałasu dla całej doby, z przewidywanymi wariantami. Poprawę klimatu akustycznego w środowisku podmioty uzyskują przez wymianę urządzeń na emitujące hałas o mniejszym poziomie, remonty i konserwacje hałaśliwych urządzeń, zastosowanie obudów dźwiękochłonnych źródeł hałasu, tłumików akustycznych, ekranów, zwiększenie izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych w budynkach, likwidację części źródeł hałasu, zmianę lokalizacji głównych źródeł hałasu w stosunku do obiektów i terenów chronionych lub zmiany organizacyjne. Działalność kontrolna WIOŚ w zakresie hałasów przemysłowych przyczynia się systematycznie do zmniejszania ilości obiektów powodujących degradację klimatu akustycznego środowiska.

Na terenie gminy nie prowadzono pomiarów hałasu przemysłowego. Można jednak spodziewać się występowania uciążliwości na terenach mieszkaniowych bezpośrednio graniczących z terenami zakładów przemysłowych i warsztatów.

5. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

5.1. Rys historyczny ⁵

Historia Kamienicy Polskiej sięga aż do XV wieku. W dziele pt. „Regestrum Ecclesiae Cracoviensis” autorstwa Jana Długosza z lat 1470- 1480 zawarta jest nazwa

⁵ Źródło: www.kamienicapolska.pl - pobrano 26.07.2016 roku

miejsowości: „Fabrica ferri alias Kamyenycza, sub parochia de Koziegłowy sita...” co oznacza „Kuźnica inaczej Kamienica w parafii Koziegłowy znajdująca się...”.

Kamienica Polska wywodzi się ze średniowiecznej kuźnicy należącej do parafii miejskiej w Koziegłowach, na północnym krańcu Księstwa Siewierskiego, która stała na terenach należących do potomków małopolskiego rycerza Krystyna Grunwalda. Pierwsza informacja o jej działalności pochodzi z 1439 roku. Kuźnica Kamienica zostaje sprzedana kapitule krakowskiej w 1518 roku i od tej pory znajduje się w Księstwie Siewierskim, którego granica biegnie wzdłuż lewego brzegu Warty, a następnie rzeką Kamienicą aż do Rudnika Małego. Księstwo istniało przez około 350 lat. Nazwa Kamienica jest stosowana już od drugiej połowy XV wieku, a od XVIII wieku została rozszerzona do dzisiejszej postaci: Kamienica Polska.

Od 1774 roku właścicielem wsi zostaje ekonom biskupich dóbr siewierskich Ignacy Wędrychowski. Wówczas w skład Kamienicy Polskiej wchodziły takie miejscowości, jak położone obok Romanów i Klepaczka. Córka Wędrychowskiego, Antonina Sadowska, sprzedaje w 1818 r. wieś kolonistom czeskim i niemieckim. Grupa osadników nabywa tę miejscowość ze wszystkimi bogactwami naturalnymi, m.in. z pokładami rudy żelaza. Pośród kolonistów największy odsetek stanowili tkacze z Gór Orlickich (Adlergebirge) w Sudetach Środkowych. Kamienica Polska w latach 20., 30. i 40. XIX wieku była liczącym się w Królestwie Polskim ośrodkiem produkcji tkackiej.

W 1827r. wieś liczyła 590 mieszkańców, a już w 1847 roku aż 1553.

Na skutek przemian politycznych po trzecim rozbiórce oraz kampanii napoleońskiej dochodzi do reorganizacji orientacji geograficzno-administracyjnej z południowej (Siewierz - Kraków) na północną (Częstochowa - Kalisz). Istotnym elementem tych przemian jest włączenie wsi do powiatu wieluńskiego w ramach województwa kaliskiego. W 1825 r. Kamienica Polska wykluczona zostaje z parafii miejskiej w Koziegłowach i przyłączona do parafii Poczesna. Samodzielną parafią staje się dopiero od 1870 roku.

Na terenie Kamienicy Polskiej eksploatowane były od średniowiecza pokłady rudy żelaza, jej intensywne wydobywanie trwa przez cały XIX wiek. W latach 70. XIX w. zostaje uruchomiona kopalnia przez przedsiębiorcę żydowskiego pochodzenia – Napoleona Ziss z Praszki. Od tego momentu do wsi napływają górnicy i robotnicy z różnych rejonów Królestwa Polskiego.

Kolejną XIX-wieczną przemysłową inwestycją była fabryczka tektury i preszpanu uruchomiona przez Szwajcara Andreasa Heinricha Kleberga, przybyłego z Soczewki pod Warszawą. Zakład ulokowany był na terenie dawnego folwarku „Klepaczka”, w miejscu dawnej kuźnicy żelaza nad Wartą. Produkcja trwała nieprzerwanie do 1989r. Równie ważnym przedsięwzięciem na terenie Kamienicy Polskiej była budowa fabryczki włókienniczej, która dała zatrudnienie wielu mieszkańcom.

Budynek istnieje do dziś.

Z zachowanych dokumentów wynika, że oprócz rozwoju tkactwa, rozwijała się także oświata. Ludnością wiejską kierowały takie wartości, jak szacunek dla racjonalnej wiedzy, czy chęć zdobycia jak najlepszego wykształcenia. Dlatego na początku XX w. Kamienica Polska ma już własną inteligencję: nauczycieli, lekarza, farmaceutę, inżynierów, prawników, oficerów.

„Specyfiką XIX-wiecznej Kamienicy Polskiej była jej wieloetniczność. W szkole uczono po czesku i niemiecku. Cechowa dokumentacja tkacka aż do lat 70. XIX w. prowadzona była w języku niemieckim. Zachowane od 1838 r. księgi ludności poświadczają zróżnicowanie pod względem etnicznym i religijnym. Wśród kolonistów przeważali katolicy, byli jednak także

ewangelicy i żydzi. O składzie etnicznym świadczą nazwiska (występujące także wśród dzisiejszych mieszkańców wsi): Bielobradek, Cianciara, Czerny, Dojwa, Ficenes, Hładzik, Holeczek, Krachulec, Krzechki, Marsik, Mraz, Nowotny, Szmidla, Walenta, Sajdel, Zaiczradzające czeskie „korzenie” - oraz Fiedler, Geisler, Hartman, Hazler, Herman, Jung, Klar, Najnigier, Najgebauer, Szulc, Tajber, Wagner - właściwe antroponimii niemieckiej.” (źródło: na podstawie pracy Andrzeja Kuśnierczyka, „Więzi kulturowe w osadzie polietnicznej w świetle źródeł pisanych na przykładzie Kamienicy Polskiej”)

Kamienica to pierwotna nazwa kuźnicy, która dała początek wsi. Nazwa dotyczy bądź ukształtowania terenu, bądź podłoża po jakim płynęła rzeka Kamienica vel. Kamieniczka. Niewykluczone, że w swym dolnym odcinku Kamieniczka płynęła po wychodniach rudy. Należy przyjąć, że w nazwie uwieczniony został element dawnego pejzażu. „Kamienica” to dawne określenie kamienistego pola, ale także nazwa rzeki o kamienistym dnie. U źródeł Kamieniczki znajduje się Kamienica Śląska, u ujścia do Warty Kamienica Polska.

5.2. Zasoby środowiska kulturowego

5.2.1. Zabytki archeologiczne

Na obszarze gminy Kamienica Polska, znajduje się 9 stanowisk archeologicznych, wskazanych na rysunkach Studium, których szczegółowe zestawienie przedstawia Tabela nr 5.

Tabela nr 5.

Lp.	Obiekt	Nazwa	Czas powstania	Miejscowość
1.	Stanowisko archeologiczne (AZP: 89-49/9)	Pole szybowe (wydobycie rudy żelaza)	Okres nowożytny	Kamienica Polska
2.	Stanowisko archeologiczne (AZP: 89-49/8)	Osada	Średniowiecze	Kamienica Polska
3.	Stanowisko archeologiczne (AZP: 89-48/12)	Osada	Okres nowożytny	Zawisna
4.	Stanowisko archeologiczne (AZP: 89-49/3)	Osada	Średniowiecze	Osiny
5.	Stanowisko archeologiczne (AZP: 90-48/12)	Osada Osada	Wczesny okres nowożytny Okres nowożytny	Rudnik Wielki (Kozłowiec)
6.	Stanowisko archeologiczne (AZP: 90-48/14)	Ślad osadniczy	Epoka kamienia	Rudnik Wielki (Komorniki)
7.	Stanowisko archeologiczne (AZP: 89-48/5)	Ślad osadniczy	Okres nowożytny	Wanaty
8.	Stanowisko archeologiczne (AZP: 89-48/4)	Osada	Okres nowożytny	Zawada (Zawada I)
9.	Stanowisko archeologiczne (AZP: 89-48/3)	Osada	Okres nowożytny	Zawada (Zawada I)

5.2.2. Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Na obszarze gminy Kamienica Polska nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków.

5.2.3. Obiekty wpisane do ewidencji zabytków

Na obszarze gminy Kamienica Polska, zgodnie z Zarządzeniem nr 17/2014 Wójta Gminy Kamienica Polska z dnia 23 maja 2014r. w sprawie: przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Kamienica Polska, znajdują się 32 obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków,

wskazane na rysunkach Studium, a których szczegółowe zestawienie przedstawia Tabela nr 6.

Tabela nr 6

Lp.	Obiekt	Miejscowość	Ulica i numer	Czas powstania
1.	Dom drewniany	Romanów	35	ok. 1917 r.
2.	Kaplica p.w. Św. Jana Nepomucena	Romanów	-	pocz. XX w.
3.	Dom drewniany	Kamienica Polska	Konopnickiej 21	przed 1945 r.
4.	Dom drewniany	Kamienica Polska	Konopnickiej 29 (31)	przed 1945 r.
5.	Dom drewniany	Kamienica Polska	Konopnickiej 33	po 1863 r.
6.	Budynek gospodarczy	Kamienica Polska	Konopnickiej 33	pocz. lata 20-te XX w.
7.	Dom drewniano-murowany	Kamienica Polska	Konopnickiej 35	pocz. XX w.
8.	Dom drewniany	Kamienica Polska	Konopnickiej 46	I poł. XIX w., później przebudowany
9.	Dom drewniany	Kamienica Polska	Konopnickiej 51	koniec XIX w.
10.	Dom drewniany	Kamienica Polska	Konopnickiej 57	lata 20-te XX w.
11.	Dom drewniany	Kamienica Polska	Konopnickiej 65	koniec XIX w.
12.	Dom drewniany	Kamienica Polska	Konopnickiej 72	pocz. XX w.
13.	Dom drewniany	Kamienica Polska	Konopnickiej 74	lata 20-te XX w.
14.	Dom drewniany	Kamienica Polska	Konopnickiej 95	pocz. XX w.
15.	Dom drewniany	Kamienica Polska	Konopnickiej 116	przed 1945 r.
16.	Dom drewniany	Kamienica Polska	Konopnickiej 121	koniec XIX w.
17.	Dom drewniany	Kamienica Polska	Konopnickiej 130	ok. 1903 r.
18.	Dom drewniano-murowany	Kamienica Polska	Konopnickiej 139	pocz. XX w.
19.	Dom drewniany	Kamienica Polska	Konopnickiej 159	lata 20-te XX w.
20.	Dom drewniany	Kamienica Polska	Konopnickiej 191	koniec XIX w.
21.	Dom drewniano-murowany	Kamienica Polska	Konopnickiej 199	pocz. XX w.
22.	Stodoła murowana	Kamienica Polska	Konopnickiej 199	pocz. XX w.
23.	Budynek gospodarczy - drewniany	Kamienica Polska	Konopnickiej 199	pocz. XX w.
24.	Dom drewniany	Kamienica Polska	Konopnickiej 244	lata 20-te XX w.
25.	Dom drewniany	Kamienica Polska	Konopnickiej 250	lata 20-te XX w.
26.	Dom drewniany	Kamienica Polska	Konopnickiej 362	pocz. XX w.
27.	Dom drewniany	Kamienica Polska	Konopnickiej 364	przełom XIX/XX w.
28.	Dom z cegły	Kamienica Polska	Konopnickiej 368	przełom XIX/XX w.
29.	Cmentarz grzebalny rzymskokatolicki	Kamienica Polska	Konopnickiej	ok. 1880 r.
30.	Kościół p.w. Św. Michała Archanioła	Kamienica Polska	Konopnickiej 288	lata 1868-1870
31.	Plebania	Kamienica Polska	Konopnickiej 288	1910 r.
32.	Kaplica p.w. Św. Jana Nepomucena	Rudnik Wielki	Słoneczna	pocz. XX w.

5.2.4. Strefy ochrony konserwatorskiej

Strefą ochrony konserwatorskiej „B” objęty jest zabytkowy cmentarz w Kamienicy Polskiej przy ul. Marii Konopnickiej.

6. Rekomendacja i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenie przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych

Niniejsze Studium nie odnosi się do rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub do określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych, z uwagi na brak takiego opracowania dla województwa śląskiego.

7. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia

7.1. Demografia

Gmina Kamienica Polska pod koniec 2014 roku liczyła 5 652 osoby ⁶, co stanowi 4,16% ludności powiatu częstochowskiego oraz 0,12% ludności województwa śląskiego.

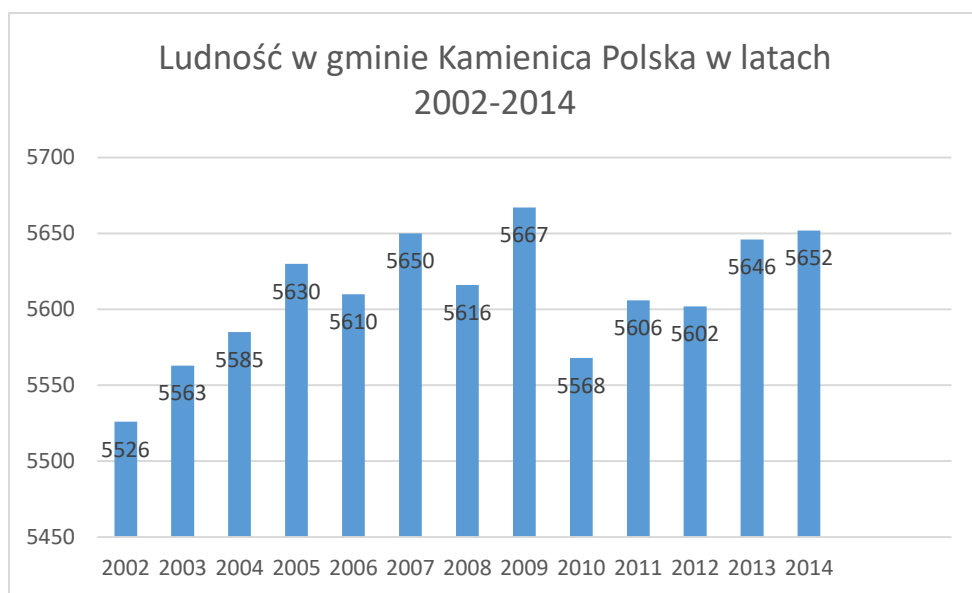
Według danych Narodowego Spisu Powszechnego 2011 (źródło: <http://stat.gov.pl/spisy-powszechnie/nsp-2011/nsp-2011-wyniki/mieszkania-narodowy-spis-powszechny-ludnosci-i-mieszkan-2011,18,1.html>) ludność w poszczególnych miejscowościach przedstawiała się następująco:

Tabela nr 7 :

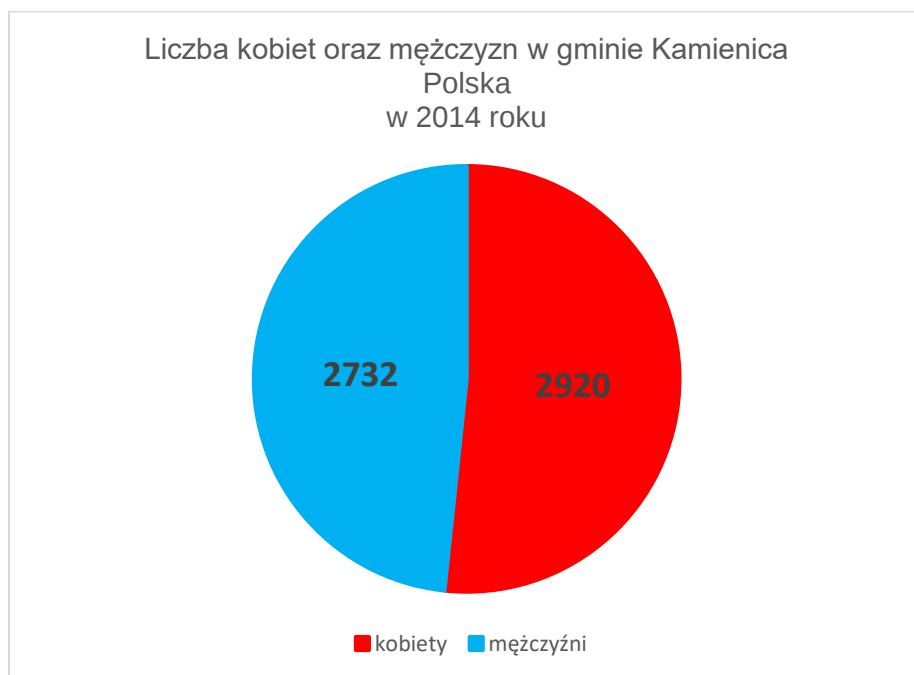
Miejscowość	Liczba ludności	Udział w ogólnej liczbie ludności
Kamienica Polska	1846	33,10%
Kolonia Klepaczka - przysiółek	114	2,05%
Osiny	790	14,17%
Rudnik Wielki	916	16,42%
Wanaty	680	12,19%
Zawada	660	11,83%
Zawisna	571	10,24%
Ogółem:	5577	100%

Liczba mieszkańców gminy Kamienica Polska minimalnie wzrasta i utrzymuje się obecna od 12 lat tendencja lekko wzrostowa, co wykazują dane Banku Danych Lokalnych przedstawione na poniższym wykresie.

⁶ Źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca 2015, Urząd Statystyczny w Katowicach

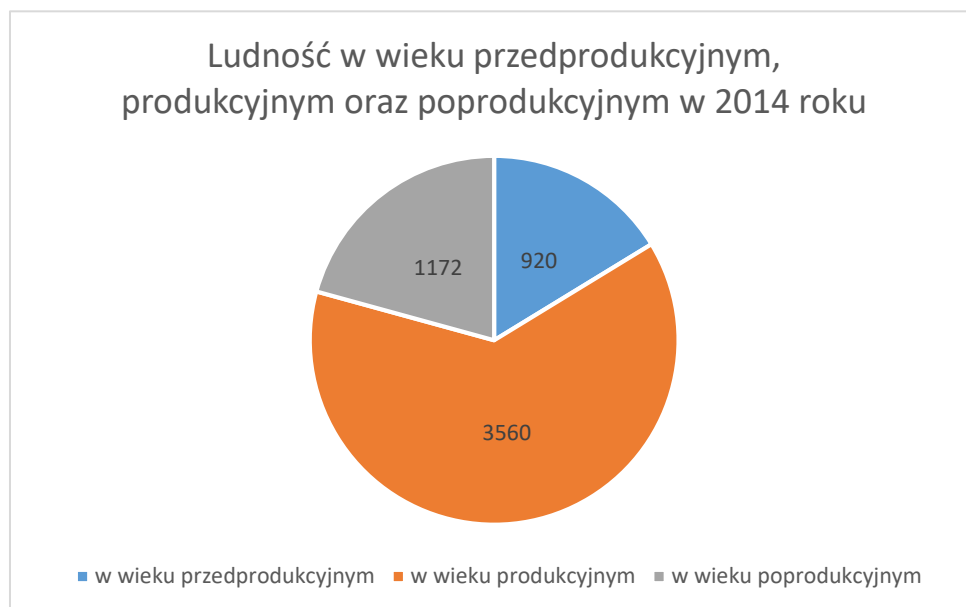
W gminie Kamienica Polska pod koniec 2014 roku na 100 mężczyzn przypadały 104 kobiety⁷, z ogólnej liczby mieszkańców (5 652 osoby) kobiety stanowiły 2920 osoby, czyli 51,66%, mężczyźni natomiast 2732 osoby, czyli 48,34%⁸.

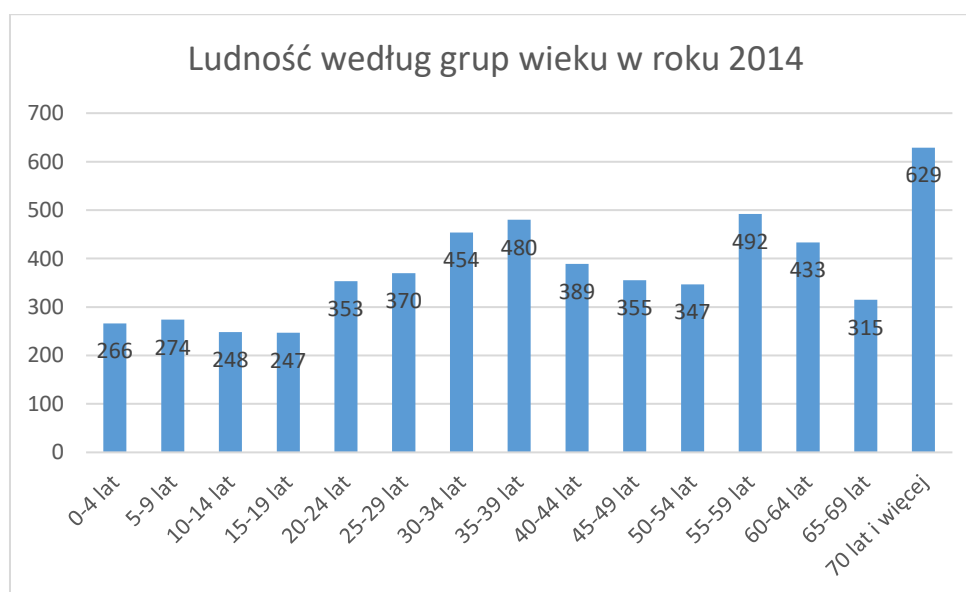
⁷ Źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca 2015, Urząd Statystyczny w Katowicach

⁸ Źródło: <http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Portret%20terytorium.aspx> - pobrano 26.07.2016 roku

Ludność w wieku przedprodukcyjnym pod koniec 2014 roku wynosiła 920 osób (16,28%), w wieku produkcyjnym 3560 osób (62,98%) oraz poprodukcyjnym 1172 osoby (20,74%)⁹.

Szczegółową strukturę wieku mieszkańców gminy kamienica Polska przedstawia poniższy wykres.¹⁰

Przyrost naturalny w gminie Kamienica Polska w 2014 roku wynosił - 1,6 i utrzymuje się na podobnym poziomie od 2002 roku, co wykazują dane Banku Danych Lokalnych.

Gmina Kamienica Polska leży w strefie podmiejskiej 230 tysięcznego miasta powiatowego Częstochowy. W związku z takim położeniem gminy Kamienica Polska oraz znacznymi atutami, jakie ma do zaoferowania gmina, należy spodziewać się migracji w ramach powiatu częstochowskiego. Obecnie można zauważyć utrwalające się tendencje wyprowadzania się mieszkańców dużych miast do miejscowości położonych w nieznaczej

⁹ Źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca 2015, Urząd Statystyczny w Katowicach

¹⁰ Źródło: <http://swaid.stat.gov.pl/Dashboards/Portret%20terytorium.aspx> - pobrano 26.07.2016 roku

odległości od mocno zurbanizowanego ośrodka miejskiego, a jednocześnie posiadających duże walory krajobrazowe. Zgodnie z danymi zawartymi w Statystycznym Vademecum Samorządowca 2015 dla miasta Częstochowy, zauważa się dużą tendencję spadkową w zakresie przyrostu naturalnego oraz w zakresie salda migracji, w roku 2014 przyrost naturalny był na poziomie - 4,1 na 1000 ludności, natomiast saldo migracji wewnętrznych i zewnętrznych na pobyt stały wyniosło w 2014 r. -3,5 na 1000 ludności. Migracje dotyczą głównie migracji gminnych wewnętrznych, co wynika z danych Banku Danych Lokalnych. Liczba ludności miasta Częstochowy stale maleje i spadła z liczby 250 862 w 2002 roku do liczby 230 123 w 2014 r., czyli spadła o 8,27% (źródło: Bank Danych Lokalnych). Dlatego też można założyć, że pewna część migracji odbywa się i będzie się odbywać również do gminy Kamienica Polska.

Zgodnie z danymi Banku Danych Lokalnych w 2014 roku zameldowało się w gminie Kamienica Polska 64 osoby, w 2013 roku 93 osoby, w 2012 roku 60 osób, w 2011 roku 84 osoby i w 2010 71 osób. Natomiast wymeldowało się w 2014 roku 60 osób, w 2013 roku 46 osób, w 2012 roku 43 osoby, w 2011 roku 36 osób oraz w 2010 roku 43 osoby. Saldo migracji wewnętrznych przedstawia się następująco: w 2014 roku 4 osoby, w 2013 roku 47 osób, w 2012 roku 17 osób, w 2011 roku 48 osób oraz w 2010 roku 28 osób.

7.2. Rynek pracy

Zgodnie z Narodowym Spisem Powszechnym 2002 liczba ludności pracującej poza rolnictwem wynosiła 1729, co stanowiło 49% ogólnej liczby ludności posiadającej własne źródło utrzymania, natomiast w rolnictwie zaledwie 55 osób, co stanowi 1,5%.

W gminie Kamienica Polska w 2014 roku według Banku Danych Lokalnych było zarejestrowanych 503 podmioty gospodarki narodowej, z czego aż 412 to osoby prowadzące działalność gospodarczą. W 2014 roku zarejestrowało się 45 nowych podmiotów, z czego 2 podmioty w dziedzinie rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo oraz 17 podmiotów w dziedzinie przemysł i budownictwo.

W 2014 roku w gminie Kamienica Polska według danych Banku Danych Lokalnych zarejestrowanych było 323 bezrobotnych. Wśród osób pracujących w 2006 roku 697 osób wyjeżdżało do pracy, natomiast 258 osób przyjeżdżało do pracy.

Wśród 645 pracujących zatrudnionych było w 2003 roku zgodnie z danymi Banku Danych Lokalnych w:

- sektorze rolniczym 4 osoby,
- sektorze przemysłowym 240 osób,
- sektorze usługowym 401 osób.

7.3. Warunki mieszkaniowe

Zasoby mieszkaniowe w gminie Kamienica Polska statystycznie wzrastają. W 2014 roku oddanych do użytkowania było 16 mieszkań, natomiast w 2013 roku 22 mieszkania. W 2014 roku liczba mieszkań wynosiła 2121 ¹¹, natomiast w 2002 roku tylko 1755 mieszkań. Można zatem zauważyć, że liczba mieszkań w ciągu 14 lat wzrosła o prawie 18%.

Również przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wykazuje się dużym wzrostem i wzrosła od 2002 r. z 86m² zgodnie z Narodowym Spisem Powszechnym z 2002 roku do 91 m² w 2014 roku zgodnie ze Statystycznym Vademecum Samorządowca 2015. Natomiast w powiecie częstochowskim w 2014 roku powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła 88,1m².

¹¹ Źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca 2015, Urząd Statystyczny w Katowicach

Narodowy Spis Powszechny z 2002 roku wykazał, że w gminie Kamienica Polska dominowały gospodarstwa domowe jednorodzinne stanowiące 73,46%, przy czym przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym wynosi 3,24 osoby. Gospodarstwa domowe nierodzinne stanowiły 22,91%. Ogółem przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym wynosiła 2,74 osoby. Zgodnie z danymi Banku Danych Lokalnych w 2002 roku mieszkań, które zamieszkują dwa gospodarstwa domowe było 227.

Z instalacji wodociągowej w gminie Kamienica Polska pod koniec 2014 roku korzystało 86,5% ludności, z instalacji kanalizacyjnej 64,2% oraz z instalacji gazowej 40,5% ogólnej liczby ludności. Pod względem liczby ludności korzystającej z instalacji kanalizacyjnej gmina Kamienica Polska znajduje się na 2 miejscu w powiecie częstochowskim oraz na 4 miejscu pod względem liczby ludności korzystającej z instalacji gazowej.¹²

Liczbę mieszkań wyposażonych w urządzenia techniczno-sanitarne w 2014 r. przedstawiają poniższe dane Banku Danych Lokalnych:

- wodociąg: 1952 osoby
- ustęp – 1910 osób
- łazienka – 1856 osób
- centralne ogrzewanie – 1624 osoby
- gaz z sieci – 860 osób.

7.4. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

W gminie Kamienica Polska funkcjonują 2 przychodnie zdrowotne, zlokalizowane w miejscowości Kamienica Polska.

Działają ponadto: Stowarzyszenie Abstynenckie „Feniks” oraz Stowarzyszenie „Przytulnia” w Kamienicy Polskiej. Warto zaznaczyć funkcjonowanie w miejscowości Kamienica Polska związków:

- Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i byłych więźniów politycznych,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów,
- Polski Związek Wędkarski.

Na obszarze gminy Kamienica Polska działają 2 apteki zlokalizowane w miejscowości Kamienica Polska: Apteka Pod Wagą oraz Apteka Medica.

W gminie Kamienica Polska działają ponadto świetlice środowiskowe, które organizują zarówno zajęcia pozalekcyjne dla dzieci, jak również zajęcia w okresie ferii zimowych. Świetlice środowiskowe funkcjonują w miejscowościach: Zawisna, Zawada, Rudnik Wielki oraz Osiny. Zajęcia pozalekcyjne dla dzieci odbywają się ponadto w Gminnym Ośrodku Kultury, Sportu i Rekreacji zlokalizowanym w miejscowości Kamienica Polska.

7.5. Edukacja¹³

Oferta edukacyjna gminy Kamienica Polska jest bogata i spełnia potrzeby jej mieszkańców. W gminie funkcjonują następujące placówki edukacyjne:

- Przedszkole w Kamienicy Polskiej z oddziałami zamiejscowymi przedszkola w: Zawisnej, Rudniku Wielkim oraz Osinach, w których pod koniec 2014 roku było 175 miejsc oraz 132 dzieci korzystających z placówki.
- Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Kamienicy Polskiej oraz filia szkoły w Osinach, w których pod koniec 2014 roku było 275 uczniów,
- Gimnazjum im. Agnieszki Osieckiej w Kamienicy Polskiej, w którym pod koniec 2014 roku było 131 uczniów,

¹² Źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca 2015, Urząd Statystyczny w Katowicach

¹³ Źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca 2015, Urząd Statystyczny w Katowicach

- Liceum Ogólnokształcące w Kamienicy Polskiej, które jest jednym z nielicznych funkcjonujących na obszarach wiejskich.

Na obszarze gminy brak jest natomiast żłobków i klubów dziecięcych.

Warto zaznaczyć, że gmina Kamienica Polska pod koniec 2014 roku znajdowała się na pierwszym miejscu w powiecie częstochowskim oraz na 3 miejscu w województwie śląskim pod względem ilości dzieci w przedszkolach na 100 miejsc.

7.6. Administracja publiczna

Siedzibą władz administracyjnych gminy Kamienica Polska jest miejscowość Kamienica Polska, gdzie znajduje się Urząd Gminy.

W gminie znajduje się 6 obiektów Ochotniczej Straży Pożarnej, które zlokalizowane są w każdym z sołectw.

7.7. Kultura, sport, rekreacja i wypoczynek ¹⁴

W miejscowości Kamienica Polska znajduje się Muzeum Regionalne, otwarte w 2012 roku, które ma na celu zachować historię Kamienicy Polskiej, chociaż w niewielkim stopniu ukazać początki osadnictwa i sposób życia ludzi - ich tradycje, kulturę, charakterystyczne obyczaje. Istotnym elementem jest tematyka związana z tkactwem i kopalniami rud żelaza. Muzeum Regionalne w Kamienicy Polskiej to około 300 m² powierzchni. Zbiory muzeum obejmują ponad 150 eksponatów i około 100 wyjątkowych zdjęć. Obiekt posiada bogatą kolekcję maszyn oraz akcesoriów włókienniczych pochodzących z połowy XIX wieku, a także zbiór tkanin z dawnych zakładów włókienniczych.

W Kamienicy Polskiej działa ponadto Zespół Folklorystyczny „Kamienica”, który powstał w 1970 roku jako zespół śpiewaczy. Biorąc udział w licznych imprezach państwowych i lokalnych, już wtedy odnosił sukcesy, w uznaniu czego był nagrany i transmitowany przez Polskie Radio w Katowicach. W roku 1987 przy Zespole powstała grupa taneczna, przekształcając go w typowy Zespół Pieśni i Tańca. W ciągu kilku lat stał się jednym z najlepszych w okręgu częstochowskim. W 1990 roku Zespół rozpoczął wymianę z grupami zagranicznymi.

W miejscowości Kamienica Polska funkcjonuje ponadto Gminna Biblioteka Publiczna, która organizuje liczne konkursy oraz spotkania autorskie.

Na obszarze gminy znajdują się 3 kościoły rzymskokatolickie:

- Kościół p.w. Św. Michała Archanioła w Kamienicy Polskiej,
- Kościół p.w. Św. Tomasza Apostoła w Osinach,
- Kościół p.w. Błogosławionej Karoliny Kózkówny w Wanatach.

W gminie Kamienica Polska działa Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji. Ośrodek prowadzi zajęcia dla dzieci i młodzieży (podstawy rytmiki i tańców regionalnych, tańce towarzyskie) oraz osób dorosłych (aerobik, nauka języka angielskiego). W soboty i wtorki spotykają się miłośnicy brydża sportowego. W GOKSiR można grać w bilarda, piłkarzyki i tenisa stołowego. W 2002 roku zakończono budowę basenu kąpielowego przy Gminnym Ośrodku Kultury Sportu i Rekreacji w Kamienicy Polskiej. Obiekt składa się z dwóch basenów: dużego o wymiarach 15x25m (1,45-1,80m głębokości), posiadającego wyznaczone miejsca do skoków oraz małego basenu o wymiarach 8x15m (0,20-0,85m głębokości) dla dzieci

¹⁴ Źródło: www.kamienicapolska.pl - pobrano 26.07.2016 roku

ze zjeżdżalnią. Basen spełnia wszelkie wymagania dotyczące higieny i bezpieczeństwa, posiada własną stację uzdatniania wody.

Ponadto w 2012 roku oddano do użytkowania halę sportową w miejscowości Kamienica Polska, położoną w bliskim sąsiedztwie Zespołu Szkół.

Warta uwagi jest Stajnia Koniczynka w Kamienicy Polskiej, funkcjonująca od 1978 roku, która wielokrotnie zdobywała nagrody w konkursach agroturystycznych. Stajnia oferuje przejażdżki zarówno na kucach, koniach szlachetnej krwi oraz najpiękniejszych koniach świata, zwanych czarnymi perłami. W swojej ofercie posiada rekreację konną i kursy dla jeźdźców na wszystkich poziomach zaawansowania, imprezy integracyjne (grill, paintball, baza agroturystyczna), przejażdżki bryczką, kuligi, ponadto spotkania dla miłośników koni oraz zawody.¹⁵

7.8. Turystyka¹⁶

Baza turystyczna w gminie Kamienica Polska jest stosunkowo słabo rozwinięta, z obiektów noclegowych występują tu:

- Gospodarstwo Agroturystyczne w Rudniku Wielkim, posiadające 20 miejsc noclegowych w 5 pokojach,
- Koniczynka w Kamienicy Polskiej, posiadająca 5 pokoi 1,2 i 3-osobowych,
- Dom pod Lasem w Romanowie, posiadający 2 pokoje 2-osobowe.

Duży potencjał dla turystyki stanowią znaczne (ponad 40-procentowe w skali powierzchni gminy) grunty leśne, zaliczone do lasów ochronnych.

Przez obszar gminy Kamienica Polska przebiegają następujące szlaki turystyczne:

- Szlak Przełomu Warty,
- Szlak Dębowcówka,
- Inne szlaki bez nazwy.

8. Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia mogą wynikać z uwarunkowań naturalnych oraz antropogenicznych.

W zakresie zagrożeń wynikających z uwarunkowań naturalnych w gminie Kamienica Polska występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi związane z dorzeczem rzeki Warty, które zostały szczegółowo opisane w pkt 14.

W zakresie zagrożeń antropogenicznych, do obiektów mogących wpływać na bezpieczeństwo ludzi należą:

- zakłady przemysłowe, stacje paliw i inne zakłady produkcyjne zlokalizowane w terenach mieszkaniowych,
- wysypiska odpadów komunalnych,
- wysypiska odpadów przemysłowych,
- oczyszczalnie ścieków,
- urządzenia energetyki i gazownictwa,
- rurociąg paliwowy.

Na obszarze gminy Kamienica Polska nie występują wysypiska odpadów komunalnych oraz przemysłowych, jak również rurociąg paliwowy.

¹⁵ Źródło: www.kamienicapolska.pl - pobrano 26.07.2016 roku

¹⁶ Źródło: www.kamienicapolska.pl - pobrano 26.07.2016 roku

Zgodnie z Raportem z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla gminy Kamienica Polska za lata 2012-2013”, z danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach, według stanu na koniec 2014 roku wynika, że na obszarze gminy Kamienica Polska nie zarejestrowano zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii, natomiast w latach 2011-2014 na terenie gminy nie miały miejsca poważne awarie przemysłowe, o których mowa w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

9. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

Na potrzeby niniejszego Studium sporządzono opracowanie „Potrzeby i możliwości rozwoju Gminy Kamienica Polska w ramach projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kamienica Polska”.

Opracowanie powyższe uwzględnia w szczególności:

- Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
- Prognozy demograficzne, uwzględniające migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,
- Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
- Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Z powyższego opracowania wynikają następujące wnioski, mające wpływ na kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Kamienica Polska:

9.1. Wnioski wynikające z analiz ekonomicznych

Gmina Kamienica Polska wśród gmin położonych w powiecie częstochowskim w roku 2014 miała najwyższy dochód gminy na 1 mieszkańca, co potwierdza Statystyczne Vademecum Samorządowe 2015.

W roku 2014r. znacznie wzrosły wydatki gminy na transport i łączność i stanowiły 4,5% wydatków, przy czym w roku 2013 wyniosły 1,2%, natomiast w 2012 roku 1,9% (Statystyczne Vademecum Samorządowca 2015). Można zatem stwierdzić, że gmina ma możliwości finansowe oraz realizuje zadania związane z transportem.

Doskonale powiązanie z dwoma ważnymi miastami w regionie: Częstochową i Katowicami, bardzo mocno rozwinięta komunikacja lokalna i ponadregionalna, dająca dostęp do regionu, jak i całego kraju, zasoby wykwalifikowanej kadry dają duże możliwości inwestycyjne w zakresie gospodarki, co niewątpliwie w przyszłości znacząco przełoży się pozytywnie na budżet gminy, pomimo być może początkowych kosztów infrastrukturalnych. Jednocześnie w gminie upatrywać można dogodnego miejsca do zamieszkania, co poza rozwinięciem usług publicznych dla mieszkańców może pobudzić również sektor usług komercyjnych, który również przynieść może wymierne korzyści dla budżetu samorządu.

9.2. Wnioski wynikające z analiz środowiskowych

Na obszarze gminy panują na ogół poprawne warunki fizjograficzne, sprzyjające zarówno prowadzeniu gospodarki leśnej, jak i rozwojowi osadnictwa. Obszary pozadolinne, gdzie skupia się osadnictwo, zbudowane są w głównej mierze z gruntów sypkich reprezentowanych przez piaski, które tworzą podłoże sprzyjające posadawianiu obiektów inżynierskich. Do zabudowy wskazane są tereny położone poza obszarami dolinnymi, które nie są zagrożone

powodnią i posiadają sprzyjające warunki topoklimatyczne i aerosanitarne. W pierwszej kolejności do zabudowy powinno przeznaczać się gleby o najniższych klasach bonitacyjnych.

Zdecydowanie niekorzystne warunki dla wprowadzania zainwestowania, a w szczególności zabudowy mieszkaniowej panują we wnętrzu dolin rzecznych, które zagrożone są powodzią. Niekorzystne jest również zagospodarowanie terenów podmokłych. Tereny takie cechuje bogactwo przyrodnicze. Pierwszy poziom wód podziemnych na obszarach hydrogenicznych zalega płytko, co praktycznie wyklucza je z zabudowy. Przy tym podłoże geologiczne formują grunty bardzo mało nośne. Zalegają tu głównie mady i piaski rzeczne w stanie luźnym, namuły organiczne oraz torfy. W dolinach rzecznych panuje topoklimat o charakterze inwersyjnym, cechujący się obniżoną temperaturą, podwyższoną wilgotnością oraz dużą częstotliwością występowania mgieł.

Przed nadmierną antropopresją w szczególności powinny być chronione tereny odznaczające się najwyższymi wartościami przyrodniczymi i krajobrazowymi, do których należą lasy, zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, doliny rzeczne wraz z roślinnością brzegową i porastającymi terasami formacjami łąkowymi. Tereny te tworzą lokalny system powiązań przyrodniczych umożliwiający migrację gatunków i genów, a także dają schronienie dla zwierząt. Przewidziane w Studium zagospodarowanie powinno zagwarantować utrzymanie właściwego stanu siedlisk, które występują na terenie gminy. Istotne jest zachowanie odpowiedniego reżimu wód, mającego wpływ na utrzymanie podmokłości. Konieczne jest zachowanie zróżnicowania biotycznego środowiska oraz istniejących połączeń przyrodniczych. Nie należy dopuszczać do fragmentacji lasów.

Wprowadzanie zabudowy powinno opierać się na uzupełnianiu układu osadniczego, wzdłuż istniejących układów drogowych. Nie powinno dopuszczać się do rozlewania się zabudowy i niekontrolowanego zagospodarowania terenów rolniczych. Niekorzystne jest sytuowanie zabudowy w bezpośredniej bliskości lasów. Strefa ekotopowa pomiędzy lasem a ekosystemem terenów otwartych cechuje się wyższym poziomem zróżnicowania biologicznego. Oprócz gatunków związanych z sąsiadującymi środowiskami mogą tu występować gatunki żyjące wyłącznie w warunkach panujących w takiej strefie styku, dlatego strefy przejściowe są bogatsze w gatunki niż sąsiadujące z nim środowiska.

Ustalenia Studium powinny gwarantować ochronę zasobów przyrodniczych terenu reprezentowanych w szczególności przez tereny leśne, użytki zielone oraz doliny cieków. Należy respektować uwarunkowania wynikające z obecności form ochrony przyrody.

W przyszłym zagospodarowaniu należy unikać wprowadzania funkcji mogących pogorszyć jakość środowiska przyrodniczego, a także środowiska życia mieszkańców gminy Kamienica Polska. Nie należy wprowadzać działalności i obiektów uciążliwych, w szczególności generujących hałas w sąsiedztwie terenów mieszkaniowych.

W celu ochrony i podniesienia jakości środowiska gruntowo-wodnego i wód powierzchniowych, a także poprawy jakości życia mieszkańców, należy rozwijać sieć kanalizacji. Korzystna jest budowa kanalizacji jeszcze przed wprowadzeniem nowej zabudowy.

Popiera się zwiększanie ilości terenów zieleni na terenie gminy. Zaleca się dążyć do zwiększenia lesistości gminy. Zalesienia powinny objąć nieużytki oraz miejsca występowania gleb o najniższych klasach bonitacyjnych, mało przydatnych dla rolnictwa.

Ewentualne podjęcie eksploatacji złóż surowców mineralnych powinno odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Należy ustalić bezpieczne warunki wydobywania kopalin w sposób zapewniający ograniczenie do minimum negatywnego wpływu działalności górniczej na środowisko i krajobraz.

Sposób zagospodarowania terenu gminy powinien uwzględniać jej walory krajobrazowe. Dotyczy to zarówno krajobrazu kulturowego, jak i przyrodniczego. Należy rozważnie wprowadzać zagospodarowanie w miejsca o zróżnicowanym krajobrazie rolniczym, a także na terenach o naturalnie wykształconych zbiorowiskach roślinnych. Należy objąć ochroną konserwatorską zabytki architektoniczne, historyczny układ urbanistyczny gminy, miejsca pamięci i inne tego typu obiekty.

9.3. Wnioski wynikające z analiz społecznych

Ludność gminy Kamienica Polska w roku 2014 wynosiła 5 652 osoby, gmina liczy 9 miejscowości oraz 6 sołectw. Powierzchnia gminy wynosi 46 km², przy czym na 1 km² przypada 122 mieszkańców.

W gminie Kamienica Polska dominują gospodarstwa domowe jednorodzinne stanowiące 73,46%, przy czym przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym wynosi 3,24 osoby. Ogółem przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym wynosi 2,74 osoby. Zgodnie z Narodowym Spisem Powszechnym z 2002 roku w gminie Kamienica Polska było 1755 mieszkań, łączna ich powierzchnia użytkowa to 150 524 m², a przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 86 m².

9.4. Wnioski wynikające z prognoz demograficznych

W gminie liczba mieszkańców nieznacznie wzrasta i utrzymuje się obecna od 12 lat tendencja lekko wzrostowa, co w perspektywie aktualnych trendów mieszkaniowych daje w dłuższej perspektywie czasu pewne znaczące szanse na rozwój gminy w zakresie osadnictwa.

Należy wziąć także pod uwagę typowe, nie tylko dla miasta Częstochowa, ale i dla wielu większych miast w Polsce zjawisko suburbanizacji, która prowadzi od wielu lat do powolnego wyludniania się miasta na rzecz gmin ościennych, do których należy również Kamienica Polska. W procesie suburbanizacji nie należy upatrywać się negatywnych skutków w skali regionu pod warunkiem, że rozwój terenów, których dotyczy ekspansja nowej zabudowy, jest prowadzony w sposób kontrolowany poprzez politykę przestrzenną gminy prowadzącą do ograniczenia rozpraszania zabudowy oraz ograniczenia transportochłonności i istotnej ingerencji w zasoby naturalne. Paradoksalnie na tym procesie gmina Kamienica Polska posiada szansę na przyciągnięcie dodatkowej liczby mieszkańców, pod warunkiem stworzenia odpowiedniej oferty mieszkaniowej.

W gminie Kamienica Polska zgodnie z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, oferta terenów mieszkaniowych jest szeroka, co dodatkowo daje możliwości pozyskiwania nowych mieszkańców.

9.5. Wnioski wynikające z możliwości finansowych gminy

Gmina Kamienica Polska posiada możliwości finansowania wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy. Należy zaznaczyć, że gmina Kamienica Polska wśród gmin położonych w powiecie częstochowskim w roku 2014 miała najwyższy dochód gminy na 1 mieszkańca, co potwierdza Statystyczne Vademecum Samorządowe 2015.

Należy zauważyć stałe angażowanie środków publicznych w celu realizacji zadań własnych gminy w zakresie budowy kanalizacji sanitarnej oraz infrastruktury technicznej.

Obecnie wszystkie tereny w granicach wyodrębnionych jednostek osadniczych są wyposażone w podstawową infrastrukturę techniczną. Sieć wodociągowa, kanalizacji

sanitarnej obejmuje większość terenów zainwestowanych. Część terenów wyposażona jest ponadto w sieć gazową. Gmina Kamienica Polska znajduje się na 2 miejscu wśród gmin powiatu częstochowskiego w zakresie korzystania z instalacji kanalizacyjnej oraz na 4 miejscu w zakresie korzystania z instalacji gazowej. Należy podkreślić zaangażowanie gminy w ciągłe doskonalenie infrastruktury technicznej, w tym stanu technicznego dróg oraz ich oświetlenia i rezerwowanie środków finansowych w budżecie gminy na kolejne lata.

Gmina Kamienica Polska posiada bardzo dobrą i na wysokim poziomie bazę usług publicznych. Warto zauważyć, że wśród gmin powiatu częstochowskiego gmina Kamienica Polska znajduje się na pierwszym miejscu pod względem ilości dzieci na 100 miejsc w przedszkolu. W celu podniesienia jakości i oferty sportowo-rekreacyjnej, gmina realizuje duże obiekty sportowe oraz mniejsze dla potrzeb poszczególnych miejscowości.

9.6. Wnioski wynikające z bilansu terenów

Na obszarze gminy Kamienica Polska dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zabudowa zagrodowa. Dla potrzeb bilansu przyjęto następujące wytyczne mieszkaniowe: 1 mieszkanie dla jednej rodziny, jedna rodzina to średnio 3 osoby, a powierzchnia użytkowa mieszkania to 91 m². Przy bilansowaniu powierzchni użytkowej zabudowy, przyjęto wzrost powierzchni użytkowej w stosunku do roku 2002 z 86m² do 91m² w roku 2014 i założono, że w perspektywie 30-letniej do roku 2046, wzrośnie ona do 104 m².

Maksymalne łączne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w powierzchni użytkowej zabudowy wyniesie łącznie 151 216 m².

Maksymalne zapotrzebowanie w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę wyrażone w powierzchni użytkowej zabudowy w perspektywie 30-letniej wynosi łącznie 181 303 m².

Suma szacowanych chłonności: obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej, rozumiana jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy oraz obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, rozumiana jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy wynosi dla zabudowy mieszkaniowej: 90 442,78 m² powierzchni użytkowej.

Przy obliczaniu chłonności ujęto obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej. Natomiast granice zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej jednostki osadniczej przyjęto w oparciu o: przeprowadzoną inwentaryzację urbanistyczną na potrzeby projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kamienica Polska, dane Bazy Danych Obiektów Topograficznych i ortofotomapę uzyskane na potrzeby projektu Studium. Uwzględniono ponadto nowe inwestycje budowlane.

W oparciu o wykonane prognozowane zapotrzebowanie na nową zabudowę oraz oszacowane chłonności terenów w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz przewidzieć lokalizację nowej zabudowy mieszkaniowej poza obszarami zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej, o maksymalnej powierzchni użytkowej 90 860,47 m², czyli w przeliczeniu na powierzchnię terenu **134,03 ha**.

10. Stan prawny gruntów

Na potrzeby opracowania niniejszego Studium, od Starosty Częstochowskiego uzyskano „Zbiór danych bazy danych EGiB dla obszaru gminy Kamienica Polska” (licencja nr GK.6642.2385.2015_2404_P z dnia 20 lipca 2015 roku).

Zgodnie z powyższymi materiałami, strukturę własności w gminie Kamienica Polska gruntów przedstawia Tabela nr 8:

Tabela nr 8 Struktura własności

Lp.	Rodzaj własności lub władania	Powierzchnia	Udział procentowy w powierzchni gminy
1.	Własność osób fizycznych	2 505,62 ha	54%
2.	Użytkowanie wieczyste osób fizycznych (własność Skarb Państwa oraz gminy Kamienica Polska)	0,75ha	0,02%
3.	Własność osób fizycznych oraz Skarbu Państwa	0,38 ha	0,01%
4.	Własność osób fizycznych, Skarbu Państwa Agencji Nieruchomości Rolnych	1,12 ha	0,02%
5.	Własność spółek prawa handlowego	34,70 ha	0,75%
6.	Własność Generalnej Dyrekcji Dróg Publicznych	1,87 ha	0,04%
7.	Własność Gminy Kamienica Polska	73,42 ha	1,58%
8.	Własność Kościoła	13,17 ha	0,28%
9.	Własność Gminy Kamienica Polska oraz osób fizycznych	0,26 ha	0,05%
10.	Własność Powiatu Częstochowa	5,86 ha	0,13%
11.	Własność Skarbu Państwa	117,53 ha	2,53%
12.	Własność Skarbu Państwa – użytkowanie/zarząd trwały Państwowe Gospodarstwa Leśne	1 729,75 ha	37,28%
13.	Użytkowanie wieczyste PKP (własność Skarb Państwa)	1,37 ha	0,03%
14.	Własność - inne	16,65 ha	0,36%
15.	Użytkowanie - kościoły	1,05 ha	0,02%
16.	Użytkowanie - inne	132,46 ha	2,85%
17.	Własność Województwo Śląskie	2,91 ha	0,06%
Razem		Około 4 640 ha	100%

Należy zauważyć, że w gminie Kamienica Polska dominuje prywatna własność gruntów, która stanowi **54%** ogólnej powierzchni gminy, duży odsetek (**37,28%**) stanowi własność Skarbu Państwa w użytkowaniu lub trwałym zarządzie Państwowych Gospodarstw Leśnych. Własność gminy Kamienica Polska stanowi tylko 1,58% ogólnej powierzchni gruntów.

11. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

Na obszarze gminy Kamienica Polska występują następujące obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych:

- obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków oraz stanowiska archeologiczne (na podstawie ustawy o ochronie i opiece nad zabytkami),
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszar Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (na podstawie ustawy prawo wodne),
- pomnik przyrody oraz otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd (na podstawie ustawy prawo ochrony przyrody),

- grunty leśne oraz grunty rolne - klas I-III (na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych).

Powyższe obiekty i tereny chronione zostały szczegółowo opisane w Uwarunkowaniach pkt. 4, 5 oraz 13.

12. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Na badanym obszarze nie stwierdza się obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.

13. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla

Na terenie gminy występują udokumentowane złoża surowców mineralnych podlegające ochronie na podstawie ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Zgodnie z art. 95 ww. ustawy udokumentowane złoża kopalin ujawnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. W obrębie występowania złóż nie powinno się zatem wprowadzać zagospodarowania, które mogłoby stanowić przeszkodę w ich ewentualnym wydobywaniu, np. sytuowania trwałej zabudowy lub zalesieniu. Zaznacza się, że ujawnienie złóż nie jest jednoznaczne z podjęciem działalności wydobywczej. Dopuszczenie eksploatacji odbywa się w drodze uzyskania koncesji na wydobywanie kopalin ze złóża.

Południowo-zachodnia część gminy usytuowana jest w granicach wydzielonego GZWP 327 Lubliniec – Myszków (zgodnie z informacjami zamieszczonymi na portalu Państwowej Służby Hydrogeologicznej <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>).

Na obszarze gminy Kamienica Polska nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

14. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

Na terenie gminy nie występują tereny górnicze, wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych.

15. Występowanie terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

Zagrożenie powodziowe występuje w dolinie rzeki Warty. Zgodnie z informacjami zawartymi na mapach zagrożenia powodziowego opracowanymi przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, teren opracowania znajduje się w granicach:

- obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%),
- obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%),
- obszaru na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%),

Obszary te wyznaczono na rysunkach Studium.

Zgodnie z ustawą Prawo Wodne, na terenach szczególnego zagrożenia powodzią, obowiązują ograniczenia w zainwestowaniu, zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią. Terenami chronionymi przed zabudową lub innym zagospodarowaniem mogącym zakłócić swobodne przemieszczenie się fali powodziowej, są zatem obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi

raz na 100 lat (Q 1%) oraz obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%). Tereny te zidentyfikowano w dolinie Warty.

Na rysunkach studium, oznaczono obszary szczególnego zagrożenia powodzią (Q 1%, Q 10%) oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie (Q 0,2%), jest to jednak treść informacyjna.

16. Tereny zamknięte

Na obszarze gminy Kamienica Polska zgodnie z Decyzją Nr 3 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 24 marca 2014 roku w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych, uznano za tereny zamknięte, zastrzeżone ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, następujące działki ewidencyjne:

- Obręb Osiny, działka nr 537 ark. mapy 5,
- Obręb Osiny, działka nr 216 ark. mapy 1,
- Obręb Osiny, działka nr 261 ark. mapy 2,
- Obręb Osiny, działka nr 518 ark. mapy 5.

Granice terenów zamkniętych przedstawiono na rysunkach Studium.

17. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych, cele i kierunki polityki przestrzennej państwa, województwa i powiatu w obszarze gminy i jej otoczeniu

Polityka przestrzenna państwa, identyfikacja najistotniejszych makroekonomicznych i strukturalnych uwarunkowań polityki rozwoju regionalnego, przekładających się na polityki regionalne i lokalne, definiowana jest w rządowych dokumentach programowych.

Dokumentami tymi są m.in.: „Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”, „Krajowa strategia rozwoju regionalnego”, „Polska 2025”, Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju” oraz plany i strategie, w zakresie zróżnicowanych gałęzi rozwoju. Głównym założeniem przedmiotowych dokumentów jest sukcesywna realizacja strategii dynamicznego zrównoważenia rozwoju nastawionego na likwidację dysproporcji rozwojowych i poziomu życia mieszkańców w kraju.

Elementem strategicznym w zakresie rozwoju przestrzennego na poziomie województwa jest Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, który został przyjęty Uchwałą Nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r. Cele polityki przestrzennej zawarte w tym planie przekładają odpowiednie zapisy dotyczące rozwoju społeczno-gospodarczego na zagadnienia przestrzennego rozwoju.

Zgodnie z ustaleniami Planu 2020+ na obszarze gminy Kamienica Polska określa się następujące obszary funkcjonalne:

- Wiejski obszar funkcjonalny, o znaczeniu ponadregionalnym,
- Obszary funkcjonalne szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej: obszar terenów zamkniętych, o znaczeniu ponadregionalnym oraz obszar narażony na niebezpieczeństwo powodzi,
- Obszar kształtowania potencjału rozwojowego: obszar cenny przyrodniczo, obszar ochrony krajobrazów kulturowych, obszar ochrony i kształtowania zasobów wodnych oraz obszar udokumentowanych złóż kopalin, o znaczeniu ponadregionalnym.

Na obszarze Wiejskiego obszaru funkcjonalnego, w procesach harmonijnego rozwoju, wskazane jest kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej na obszarach o najwyższym potencjale glebowym oraz wielofunkcyjny rozwój na obszarach o niskim potencjale glebowym, przy zachowaniu walorów przyrodniczych i tradycyjnego krajobrazu rolniczego. Wyzwaniem jest powstrzymanie żywiołowego podziału terenów otwartych oraz rozprzestrzeniania się zabudowy podmiejskiej, jednorodzinnej, celem zachowania różnorodności i spuścizny kulturowej terenów wiejskich. Kształtowanie krajobrazu, ochrona i wykorzystanie środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, będą miały pozytywny wpływ na środowisko

przyrodnicze, walory krajobrazowe i jakość życia mieszkańców wiejskiego obszaru funkcjonalnego.

Obszary funkcjonalne szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej to na obszarze gminy Kamienica Polska obszar terenów zamkniętych oraz obszar narażony na niebezpieczeństwo powodzi. Rozwój obszarów terenów zamkniętych winien być ukierunkowany na zachowanie ich funkcji podstawowych bezpośrednio związanych z obronnością i bezpieczeństwem państwa, z jednoczesnym wykorzystaniem cech tych obszarów do rozwoju regionu.

Obszar narażony na niebezpieczeństwo powodzi obejmuje:

- obszary szczególnego zagrożenia powodzią: na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat; na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat oraz obszary między linią brzegu, a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat,
- obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Główne działania na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi winny koncentrować się na podnoszeniu stopnia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego poprzez optymalne zagospodarowanie terenów, których rozwój powinien być podporządkowany zachowaniu równowagi pomiędzy potrzebą ochrony środowiska przyrodniczego i działaniami na rzecz przeciwdziałania zagrożeniu powodziowemu, a wykorzystaniem gospodarczym.

Obszary kształtowania potencjału rozwojowego na obszarze gminy Kamienica Polska to:

- obszary cenne przyrodniczo,
- obszary ochrony krajobrazów kulturowych,
- obszary ochrony i kształtowania zasobów wodnych,
- obszary udokumentowanych złóż kopalin.

Na obszarach cennych przyrodniczo wyznaczone zostały korytarze ekologiczne dla zapewnienia odpowiednich warunków migracji zwierząt z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych grup gatunków. W obrębie gminy Kamienica Polska wyznaczone zostały korytarze ekologiczne dla ryb, nietoperzy, ptaków i ssaków oraz korytarze spójności. Rozwój tego obszaru powinien być ukierunkowany na ochronę walorów przyrodniczych. Jednocześnie cenne elementy środowiska przyrodniczego stanowią główne walory turystyczne, stwarzające możliwości rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnej, przy zachowaniu różnorodności biologicznej.

Rozwój obszaru ochrony krajobrazów kulturowych powinien być ukierunkowany na ochronę zasobów dziedzictwa kulturowego, zarówno materialnych, jak i niematerialnych, mających szczególne znaczenie dla zachowania tożsamości regionu, kształtowania turystycznej i gospodarczej atrakcyjności oraz tworzenia nowych miejsc pracy.

W ramach obszaru ochrony i kształtowania zasobów wodnych, celem ochrony najcenniejszych zasobów wód podziemnych, na obszarze gminy Kamienica Polska wydzielony został Główny Zbiornik Wód Podziemnych 327 Zbiornik Lubliniec – Myszków, dla którego nie został wskazany obszar ochronny.

Rozwój obszarów udokumentowanych złóż kopalin powinien być ukierunkowany na ochronę terenów złóż umożliwiającą ich przyszłą eksploatację z uwzględnieniem minimalizacji kosztów związanych z ochroną środowiska.

Plan 2020+ ustala zasady zagospodarowania przestrzennego obszarów funkcjonalnych, będące regułami wdrażania polityki przestrzennej województwa w odniesieniu do specyfiki poszczególnych obszarów oraz przyjętych w Planie celów rozwoju i zasad polityki przestrzennej województwa. Zostały one sformułowane określając sposoby wykorzystania takich obszarów i wprowadzania do przestrzeni elementów, które mogą zmieniać jej stan.

W Planie 2020+ wyszczególniono trendy przestrzennego rozwoju regionu w podziale na trendy społeczne, gospodarcze i środowiskowe, które są zauważalne w strukturze przestrzennej regionu oraz są kształtowane przez warunki społeczno-gospodarcze i środowiskowe oraz występujące między nimi interakcje i współzależności. Tendencje tych zmian będą bezpośrednio wpływały na kształtowanie przestrzeni regionu powodując: krystalizację Metropolii Górnośląskiej oraz Aglomeracji Bielskiej i Rybnickiej, a dla gminy Kamienica Polska w szczególności istotnej Aglomeracji Częstochowskiej. Istotne dla gminy Kamienica Polska są również zmiany powodujące: wzrost zapotrzebowania na wysokiej jakości przestrzenie publiczne, koncentrowanie się osadnictwa i działalności gospodarczej w strefach podmiejskich dużych miast, pozytywnie wpływające na procesy metropolizacji i warunki mieszkaniowe, postępującą specjalizację funkcjonalną małych miejscowości w strefach otaczających duże miasta, na obszarach metropolitalnych i wzrost różnorodności funkcjonalnej przestrzeni, wytworzenie spójnego systemu autostrad i dróg ekspresowych, w korytarzach transportowo-osiedleńczych, dynamizujących rozwój z uwzględnieniem ochrony środowiska, czy też powstawanie bezpiecznych przestrzeni, oferujących atrakcyjną ofertę spędzania wolnego czasu, przyjaznych ludziom starszym.

W Planie 2020+ określono 3 podstawowe wyzwania polityki przestrzennej determinujące cele i kierunki rozwoju przestrzennego regionu: konkurencyjność, spójność i równowagę rozwoju. W ramach ustaleń Planu określono, że priorytetem polityki przestrzennej województwa powinien być rozwój miejskich aglomeracji i ich obszarów funkcjonalnych jako biegunów wzrostu gospodarki opartej na wiedzy. Wizja rozwoju przestrzennego województwa wskazuje, że będzie regionem o nowoczesnej gospodarce, wykorzystującym kreatywność jego mieszkańców i wzmacniającym istniejące potencjały gospodarcze i środowiskowe, zapewniającym równość życiowych i rozwojowych szans przy poszanowaniu zasady zrównoważonego i trwałego rozwoju. Dążenie do osiągnięcia przedmiotowej wizji będzie realizowane poprzez kształtowanie polityki przestrzennej dostosowanej do specyfiki wyodrębnionych obszarów funkcjonalnych, obejmujących przede wszystkim: miejskie obszary funkcjonalne, wiejskie obszary funkcjonalne, obszary funkcjonalne szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej, obszary kształtowania potencjału rozwojowego oraz obszary wymagające rozwoju nowych funkcji przy użyciu instrumentów właściwych polityce regionalnej. W Planie określono również cele, kierunki i działania realizujące wizję przestrzennego rozwoju regionu, będące odpowiedzią na zdefiniowane wcześniej wyzwania: konkurencyjność, spójność, równowagę rozwoju, w odniesieniu do czterech obszarów priorytetowych określonych w Strategii „Śląskie 2020+”: nowoczesna gospodarka, szanse rozwojowe mieszkańców, przestrzeń oraz relacje z otoczeniem.

W Planie 2020+ określone zostały inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym realizujące cele polityki przestrzennej, przedstawione w podziale na cztery grupy zadań:

- zadania samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego, ustalonych w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego,
- inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego,
- inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa,
- inwestycje celu publicznego postulowane przez podmioty inne niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa.

Na obszarze gminy Kamienica Polska w ramach zadań samorządowych służących realizacji inwestycji celu publicznego, ustalonych w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego Plan 2020+ wyznacza obszar inwestycji o nazwie:

- Budowa, przebudowa dróg wojewódzkich, określone według dokumentów źródłowych jako: Przebudowa dróg wojewódzkich oraz drogowych obiektów

inżynierskich – wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego. Przedsięwzięcia drogowe realizowane jako projekty RPOWSL na lata 2014-2020 dotyczące m.in. ciągów drogowych 921, 941, 928, 913, 942, 791, 793, 934, 789, 494, 929, 908, 933, 935, 910, 786, 491, 492, 925, 408, 948 – wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.

Na obszarze gminy Kamienica Polska położony jest ciąg drogowy 791.

Na obszarze gminy Kamienica Polska w ramach inwestycji celu publicznego postulowanych przez samorząd województwa, ustalonych w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego Plan 2020+ wyznacza obszar inwestycji o nazwie:

- Budowa Szybkiej Kolei Regionalnej, określone według dokumentów źródłowych jako: Stworzenie Szybkiej Kolei Regionalnej, o lokalizacji: Gliwice – Katowice – Dąbrowa Górnicza – Częstochowa; Katowice – Rybnik – Racibórz / Wodzisław Śl. – Chałupki; Katowice – Tychy – Bieruń – granica z woj. małopolskim (Oświęcim); Katowice – Bielsko-Biała – Żywiec – Zawonia (granica państwa); Katowice – Bytom – Tarnowskie Góry – Lubliniec; Katowice – granica z woj. małopolskim (Kraków).
- Budowa sieci dróg/tras rowerowych, określone według dokumentów źródłowych jako: Budowa spójnej sieci dróg/tras rowerowych o zasięgu ponadlokalnym wg jednolitych standardów.

Na obszarze gminy Kamienica Polska w ramach inwestycji celu publicznego, zależnych od podmiotów innych niż samorząd województwa, ustalonych w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPOWSI) Plan 2020+ wyznacza obszar inwestycji o nazwie:

- Modernizacja i rewitalizacja linii kolejowych, określone według dokumentów źródłowych jako: Prace na linii kolejowej nr 1 na odcinku Częstochowa – Zawiercie.

18. Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego gminy

Szczegółowa analiza uwarunkowań pozwoliła na ustalenie właściwych kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego gminy, mając na uwadze zarówno uwarunkowania sprzyjające rozwojowi gminy, jak również uwarunkowania nie sprzyjające rozwojowi.

Za elementy sprzyjające rozwojowi i aktywizacji gminy uznano:

- posiadanie wysokich walorów krajobrazowych,
- bardzo dobre powiązania komunikacyjne z ośrodkami ponadlokalnymi oraz krajowymi,
- bliskość dużego ośrodka miejskiego – Częstochowy,
- dobre powiązanie komunikacyjne z konurbacją górnośląską,
- duży potencjał terenów położonych wzdłuż drogi krajowej nr 1 dla rozwoju funkcji produkcyjno- usługowych,
- bardzo dobra infrastruktura społeczna, dostęp do placówek oświatowych,
- dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna.

Za elementy nie sprzyjające rozwojowi i aktywizacji uznano:

- niekorzystny wpływ przebiegu drogi krajowej nr 1 (zagrożenie bezpieczeństwa mieszkańców, hałas),
- niewielka powierzchnia gruntów gminnych,
- brak przestrzeni publicznych o wyróżniającym się charakterze w skali gminy,
- występowanie obszarów zagrożonych niebezpieczeństwem powodzi.

Uwzględnienie uwarunkowań sprzyjających rozwojowi pozwoli na ich podkreślenie oraz wydobyć potencjału gminy Kamienica Polska, natomiast identyfikacja elementów nie sprzyjających pozwoli zmniejszyć ich negatywny wpływ na rozwój gminy.

III. KIERUNKI

1. Ogólne kierunki polityki przestrzennej

Głównym założeniem kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kamienica Polska jest rozwój przestrzenny oparty o zasadę zrównoważonego rozwoju, bazując na potencjale gospodarczym, zasobach mieszkańców oraz walorach krajobrazowych i kulturowych.

Istotne dla rozwoju gminy będzie stworzenie ofert przestrzennych dla lokalnych przedsiębiorców, a jednocześnie stworzenie dobrego miejsca do zamieszkania, gwarantującego wysoki standard życia, poczucie bezpieczeństwa, stabilizację i perspektywy rozwoju dla lokalnej społeczności. Z uwagi na wysokie walory krajobrazowe gminy, dużą lesistość, doskonałe położenie komunikacyjne oraz bliskość mocno rozpoznawanych w regionie miejscowości turystycznych (Poraj, Olsztyn) oraz jeszcze słabo rozwiniętą w gminie turystykę, wskazane byłoby wykorzystanie potencjału gminy do promocji turystyki na jej obszarze.

Kształtowanie obszaru zurbanizowanego gminy powinno dążyć do stworzenia przestrzeni o wysokiej jakości zarówno pod względem zabudowy, jak i standardu zagospodarowania, w silnym powiązaniu zarówno z dużymi kompleksami leśnymi, jak również z terenem rzeki Warty oraz jej dopływami: Kamieniczką i Czarką.

Ważnym będzie ponadto wykreowanie dobrego i rozpoznawalnego wizerunku gminy, jako gminy o własnej lokalnej odrębności, ciekawej zarówno dla przyszłych mieszkańców, jak i nowych przedsiębiorców.

2. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

2.1. Ogólne kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów

W oparciu o analizę istniejącego zainwestowania, zagospodarowania i użytkowania terenów oraz po przeprowadzeniu szeregu analiz: analiz ekonomicznych, środowiskowych i społecznych, prognoz demograficznych, uwzględniających migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego oraz analizy możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy, określa się główne kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy:

- wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju poszczególnych miejscowości,
- rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy rekreacji indywidualnej,
- rozwój ośrodków usługowych w miejscowości Kamienica Polska,
- wykreowanie lokalnych ośrodków usługowych w poszczególnych miejscowościach,
- rozwój turystyki oraz agroturystyki,
- wykreowanie obszarów przestrzeni publicznych,
- rozwój pasma aktywności gospodarczej wzdłuż drogi krajowej nr 1,

- zapewnienie ciągłości funkcjonalnej i przestrzennej terenów otwartych: terenów zieleni oraz terenów wód powierzchniowych,
- zachowanie kompleksów leśnych i stref ekotonowych oraz powiązanie enklaw lasów i zadrzewień z terenami zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej,
- rozbudowa systemu infrastruktury technicznej.

2.2. Szczegółowe kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów

Na obszarze gminy wyznaczono następujące **obszary rozwoju przestrzennego gminy Kamienica Polska**:

- Obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i usług wzdłuż głównych ulic w miejscowościach: Zawisna, Zawada, Kolonia Klepaczka, Rudnik Wielki, Osiny, Wanaty, Kamienica Polska,
- Obszary zabudowy mieszkaniowej rezydencjonalnej oraz zabudowy rekreacji indywidualnej poza głównymi ulicami: Rudnik Wielki Rezydencjonalny, Romanów Rezydencjonalny, Zawada Rezydencjonalna, Zawisna Rezydencjonalna, Kamienica Polska Rezydencjonalna, Wanaty Rezydencjonalne,
- Obszar usług rekreacyjno-sportowych w Kamienicy Polskiej,
- Obszar usług kultury w Kamienicy Polskiej,
- Obszar usług oświaty i administracji w Kamienicy Polskiej,
- Obszar koncentracji usług handlowych w Kamienicy Polskiej,
- Obszar usług gastronomii i usług hotelowych w Kamienicy Polskiej,
- Obszar aktywności gospodarczej DK1.

Obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i usług wzdłuż głównych ulic w miejscowościach: Zawisna, Zawada, Kolonia Klepaczka, Rudnik Wielki, Osiny, Wanaty, Kamienica Polska

Obszary, dla których przewiduje się kontynuację istniejącej zabudowy w ramach zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz w ramach terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dodatkowo wskazuje się uzupełnienie zabudowy w celu uporządkowania struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz wyraźnego wyznaczenia jej granic. Wskazuje się uszanowanie zachowanej historycznej struktury przestrzennej oraz walorów krajobrazu kulturowego.

Obszary zabudowy mieszkaniowej rezydencjonalnej oraz zabudowy rekreacji indywidualnej: Rudnik Wielki Rezydencjonalny, Romanów Rezydencjonalny oraz Zawada Rezydencjonalna, Kamienica Polska Rezydencjonalna, Zawisna Rezydencjonalna i Wanaty Rezydencjonalne.

Obszary, dla których przewiduje się rozbudowę istniejącej zabudowy poza zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną oraz w ramach terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dodatkowo wskazuje się rozbudowę zabudowy w celu wykreowania nowych terenów mieszkaniowych w silnym powiązaniu zarówno z dużymi kompleksami leśnymi, jak również z niewielkimi enklawami zieleni leśnej oraz śródpolnej. Wskazuje się uszanowanie walorów krajobrazowych oraz terenów leśnych.

Obszar usług rekreacyjno-sportowych w Kamienicy Polskiej

Obszar, dla którego przewiduje się wykreowanie silnego Ośrodka Sportowo-Rekreacyjnego dla mieszkańców całej gminy, poprzez rozwój usług sportu i rekreacji oraz usług kultury

w oparciu o istniejącą już bazę Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji, rzekę Kamieniczkę oraz projektowany zbiornik „Zawada” na rzece Kamieniczcze w obrębie Zawada. Oprócz istniejącego już basenu, wskazuje się realizację planowanego zbiornika wodnego oraz dalszy rozwój usług sportu i rekreacji, a także usług gastronomii i usług kultury. Wskazuje się stworzenie przestrzeni publicznej w formie placu.

Obszar usług kultury w Kamienicy Polskiej

Obszar, dla którego przewiduje się rozwój usług związanych z kulturą, bazując na istniejącym obiekcie Kościoła p.w. Św. Michała Archanioła oraz istniejącym Muzeum Regionalnym. Jako wzbogacenie funkcji kulturalnej – obok istniejących obiektów usług kultury i usług kultu religijnego, wskazuje się również funkcje uzupełniające: usługi gastronomii w powiązaniu z terenami nadrzeczными. Wskazuje się stworzenie przestrzeni publicznej w formie placu.

Obszar usług oświaty i administracji w Kamienicy Polskiej

Obszar, dla którego przewiduje się wykreowanie silnego gminnego Ośrodka Administracyjno-Oświatowego poprzez utrzymanie i rozwój usług administracji, usług zdrowia oraz sportu i rekreacji, a także usług oświaty. Z uwagi na położenie obszaru w środku zwartej struktury mieszkaniowej, wskazuje się rozwój terenowych urzędów sportowych, placów zabaw dla mieszkańców Kamienicy Polskiej i Romanowa. Wskazuje się stworzenie przestrzeni publicznej w formie placu.

Obszar koncentracji usług handlowych w Kamienicy Polskiej

Obszar, dla którego przewiduje się wykreowanie silnego ośrodka handlowego poprzez utrzymanie i rozwój usług handlu, gastronomii, drobnej produkcji oraz usług drobnych. Z uwagi na położenie obszaru przy drodze krajowej nr 1, przy najważniejszym węźle komunikacyjnym w gminie Kamienica Polska, wskazuje się za właściwe kreowanie ze szczególną starannością obszaru przestrzeni publicznej, w tym nawierzchni i obudowy placu oraz formy architektonicznej budynków go otaczających.

Obszar usług gastronomii i usług hotelowych w Kamienicy Polskiej

Obszar, dla którego przewiduje się wykreowanie komercyjnego Ośrodka Hotelowo-Gastronomicznego, bądź Ośrodka Agroturystycznego w silnym powiązaniu z terenami leśnymi z pełnym ich poszanowaniem. Obszar ten wyznacza się w celu podniesienia atrakcyjności i rozpoznawalności gminy. Bliskość zabudowy zlokalizowanej wzdłuż ulicy 19-Stycznia w miejscowości Jastrząb w gminie Poraj, gwarantuje, że wskazana oferta będzie skierowana nie tylko dla mieszkańców gminy Kamienica Polska, ale również mieszkańców gminy Poraj. Ponadto bliskość lasu oraz przebiegających szlaków rowerowych, pozwoli na obsługę również turystów.

Obszar aktywności gospodarczej DK1

Obszar położony wzdłuż drogi krajowej nr 1, dla którego wyznacza się dominujące kierunki rozwoju: aktywność gospodarcza oraz usługi. Jest to rejon gminy, który jest niekorzystny w zakresie rozwoju zabudowy mieszkaniowej, z tego względu lokalizowanie w nim funkcji aktywności gospodarczych powiązanych z usługami, będzie minimalizować konflikty przestrzenne na styku funkcji. Jednocześnie obsługa logistyczna bardziej uciążliwych funkcji będzie realizowana głównie w rejonach węzłowych przy drodze krajowej co ograniczy uciążliwości dla obszarów zabudowy mieszkaniowej i terenów naturalnych. Wykreowanie w tym rejonie strefy aktywności gospodarczych z przedsiębiorczością o znaczeniu ponadlokalnym będzie elementem aktywizującym miejsca pracy dla obecnych i nowych mieszkańców gminy i okolic. Bogata oferta przestrzenna funkcji przemysłowo-usługowych powinna stwarzać dobry klimat biznesowy dla kolejnych inwestorów w gminie. Zakłada się, że

na zasadzie dyfuzji innowacji w tym obszarze zostanie wytworzona w dłuższym horyzoncie czasowym różnorodna i nowoczesna oferta, z którą identyfikować będą się mieszkańcy Gminy Kamienica Polska oraz będzie wyraźnie rozpoznawalna dla podmiotów zewnętrznych.

Kierunki zmian struktury funkcjonalno-przestrzennej uwzględniają sporządzony na potrzeby niniejszego Studium bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej nie uwzględniają natomiast kierunków wynikających z audytu krajobrazowego z uwagi na brak takiego opracowania.

2.3. Wytyczne dla miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Dla wszystkich terenów wyznaczonych w Studium wyznacza się następujące wytyczne dla planów miejscowych:

- dopuszcza się zachowanie dotychczasowego zagospodarowania i użytkowania terenów,
- dopuszcza się zachowanie dotychczasowego przeznaczenia terenu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obowiązującym na dzień uchwalenia niniejszego Studium,
- dopuszcza się korektę przebiegu dróg wskazanych w Studium, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, na poziomie sporządzania planu miejscowego,
- dla wyznaczonego układu komunikacyjnego dopuszcza się zmniejszenia klas dróg lokalnych, jeśli będzie to poparte analizami obsługi komunikacyjnej oraz będzie miało swoje uzasadnienie przestrzenno-społeczne i ekonomiczne,
- dopuszcza się wprowadzenie nie wyznaczonych w Studium dróg klasy lokalnej, dojazdowej oraz dróg wewnętrznych,
- dopuszcza się zachowanie rezerwy terenów pod drogi, jako terenów rolnych oraz terenów zieleni,
- dopuszcza się doprecyzowanie (ograniczenie) wskazanego w kierunkach Studium przeznaczenia danego terenu i ustalenie jednego, bądź kilku z ustalonych w Studium przeznaczeń terenu,
- dopuszcza się zalesienie terenów niewskazanych w Studium do zalesienia,
- dopuszcza się sieci i urządzenia infrastruktury technicznej w każdym terenie wyznaczonym w Studium,
- dopuszcza się urządzenia melioracyjne oraz urządzenia na potrzeby retencjonowania wody oraz ochrony przeciwpowodziowej na wszystkich terenach,
- dopuszcza się stawy rybne i hodowlane na terenach rolnych oraz jako towarzyszące zabudowy zagrodowej.

3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy, uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

3.1. Ogólne kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów

Wyznaczając kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów uwzględniono zarówno istniejące zainwestowanie, zagospodarowanie i użytkowanie terenów, obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz złożone w trakcie procedury planistycznej wnioski do projektu Studium. Uwzględniono ponadto sporządzony na potrzeby niniejszego Studium bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Niniejsze Studium wyznacza następujące przeznaczenia dla terenów, użyte w poniższych tabelach nr 9 - 13 oraz na rysunku Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa zagrodowa,
- zabudowa rekreacji indywidualnej,
- zabudowa zamieszkiwania zbiorowego,
- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna,
- mieszkania towarzyszące,
- usługi, obejmujące: handel detaliczny, gastronomia, kultura, biura, finanse, administracja, obsługa turystyki, usługi drobne, opieka zdrowotna i społeczna, edukacja, bezpieczeństwo publiczne,
- obiekty sakralne,
- sport i rekreacja,
- produkcja drobna,
- handel hurtowy,
- gospodarka magazynowa,
- handel detaliczny o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
- aktywność gospodarcza nieuciążliwa, obejmująca: produkcja, obsługa transportu, budownictwo, logistyka,
- aktywność gospodarcza, obejmująca: produkcja, obsługa transportu, budownictwo, logistyka, wytwarzanie energii cieplnej, wytwarzanie energii elektrycznej do 100kV,
- gospodarowanie odpadami,
- powierzchniowa eksploatacja surowców naturalnych,
- stacje paliw,
- obsługa pojazdów,
- infrastruktura techniczna,
- obsługa komunikacji, obejmująca parkingi oraz miejsca obsługi podróżnych,
- infrastruktura drogowa, obejmująca tereny dróg publicznych i dróg wewnętrznych oraz miejsca parkingowe jako towarzyszące inwestycjom,
- infrastruktura kolejowa,
- obsługa produkcji leśnej,
- obsługa produkcji rolniczej,
- cmentarze,
- wody powierzchniowe śródlądowe,
- zieleń i rolnictwo,
- zieleń,
- lasy.

Na wszystkich terenach wyznaczonych w Studium dopuszcza się przeznaczenie zgodne z dotychczasowym zagospodarowaniem i użytkowaniem terenów oraz dotychczasowym przeznaczeniem terenu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obowiązującym na dzień uchwalenia niniejszego Studium.

Dopuszcza się utrzymanie istniejących wskaźników dla istniejącej zabudowy oraz wskaźników ustalonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obowiązującym na dzień uchwalenia niniejszego Studium, jeśli przekraczają wskaźniki wyznaczone w Studium.

Dopuszcza się zmianę wartości wskaźników wysokości zabudowy podanych w części Studium: „Szczegółowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów”, jednak nie więcej niż 20%. Dopuszcza się w szczególnie uzasadnianych

przypadkach lokalne podwyższenia wysokości zabudowy lub dominanty, których potencjalna lokalizacja powinna być poprzedzona szczegółową analizą.

Na wszystkich terenach dopuszcza się lokalizację obiektów małej architektury.

3.2. Szczegółowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów

Szczegółowe kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów przedstawione zostały poniżej. Zawierają one wytyczne określania wymagań ładu przestrzennego oraz zrównoważonego rozwoju w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Tereny zabudowy mieszkaniowej i usług

Na obszarze gminy Kamienica Polska, w poszczególnych miejscowościach dominuje zwarta zabudowa ukształtowana wzdłuż głównych ulic, co najlepiej zauważalne jest w miejscowości Kamienica Polska wzdłuż ulicy Marii Konopnickiej, posiadającej również wysokie wartości kulturowe. Jednocześnie w wielu miejscach na obszarze gminy rozwija się nowa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna mająca charakter niejednokrotnie rezydencjonalny oraz zabudowa rekreacji indywidualnej. W zakresie rozwoju nowych obszarów mieszkaniowo-usługowych należy dążyć do ograniczenia rozpraszania zabudowy, aby ograniczyć przyszłe koszty obsługi infrastrukturalnej nowych terenów inwestycyjnych. Tereny zabudowy zaleca się wyznaczać jako element spójnego założenia urbanistycznego o czytelnym układzie komunikacyjnym i kompozycyjnym, powiązanych w miarę możliwości z dostępem do terenów zielonych, leśnych i przestrzeni otwartych z minimalizowaniem uciążliwości komunikacyjnych dla istniejącej zabudowy. Na terenach, gdzie występują użytki leśne zaleca się ich poszanowanie oraz wkomponowanie w zespoły zabudowy jako istotny element uzupełniający oraz wydobywający walor krajobrazowy danej miejscowości.

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej wyznacza się następujące przeznaczenia, kierunki oraz wskaźniki:

Tabela nr 9. Przeznaczenia, kierunki oraz wskaźniki dla terenów zabudowy mieszkaniowej

Symbole oraz opisy terenów	Przeznaczenie*	Kierunki	Wskaźniki
MN/MR/U - Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy zagrodowej oraz usług	- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, - zabudowa zagrodowa, - usługi	Należy dążyć do: - rozwoju obszarów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wzdłuż głównych ulic w powiązaniu z zabudową zagrodową i dopełnieniu tych funkcji usługami, - tworzenie przestrzeni publicznych o znaczeniu lokalnym, - sytuowanie zieleni izolacyjnej na styku z terenami aktywności gospodarczej.	- maksymalna wysokość budynków mieszkalnych i usługowych 12m. Zaleca się następujące wskaźniki: - minimalna powierzchnia biologicznie czynna 30%, - maksymalna intensywność zabudowy: 0,6
MN/MR/U/LS - Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy zagrodowej usług oraz lasów	- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, - zabudowa zagrodowa, - usługi, - lasy	Zaleca się rozwój obszarów zabudowy, na których występują użytki leśne z ich poszanowaniem i wkomponowaniem jako	- minimalna powierzchnia działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: wolnostojącej: 600m ² , bliźniaczej: 350m ² , szeregowej: 200m ² , dla zabudowy zagrodowej: 600m ² - minimalne wskaźniki parkingowe: 1 m.p. / 1 mieszkanie, 2 m.p. / 100m ² pow. sprzedaży dla handlu

		ważny element uzupełniający zabudowę.	1 m.p. /100 m ² pow. użytkowej dla pozostałych usług.
MN/MR/UTL - Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy zagrodowej oraz zabudowy rekreacji indywidualnej	- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, - zabudowa zagrodowa, - zabudowa rekreacji indywidualnej, - usługi	Należy dążyć do: - rozwoju obszarów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy rekreacji indywidualnej wzdłuż głównych ulic w powiązaniu z zabudową zagrodową i uzupełnieniu tych funkcji usługami, - tworzenie przestrzeni publicznych o znaczeniu lokalnym, - sytuowanie zieleni izolacyjnej na styku z terenami aktywności gospodarczej. Zaleca się rozwój obszarów zabudowy, na których występują użytki leśne z ich poszanowaniem i wkomponowaniem jako ważny element uzupełniający zabudowę.	- maksymalna wysokość budynków mieszkalnych i usługowych 10m. Zaleca się następujące wskaźniki: - minimalna powierzchnia biologicznie czynna 40%, - maksymalna intensywność zabudowy: 0,5 - minimalna powierzchnia działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: wolnostojącej: 600m ² , bliźniaczej: 350m ² , szeregowej: 200m ² , dla zabudowy zagrodowej: 600m ² , dla zabudowy rekreacji indywidualnej wolnostojącej: 900 m ² , bliźniaczej 700 m ² , - minimalne wskaźniki parkingowe: 1 m.p. / 1 mieszkanie, 2 m.p. / 100m ² pow. sprzedaży dla handlu 1 m.p. /100 m ² pow. użytkowej dla pozostałych usług.
MN/MR - Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej	- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, - zabudowa zagrodowa, - usługi	Należy dążyć do: - rozwoju obszarów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wzdłuż głównych ulic w powiązaniu z zabudową zagrodową i uzupełnieniu tych funkcji usługami, - sytuowanie zieleni izolacyjnej na styku z terenami aktywności gospodarczej. Zaleca się rozwój obszarów zabudowy, na których występują użytki leśne z ich poszanowaniem i wkomponowaniem jako ważny element uzupełniający zabudowę.	- maksymalna wysokość budynków mieszkalnych i usługowych 10m. Zaleca się następujące wskaźniki: - minimalna powierzchnia biologicznie czynna 40%, - maksymalna intensywność zabudowy: 0,5 - minimalna powierzchnia działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: wolnostojącej: 600m ² , bliźniaczej: 350m ² , szeregowej: 200m ² , dla zabudowy zagrodowej: 600m ² , - minimalne wskaźniki parkingowe: 1 m.p. / 1 mieszkanie, 2 m.p. / 100m ² pow. sprzedaży dla handlu 1 m.p. /100 m ² pow. użytkowej dla pozostałych usług.
MN/U/LS -Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług oraz lasów	- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, - usługi, - lasy	Należy dążyć do: - rozwoju obszarów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i dopełnieniu tej funkcji usługami,	- maksymalna wysokość budynków mieszkalnych i usługowych 10m. Zaleca się następujące wskaźniki:
MN/U - Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług	- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, - usługi	- tworzenie przestrzeni publicznych o znaczeniu lokalnym lub przestrzeni wspólnych jako miejsc integracji dla mieszkańców, - sytuowanie zieleni izolacyjnej na styku	- minimalna powierzchnia biologicznie czynna 40%, - maksymalna intensywność zabudowy: 0,5 - minimalna powierzchnia działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: wolnostojącej:

		z terenami aktywności gospodarczej. Zaleca się: - wprowadzanie różnych form zieleni, terenów rekreacyjnych, stawów rekreacyjnych i innych terenów zielonych na terenach nowej zabudowy, - rozwój obszarów zabudowy, na których występują użytki leśne z ich poszanowaniem i wkomponowaniem jako ważny element uzupełniający zabudowę.	600m², bliźniaczej: 350m², szeregowej: 200m², - minimalne wskaźniki parkingowe: 1 m.p. / 1 mieszkanie, 2 m.p. / 100m² pow. sprzedaży dla handlu, 1 m.p. / 100 m² pow. użytkowej dla pozostałych usług.
MN - Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	Należy dążyć do: - rozwoju obszarów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, - tworzenie przestrzeni publicznych o znaczeniu lokalnym lub przestrzeni wspólnych jako miejsc integracji dla mieszkańców, - sytuowanie zieleni izolacyjnej na styku z terenami aktywności gospodarczej. Zaleca się: - wprowadzanie różnych form zieleni, terenów rekreacyjnych, stawów rekreacyjnych i innych terenów zielonych na terenach nowej zabudowy,	- maksymalna wysokość budynków mieszkalnych 10m. Zaleca się następujące wskaźniki: - minimalna powierzchnia biologicznie czynna 40%, - maksymalna intensywność zabudowy: 0,5 - minimalna powierzchnia działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: wolnostojącej: 600m², bliźniaczej: 350m², szeregowej: 200m², - minimalne wskaźniki parkingowe: 1 m.p. / 1 mieszkanie, 2 m.p. / 100m² pow. sprzedaży dla handlu, 1 m.p. / 100 m² pow. użytkowej dla pozostałych usług.
MN/LS - Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz lasów	- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, - lasy, - usługi,	- rozwój obszarów zabudowy, na których występują użytki leśne z ich poszanowaniem i wkomponowaniem jako ważny element uzupełniający zabudowę.	- maksymalna wysokość budynków mieszkalnych 10m. Zaleca się następujące wskaźniki: - minimalna powierzchnia biologicznie czynna 50%, - maksymalna intensywność zabudowy: 0,4 - minimalna powierzchnia działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: wolnostojącej: 600m², bliźniaczej: 350m², szeregowej: 200m², - minimalne wskaźniki parkingowe: 1 m.p. / 1 mieszkanie, 2 m.p. / 100m² pow. sprzedaży dla handlu, 1 m.p. / 100 m² pow. użytkowej dla pozostałych usług.
MN/UTL - Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz	- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,	Należy dążyć do: - rozwoju obszarów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz	- maksymalna wysokość budynków mieszkalnych 10m. Zaleca się następujące wskaźniki:

zabudowy rekreacji indywidualnej	- zabudowa rekreacji indywidualnej, - usługi	zabudowy rekreacji indywidualnej, - tworzenie przestrzeni publicznych o znaczeniu lokalnym lub przestrzeni wspólnych jako miejsc integracji dla mieszkańców, - sytuowanie zieleni izolacyjnej na styku z terenami aktywności gospodarczej.	- minimalna powierzchnia biologicznie czynna 50%, - maksymalna intensywność zabudowy: 0,4 - minimalna powierzchnia działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: wolnostojącej: 600m ² , bliźniaczej: 350m ² , szeregowej: 200m ² ; dla zabudowy rekreacji indywidualnej: wolnostojącej: 900 m ² , bliźniaczej 700 m ² , z wyjątkiem terenów położonych w obrębie Kamienica Polska wolnostojącej 600 m ² i bliźniaczej 350 m ² ; - minimalne wskaźniki parkingowe: 1 m.p. / 1 mieszkanie, 2 m.p. / 100m ² pow. sprzedaży dla handlu, 1 m.p. /100 m ² pow. użytkowej dla pozostałych usług.
MN/UTL/LS - Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy rekreacji indywidualnej oraz lasów	- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, - zabudowa rekreacji indywidualnej, - lasy, - usługi	Zaleca się: - wprowadzanie różnych form zieleni, terenów rekreacyjnych, stawów rekreacyjnych i innych terenów zielonych na terenach nowej zabudowy, - rozwój obszarów zabudowy, na których występują użytki leśne z ich poszanowaniem i wkomponowaniem jako ważny element uzupełniający zabudowę.	
UTL/LS - Tereny zabudowy rekreacji indywidualnej i lasów	- zabudowa rekreacji indywidualnej, - lasy	Należy dążyć do: - rozwoju obszarów zabudowy rekreacji indywidualnej, - tworzenie przestrzeni publicznych o znaczeniu lokalnym lub przestrzeni wspólnych jako miejsc integracji dla mieszkańców, - sytuowanie zieleni izolacyjnej na styku z terenami aktywności gospodarczej.	- maksymalna wysokość budynków mieszkalnych 10m. Zaleca się następujące wskaźniki: - minimalna powierzchnia biologicznie czynna 60%, - maksymalna intensywność zabudowy: 0,3, - minimalna powierzchnia działki dla zabudowy rekreacji indywidualnej: wolnostojącej: 900m ² , - minimalne wskaźniki parkingowe: 1 m.p. / 1 mieszkanie, 2 m.p. / 100m ² pow. sprzedaży dla handlu, 1 m.p. /100 m ² pow. użytkowej dla pozostałych usług.
UTL - Tereny zabudowy rekreacji indywidualnej	- zabudowa rekreacji indywidualnej	Zaleca się: - wprowadzanie różnych form zieleni, terenów rekreacyjnych, stawów rekreacyjnych i innych terenów zielonych na terenach nowej zabudowy, - rozwój obszarów zabudowy, na których występują użytki leśne z ich poszanowaniem i wkomponowaniem jako ważny element uzupełniający zabudowę.	
*Dla terenów: MN/MR/U, MN/MR/UTL, MN/MR/U/LS, MN/MR , wymienionych w tabeli powyżej, dopuszcza się jako przeznaczenia uzupełniające : infrastruktura techniczna, infrastruktura drogowa, handel hurtowy, gospodarka magazynowa, obsługa pojazdów, produkcja drobna, zieleni i rolnictwo, wody powierzchniowe śródlądowe, sport i rekreacja.			
*Dla terenów: MN/U/LS, MN/U, MN, MN/LS, MN/UTL, MN/UTL/LS, UTL/LS, UTL , wymienionych w tabeli powyżej, dopuszcza się jako przeznaczenia uzupełniające : infrastruktura techniczna, infrastruktura drogowa, produkcja drobna, zieleni i rolnictwo, wody powierzchniowe śródlądowe, sport i rekreacja.			

Zaleca się sytuowanie przeznaczeń: handel hurtowy, gospodarka magazynowa, produkcja drobna, opieka zdrowotna i społeczna w sposób niekolidujący pod względem gabarytu, funkcji i estetyki, komunikacji oraz hałasu

Dla wszystkich terenów wymienionych w tabeli powyżej dopuszcza się **jako przeznaczenie uzupełniające**: zabudowę zamieszkiwania zbiorowego oraz zabudowę mieszkaniową wielorodzinną (wyłącznie do 4 lokali mieszkalnych), dla których wyznacza się wskaźniki, jak dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej.

Tereny zabudowy usługowej

Na obszarze gminy Kamienica Polska czytelne są obszary skupiające usługi publiczne, oferta usług publicznych jest bardzo bogata i zaspakaja w większości potrzeby mieszkańców gminy. Najwięcej usług zarówno publicznych, jak również komercyjnych zlokalizowanych jest w miejscowości Kamienica Polska. W zakresie usług handlu i gastronomii zauważa się drobne obiekty handlu i gastronomii w każdej z miejscowości, największe skupienie tych obiektów znajduje się w miejscowości Kamienica Polska.

W celu podwyższenia standardu zamieszkiwania wskazuje się dalszy rozwój usług publicznych w gminie, stworzenie placówki żłobkowej oraz placówek przedszkolnych.

Uważa się za właściwe tworzenie nowych miejsc rekreacji dla mieszkańców w każdej miejscowości, np. terenowe siłownie zewnętrzne, niewielkie place zabaw dla dzieci.

Na obszarze gminy Kamienica Polska wyodrębniono pięć obszarów rozwoju usług:

- Obszar usług rekreacyjno-sportowych w Kamienicy Polskiej,
- Obszar usług kultury w Kamienicy Polskiej,
- Obszar usług oświaty i administracji w Kamienicy Polskiej,
- Obszar koncentracji usług handlowych w Kamienicy Polskiej,
- Obszar usług gastronomii i usług hotelowych w Kamienicy Polskiej, jako komercyjny Ośrodek Hotelowo-Gastronomicznego, bądź Ośrodek Agroturystyczny w silnym powiązaniu z terenami leśnymi z pełnym ich poszanowaniem, w bliskim sąsiedztwie miejscowości Jastrzab w gminie Poraj.

Wskazuje się potrzebę rozwoju usług turystyki w gminie, z uwagi na wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe, co przy pewnych nakładach finansowych (m.in. na infrastrukturę techniczną), może przynieść oprócz podniesienia atrakcyjności i rozpoznawalności gminy, również nowe miejsca pracy. Należy wykorzystać istniejące szlaki rowerowe oraz realizować nowe, z jednoczesnym tworzeniem systemu informacji turystycznej oraz miejsc noclegowych, bazy gastronomicznej oraz przestrzeni publicznych na przebiegu ścieżek.

Wyznacza się ponadto granice obszarów sytuowania obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² wzdłuż drogi krajowej nr 1, wyznaczone na rysunku Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Dla terenów zabudowy usługowej wyznacza się następujące przeznaczenia, kierunki oraz wskaźniki:

Tabela nr 10. Przeznaczenia, kierunki oraz wskaźniki dla terenów zabudowy usługowej

Symbole oraz opisy terenów	Przeznaczenie *	Kierunki	Wskaźniki
U - Tereny zabudowy usługowej	- usługi, - sport i rekreacja, - produkcja drobna, - handel hurtowy.	Należy dążyć do: - rozwoju usług publicznych, - rozwoju zabudowy usługowej dla potrzeb lokalnej społeczności oraz turystów poprzez tworzenie lokalnych	- maksymalna wysokość budynków usługowych 13m. Zaleca się następujące wskaźniki: - minimalna powierzchnia biologicznie czynna 20%,

		ośrodków usługowych, - tworzenia przestrzeni publicznych o znaczeniu lokalnym, - rozwoju usług sportu i rekreacji poprzez tworzenie miejsc rekreacji w każdej miejscowości. Dopuszcza się mieszkania jako towarzyszące prowadzonej działalności.	- maksymalna powierzchnia zabudowy 50%, - minimalne wskaźniki parkingowe: 1 m.p. / 1 mieszkanie, 2 m.p. / 100m² pow. sprzedaży dla handlu, 1 m.p. /100 m² pow. użytkowej dla pozostałych usług.
UK – Tereny usług kultu religijnego	- obiekty sakralne,	Należy dążyć do: - utrzymania oraz rozwoju funkcji usług kultu religijnego wraz z obiektami, w tym kaplice, plebanie, domy parafialne i katechetyczne, a także obiekty do nich podobne, - tworzenia przestrzeni publicznych o znaczeniu lokalnym,	- maksymalna wysokość budynków innych niż obiekt kościoła - 12m. Zaleca się następujące wskaźniki: - minimalna powierzchnia biologicznie czynna 30%, - maksymalna intensywność zabudowy: 0,8,
U/MN - Tereny zabudowy usługowej oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	- usługi, - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, - produkcja drobna, - handel hurtowy, - obsługa pojazdów	Należy dążyć do: - rozwoju zabudowy usługowej oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, - sytuowanie zieleni izolacyjnej pomiędzy terenami zabudowy mieszkaniowej oraz terenami usługowymi, - tworzenie przestrzeni publicznych o znaczeniu lokalnym lub przestrzeni wspólnych jako miejsc integracji dla mieszkańców. Zaleca się: - wprowadzanie różnych form zieleni, terenów rekreacyjnych, stawów rekreacyjnych i innych terenów zielonych na terenach nowej zabudowy.	- maksymalna wysokość budynków usługowych 13m. Zaleca się następujące wskaźniki: - maksymalna wysokość budynków mieszkalnych 10m, - minimalna powierzchnia biologicznie czynna 30%, - maksymalna intensywność zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: 0,6, - maksymalna intensywność dla zabudowy usługowej i gospodarki magazynowej – 1,0 - minimalne wskaźniki parkingowe: 1 m.p. / 1 mieszkanie, 2 m.p. / 100m² pow. sprzedaży dla handlu, 1 m.p. /100 m² pow. użytkowej dla pozostałych usług.
U/LS - Tereny zabudowy usługowej i lasów	- usługi, - lasy,	Należy dążyć do: - rozwoju zabudowy usługowej dla potrzeb	- maksymalna wysokość budynków usługowych 13m.

		lokalnej społeczności oraz turystów poprzez tworzenie lokalnych ośrodków usługowych, - tworzenia przestrzeni publicznych o znaczeniu lokalnym. Rozwój obszarów, na których występują użytki leśne z ich poszanowaniem i wkomponowaniem jako ważny element uzupełniający zabudowę. Dopuszcza się mieszkania jako towarzyszące prowadzonej działalności.	Zaleca się następujące wskaźniki: - minimalna powierzchnia biologicznie czynna 40%, - minimalne wskaźniki parkingowe: 1 m.p. / 1 mieszkanie, 2 m.p. / 100m² pow. sprzedaży dla handlu, 1 m.p. /100 m² pow. użytkowej dla pozostałych usług.
U/LS/MN - Tereny zabudowy usługowej, lasów oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	- usługi, - lasy, - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	Należy dążyć do: - rozwoju zabudowy usługowej oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z pełnym poszanowaniem terenów leśnych. Rozwój obszarów, na których występują użytki leśne z ich poszanowaniem i wkomponowaniem jako ważny element uzupełniający zabudowę.	- maksymalna wysokość budynków usługowych 13m. Zaleca się następujące wskaźniki: - maksymalna wysokość budynków mieszkalnych 10m, - minimalna powierzchnia biologicznie czynna 40%, - maksymalna intensywność zabudowy 0,5 - minimalne wskaźniki parkingowe: 1 m.p. / 1 mieszkanie, 2 m.p. / 100m² pow. sprzedaży dla handlu, 1 m.p. /100 m² pow. użytkowej dla pozostałych usług.
US/WS/R - Tereny sportu i rekreacji, wód powierzchniowych śródlądowych oraz tereny rolnicze	- sport i rekreacja, - handel detaliczny, - gastronomia, - kultura, - biura, - obsługa turystyki, - wody powierzchniowe śródlądowe, - zieleń i rolnictwo,	Należy dążyć do: - tworzenia miejsc rekreacji dla potrzeb lokalnej społeczności oraz turystów w powiązaniu z terenami wód, rzekami i ciekami wodnymi.	- maksymalna wysokość budynków usługowych – 10m. Zaleca się minimalne wskaźniki parkingowe: 1 m.p. /100 m² pow. użytkowej
U/KS - Tereny zabudowy usługowej oraz parkingów	- usługi, - handel hurtowy, - gospodarka magazynowa, - produkcja drobna, - stacje paliw, - obsługa pojazdów, - obsługa komunikacji,	Należy dążyć do: - rozwoju zabudowy usługowej oraz parkingów w poszanowaniu terenów leśnych i zielonych, - sytuowania zieleni izolacyjnej na styku z	- maksymalna wysokość budynków usługowych 13m,

U/KS/LS - Tereny zabudowy usługowej, parkingów oraz lasów	- usługi, - obsługa komunikacji, - lasy	terenami zabudowy mieszkaniowej, - zachowania strefy ochronnej od ściany lasu o szerokości 25m. Rozwój obszarów zabudowy usługowej, na których występują użytki leśne z ich poszanowaniem i wkomponowaniem jako ważny element uzupełniający zabudowę.	
U/AG - Tereny zabudowy usługowej i nieuciążliwej aktywności gospodarczej	- usługi, - aktywność gospodarcza nieuciążliwa, - stacje paliw, - obsługa pojazdów, - gospodarka magazynowa, - handel detaliczny o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² w granicach obszarów sytuowania obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m², - handel hurtowy, - produkcja drobna, - obsługa komunikacji,	Należy dążyć do: - rozwoju zabudowy usługowej oraz nieuciążliwej produkcji, - sytuowania zieleni izolacyjnej na styku z terenami mieszkaniowymi, - niewykraczania uciążliwości prowadzonych działalności poza wyznaczony w Studium teren nieuciążliwej aktywności gospodarczej. Dopuszcza się mieszkania jako towarzyszące prowadzonej działalności.	- maksymalna wysokość budynków 15m; - dopuszcza się zwiększenie wysokości w przypadku uwarunkowań technologicznych tego wymagających. - Zaleca się minimalne wskaźniki parkingowe: 1 m.p. /100 m² pow. użytkowej
U/AG/LS - Tereny zabudowy usługowej i nieuciążliwej aktywności gospodarczej oraz lasów	- usługi, - aktywność gospodarcza nieuciążliwa, - stacje paliw, - obsługa pojazdów, - gospodarka magazynowa, - handel hurtowy, - produkcja drobna, - obsługa komunikacji, - lasy	Rozwój obszarów, na których występują użytki leśne z ich poszanowaniem i wkomponowaniem jako ważny element uzupełniający zabudowę.	
US - Tereny sportu i rekreacji	- sport i rekreacja, - zieleń, - handel detaliczny, - gastronomia, - kultura, - biura, - obsługa turystyki	Należy dążyć do: - tworzenia terenów sportu i rekreacji dla potrzeb lokalnej społeczności oraz turystów oraz ich uzupełnieniu terenami zielonymi.	- maksymalna wysokość budynków usługowych – 13m. - Zaleca się minimalne wskaźniki parkingowe: 1 m.p. /100 m² pow. użytkowej
* Dla terenów: U, UK, U/MN, U/LS, U/LS/MN, US/WS/R, U/KS, U/KS/LS, U/AG, U/AG/LS oraz US , wymienionych w tabeli powyżej, dopuszcza się jako przeznaczenia uzupełniające : mieszkania towarzyszące, zabudowa			

zamieszkiwania zbiorowego, infrastruktura techniczna, infrastruktura drogowa, zielen, wody powierzchniowe śródlądowe.
* Dla terenu US położonego w obrębie Zawada, wymienionego w tabeli powyżej, dopuszcza się przeznaczenie uzupełniające : zabudowa rekreacji indywidualnej, jednak nie więcej niż na 20% powierzchni terenu US.
* Dla terenu U/LS położonego w obrębie Zawisna, wymienionego w tabeli powyżej, dopuszcza się przeznaczenie: sport i rekreacja.

Tereny aktywności gospodarczej

Na terenie gminy przewiduje się koncentrację aktywności gospodarczych głównie w rejonie drogi krajowej nr 1 w obrębach Wanaty, Zawada i Kolonia Klepaczka. Przewiduje się podtrzymanie tej funkcji w: północnej części miejscowości Kamienica Polska, Osinach, a także kopalni piasków formierskich na zachód od miejscowości Zawisna. Należy dążyć do sytuowania uciążliwych aktywności gospodarczych w rejonie drogi krajowej 1. W przypadku realizacji w bezpośrednim styku z zabudową mieszkaniową zaleca się wprowadzać działania minimalizujące uciążliwości dla mieszkańców – przede wszystkim pod względem komunikacyjnym, akustycznym oraz emisji pyłów i gazów.

W przypadku dalszego rozwoju terenu powierzchniowej eksploatacji surowców skalnych - kopalni piasków formierskich w Zawisnej w zakresie obsługi komunikacyjnej należy zapewnić alternatywne rozwiązanie komunikacyjne w sposób minimalizujący wpływ uciążliwości dla mieszkańców. Obsługa komunikacyjna kopalni może odbywać się na zasadach drogi wewnętrznej technicznej. Rozwiązania te zostały wskazane na rysunku Kierunków jako rozwiązania wariantowe.

W zakresie minimalizowania potencjalnych konfliktów przestrzennych terenu kopalni piasku z planowaną zabudową w Gminie Poczesna na styku gmin wprowadzono teren leśny – jako element izolacyjny pod kątem ewentualnych uciążliwości akustycznych, pyłowych oraz lokalnie poprawiający walory krajobrazowe przestrzeni.

Rozwój terenów aktywności gospodarczych jest elementem niezbędnym do sprawnego funkcjonowania gminy i aktywizacji miejsc pracy. W przypadku potencjalnych kolizji z funkcją mieszkaniową, usługową bądź przyrodniczą należy każdorazowo wprowadzając szczegółową funkcję wyważyć jej charakter w odniesieniu do ewentualnych potencjalnych negatywnych skutków dla otoczenia.

Dla terenów aktywności gospodarczej wyznacza się następujące przeznaczenia, kierunki oraz wskaźniki:

Tabela nr 11. Przeznaczenia, kierunki oraz wskaźniki dla terenów aktywności gospodarczej

Symbole oraz opisy terenów	Przeznaczenie*	Kierunki	Wskaźniki
1AG - Tereny nieuciążliwej aktywności gospodarczej	- aktywność gospodarcza nieuciążliwa, - stacje paliw, - obsługa pojazdów, - gospodarka magazynowa, - handel detaliczny o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m ² wyłącznie w granicach obszarów sytuowania	Należy dążyć do: - rozwoju nieuciążliwej produkcji z uwzględnieniem ewentualnego sąsiedztwa zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, - lokalizowania obiektów stacji benzynowych na terenach powiązanych z drogami klasy lokalnej i wyższej, - wprowadzenia zieleni izolacyjnej na styku z terenami zabudowy mieszkaniowej, - niewykraczania uciążliwości prowadzonych działalności poza wyznaczony w Studium teren nieuciążliwej aktywności gospodarczej, Dopuszcza się:	- maksymalna wysokość budynków 20m; dopuszcza się zwiększenie wysokości w przypadku uwarunkowań technologicznych tego wymagających. Zaleca się następujące wskaźniki: - minimalna powierzchnia biologicznie czynna 20%, - maksymalna intensywność zabudowy 1,0 - minimalne wskaźniki parkingowe: 1 m.p. /100 m ² pow. użytkowej

	obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m², - handel hurtowy, - produkcja drobna, - usługi, - obsługa komunikacji,	- utrzymanie funkcji mieszkaniowych istniejących oraz ustalonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących w dniu uchwalenia Studium.	
2AG - Tereny aktywności gospodarczej	- aktywność gospodarcza, - stacje paliw, - obsługa pojazdów, - gospodarka magazynowa, - handel detaliczny o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² w granicach obszarów sytuowania obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m², - handel hurtowy, - produkcja drobna, - usługi, - obsługa komunikacji,	Należy dążyć do: - rozwoju terenów aktywności gospodarczej, - lokalizowania obiektów stacji benzynowych na terenach powiązanych z drogami klasy lokalnej i wyższej, - wprowadzenia zieleni izolacyjnej na styku z terenami zabudowy mieszkaniowej,	- maksymalna wysokość budynków 20m; z wyjątkiem terenów położonych w obrębie Kamienica Polska przy ul. Magazynowej – 13 m; - Dopuszcza się zwiększenie maksymalnych wysokości w przypadku uwarunkowań technologicznych tego wymagających. - Zaleca się następujące wskaźniki: - minimalna powierzchnia biologicznie czynna 15%, - maksymalna intensywność zabudowy 1,0 - minimalne wskaźniki parkingowe: 1 m.p. /100 m² pow. użytkowej
AG/U - Tereny aktywności gospodarczej oraz zabudowy usługowej	- aktywność gospodarcza, - stacje paliw, - obsługa pojazdów, - gospodarka magazynowa, - handel hurtowy, - produkcja drobna, - usługi, - obsługa komunikacji	Należy dążyć do: - rozwoju terenów aktywności gospodarczej, - lokalizowania obiektów stacji benzynowych na terenach powiązanych z drogami klasy lokalnej i wyższej, - wprowadzenia zieleni izolacyjnej na styku z terenami zabudowy mieszkaniowej, - niewykraczania uciążliwości prowadzonych działalności poza wyznaczony w Studium teren aktywności gospodarczej,	- maksymalna wysokość budynków 25m; - dopuszcza się zwiększenie maksymalnych wysokości w przypadku uwarunkowań technologicznych tego wymagających. - Zaleca się następujące wskaźniki: - minimalna powierzchnia biologicznie czynna 20%, - maksymalna intensywność zabudowy 1,0 - minimalne wskaźniki parkingowe: 1 m.p. /100 m² pow. użytkowej
PGI/RLS - Tereny powierzchniowej eksploatacji surowców naturalnych, rolnictwa i lasów	- powierzchniowa eksploatacja surowców naturalnych, - rolnictwo, - lasy	Należy dążyć do: - minimalizowania potencjalnych konfliktów przestrzennych terenu kopalni piasku z istniejącą zabudową miejscowości Zawisna, planowaną zabudową w Gminie Poczesna, poprzez wprowadzono teren leśny – jako element	Nie ustala się

		izolacyjny pod kątem ewentualnych uciążliwości akustycznych, pyłowych oraz lokalnie poprawiający walory krajobrazowe przestrzeni. Zaleca się w przypadku dalszego rozwoju terenu powierzchniowej eksploatacji surowców skalnych - kopalni piasków formierskich w Zawisnej w zakresie obsługi komunikacyjnej należy zapewnić alternatywne rozwiązanie komunikacyjne w sposób minimalizujący wpływ uciążliwości dla mieszkańców. Po wyeksploatowaniu surowców naturalnych, postuluje się jako kierunek rekultywacji: usługi sportu i rekreacji, rolnictwo i lasy.	
* Dla terenów: 1AG, 2AG, AG/U, PG/R/LS, wymienionych w tabeli powyżej, dopuszcza się jako przeznaczenia uzupełniające: infrastruktura techniczna, infrastruktura drogowa, zieleń, wody powierzchniowe śródlądowe. * Dla terenów: 1AG, 2AG, AG/U, wymienionych w tabeli powyżej, dopuszcza się jako przeznaczenia uzupełniające: mieszkania towarzyszące powiązane z funkcją podstawową terenu oraz zabudowę zamieszkiwania zbiorowego.			

Tereny rolnicze i leśne, tereny zieleni i wód

Tereny rolnicze na obszarze gminy w dużej mierze pozostawia się w dotychczasowym użytkowaniu. Przewiduje się zachowanie lasów stanowiących lasy ochronne oraz uszanowanie enklaw leśnych położonych wśród zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej. Część terenów rolnych z uwagi na niskie klasy bonitacyjne użytków, przeznacza się pod zalesienie.

Na obszarze gminy Kamienica Polska wyodrębniono korytarze terenów otwartych, położonych głównie wzdłuż rzek, potoków i cieków, obejmujące również tereny rolnicze, enklawy leśne i zieleń śródpolną. Korytarze te wraz z kompleksami leśnymi stworzą system terenów cennych przyrodniczo o ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej.

Na rysunku Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego, w zakresie wód powierzchniowych śródlądowych wyodrębniono wyłącznie rzeki: Warta i Kamieniczka, pozostałe potoki i cieki: Czarka, Bródek, Potok Siedlecki, Ciek od Wanat oraz Ciek od Zawisnej włączono w system terenów otwartych (terenów rolnych, leśnych i zielonych).

Wzdłuż rzeki Kamieniczki, po obu jej stronach, na odcinku od Ośrodka usług kultury w Kamienicy Polskiej do drogi krajowej nr 1, wskazuje się przebieg ścieżki pieszej, pieszo-rowerowej lub rowerowej wraz z elementami małej architektury, terenowymi urządzeniami sportowymi itp.

Wskazuje się ponadto realizację planowanego zbiornika wodnego „Zawada” na rzece Kamieniczce, przy Gminnym Ośrodku Kultury, Sportu i Rekreacji oraz pozostawienie w dotychczasowym użytkowaniu naturalnego zbiornika wodnego wraz z terenem bagien i moczadeł na styku obrębów: Zawada i Wanaty.

Występujące na obszarze gminy dwa cmentarze komunalne w Kamienicy Polskiej oraz Wanatach wskazuje się do zachowania.

Dla terenów rolniczych i leśnych oraz terenów zieleni i wód wyznacza się następujące przeznaczenia, kierunki oraz wskaźniki:

Tabela nr 12. Przeznaczenia, kierunki oraz wskaźniki dla terenów rolniczych i leśnych, terenów zieleni i wód.

Symbole oraz opisy terenów	Przeznaczenie*	Kierunki	Wskaźniki
R/DG - Tereny rolnicze oraz związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	- zieleni i rolnictwo, - obsługa produkcji rolniczej, - usługi, - produkcja drobna, - handel hurtowy, - gospodarka magazynowa	Należy dążyć do: - rozwoju terenów rolniczych oraz ich uzupełnieniu o usługi oraz drobną produkcję, - niewykraczania uciążliwości prowadzonych działalności poza wyznaczony w Studium teren rolniczy związany z prowadzeniem działalności gospodarczej, - wprowadzenia zieleni izolacyjnej na styku z terenami zabudowy mieszkaniowej.	- maksymalna wysokość budynków – 10m. - Zaleca się następujące wskaźniki: - maksymalna intensywność zabudowy: 0,4, - minimalna powierzchnia biologicznie czynna 40%, - minimalne wskaźniki parkingowe: 1 m.p. /100 m² pow. użytkowej
R/LS/WS - Tereny rolnicze, lasów oraz wód powierzchniowych śródlądowych	- zieleni i rolnictwo, - lasy, - wody powierzchniowe śródlądowe	Należy dążyć do zachowania istniejących terenów rolniczych oraz wytworzenia systemu terenów otwartych i zielonych, w powiązaniu z terenami wód powierzchniowych, lasów oraz zadrzewień śródpolnych.	Nie ustala się
R/LS - Tereny rolnicze oraz lasów	- zieleni i rolnictwo, - lasy		
WS - Tereny wód powierzchniowych śródlądowych	- wody powierzchniowe śródlądowe		
WS/LS - Tereny wód powierzchniowych śródlądowych oraz lasów	- wody powierzchniowe śródlądowe, - lasy		
WS/LS/R – Tereny wód powierzchniowych śródlądowych, lasów oraz tereny rolnicze	- wody powierzchniowe śródlądowe, - lasy, - zieleni i rolnictwo, - sport i rekreacja	Należy dążyć do zachowania istniejących terenów rolniczych oraz wytworzenia systemu terenów otwartych i zielonych, w powiązaniu z terenami wód powierzchniowych, lasów oraz zadrzewień śródpolnych. Dopuszcza się wykorzystanie zbiornika wodnego do celów rekreacyjnych. W ramach przeznaczenia sport i rekreacja dopuszcza się terenowe urządzenia sportowe.	
WS/Z - Tereny wód powierzchniowych śródlądowych oraz zieleni	- wody powierzchniowe śródlądowe, - lasy, - zieleni	Należy dążyć do zachowania istniejących terenów rolniczych oraz wytworzenia systemu terenów otwartych i zielonych, w powiązaniu z terenami wód powierzchniowych, lasów	

		oraz zadrzewień śródpolnych.	
LS - Tereny lasów	- lasy	Należy dążyć do zachowania istniejących kompleksów leśnych oraz enklaw leśnych w powiązaniu z terenami rolniczymi oraz terenami wód powierzchniowych.	
LS/WS - Tereny lasów oraz wód powierzchniowych śródlądowych	- lasy, - wody powierzchniowe śródlądowe		
LS/R - Tereny lasów oraz tereny rolnicze	- lasy, - rolnictwo		
RLU/US - Tereny obsługi produkcji leśnej oraz sportu i rekreacji	- lasy, - obsługa produkcji leśnej, - sport i rekreacja	Należy dążyć do: - zachowania i rozwoju terenu obsługi produkcji leśnej, - tworzenia terenów sportu i rekreacji dla potrzeb lokalnej społeczności i turystów oraz ich uzupełnieniu terenami leśnymi.	- maksymalna wysokość budynków usługowych – 10m. Zaleca się minimalne wskaźniki parkingowe: 1 m.p. /100 m ² pow. użytkowej
WS/US/R – Tereny wód powierzchniowych śródlądowych, usług sportu i rekreacji oraz tereny rolnicze	- wody powierzchniowe śródlądowe, - sport i rekreacja, - rolnictwo	Należy dążyć do zachowania istniejących wód powierzchniowych śródlądowych oraz terenów rolniczych oraz wkomponowanie ich w zagospodarowanie terenu sportowo-rekreacyjnego.	
LS/US/AG – Tereny lasów, sportu i rekreacji oraz aktywności gospodarczej	- lasy, - sport i rekreacja, - aktywność gospodarcza, - obsługa pojazdów, - gospodarka magazynowa, - handel hurtowy, - produkcja drobna, - usługi, - obsługa komunikacji	Należy dążyć do: - zachowania istniejącego drzewostanu oraz wkomponowanie go w zagospodarowanie terenu sportowo-rekreacyjnego, wykorzystując specyfikę ukształtowania terenu (hałdy) i miejsca, - wprowadzenia zieleni izolacyjnej na styku z terenami zabudowy mieszkaniowej,	- maksymalna wysokość budynków 20m; dopuszcza się zwiększenie maksymalnych wysokości w przypadku uwarunkowań technologicznych tego wymagających. Zaleca się następujące wskaźniki:
LS/AG - Tereny lasów oraz aktywności gospodarczej	- lasy, - aktywność gospodarcza, - obsługa pojazdów, - gospodarka magazynowa, - handel hurtowy, - produkcja drobna, - usługi, - obsługa komunikacji	Należy dążyć do: - zachowania istniejącego drzewostanu oraz wkomponowanie go w zagospodarowanie terenu aktywności gospodarczej	- minimalna powierzchnia biologicznie czynna 30%, - maksymalna intensywność zabudowy 1,0 - minimalne wskaźniki parkingowe: 1 m.p. /100 m ² pow. użytkowej
ZC - Tereny cmentarzy	- cmentarze, - parkingi	Zachowuje się istniejące cmentarze. Należy dążyć do zachowania stref ochrony sanitarnej od cmentarza.	Nie ustala się
Z -Tereny zieleni	- zieleni	Należy dążyć do wprowadzania zieleni	

* Dla terenów: R/DG, R/LS/WS, R/LS, WS, WS/LS, WS/LS/R, WS/Z, LS, LS/WS, LS/R, RLU/US, WS/US/R, LS/US/AG, LS/AG, ZC, Z, wymienionych w tabeli powyżej, dopuszcza się jako **przeznaczenia uzupełniające**: infrastruktura techniczna, infrastruktura drogowa, zieleń, wody powierzchniowe śródlądowe.

Tereny komunikacji i infrastruktury technicznej

Na terenie gminy funkcjonują tereny dróg o znaczeniu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i lokalnym, które sukcesywnie będą wymagać modernizacji w zakresie parametrów technicznych i bezpieczeństwa mieszkańców. Oprócz elementów liniowych układu komunikacyjnego występują tereny parkingów, dla których należy zapewnić odpowiednią dostępność z układu podstawowego. Zaleca się, aby takie obszary w przypadku większych powierzchni były powiązane z funkcją usługową tworząc bardziej wykształconą strukturę przestrzenną.

Tereny kolejowe znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowej znaczenia państwowego (Warszawa/Częstochowa – Zawiercie/Katowice) powinny być wyznaczone na potrzeby infrastruktury towarzyszącej obsłudze kolei.

Dla terenów komunikacji i infrastruktury technicznej wyznacza się następujące przeznaczenia, kierunki oraz wskaźniki:

Tabela nr 13. Przeznaczenia, kierunki oraz wskaźniki dla terenów komunikacji i infrastruktury technicznej

Symbole oraz opisy terenów	Przeznaczenie	Kierunki	Wskaźniki
KK - Tereny kolejowe	- infrastruktura kolejowa	Zachowuje się tereny kolejowe w obecnym zagospodarowaniu. W przypadku zmiany statusu terenu zamkniętego, dopuszcza się zmianę przeznaczenia terenu – lasy oraz tereny usług sportu i rekreacji.	Nie ustala się
KS - Tereny parkingów	- obsługa komunikacji	Należy dążyć do lokalizacji parkingów terenowych.	Nie ustala się
IT - Tereny infrastruktury technicznej	- infrastruktura techniczna	Należy dążyć do: - kontynuacji i uzupełnienia istniejących urządzeń obsługi infrastruktury technicznej, - sytuowania obiektów, urządzeń i sieci infrastruktury technicznej.	Nie ustala się

3.3. Tereny wyłączone spod zabudowy

Tereny wyłączone spod zabudowy, w oparciu o przepisy odrębne obejmują m.in. tereny:

- w strefach ochrony sanitarnej wokół cmentarzy,
- na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, z możliwością zniesienia zakazu przez dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej w drodze decyzji,
- w strefach oddziaływania obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej (strefie linii elektroenergetycznych średnich i wysokich napięć oraz w strefie przebiegu gazociągu wysokiego oraz średniego ciśnienia),
- w pasie o szerokości 3m od linii brzegu rzek i cieków wodnych,
- na terenach przeznaczonych pod zalesienie.

Na wskazanych wyżej terenach dopuszcza się: obiekty drogowe, elementy infrastruktury technicznej, obiekty hydrotechniczne lub służące ochronie środowiska, zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, zgodnie z ustaleniami kierunków przeznaczenia oraz przepisami odrębnymi.

Wskazuje się jako tereny wyłączone spod zabudowy tereny wód powierzchniowych śródlądowych oraz postuluje się jako tereny wyłączone spod zabudowy tereny rolnicze stanowiące system terenów otwartych i tereny zwarte dużych kompleksów leśnych.

4. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk

Przy ustalaniu kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kamienica Polska, kierowano się zasadą zrównoważonego rozwoju, którą to zasadę definiuje ustawa Prawo ochrony środowiska w następujący sposób: zrównoważony rozwój „to taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń”.

Cele polityki ekologicznej dla gminy Kamienica Polska zostały określone w „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kamienica Polska na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021 roku”. Jako cel nadrzędny wyznaczono „Poprawę stanu środowiska poprzez zachowanie istotnych walorów przyrodniczych oraz zrównoważony rozwój jako podstawę rozwoju gospodarczego gminy Kamienica Polska i poprawę jakości życia mieszkańców”.

Program zakłada kierunki działania przedstawione w celach działania, jako:

- poprawa jakości środowiska przyrodniczego,
- unowocześnienie systemu komunikacyjnego,
- umożliwienie rozwoju gospodarczego gminy,
- wzrost wykształcenia mieszkańców,
- zapewnienie dogodnych warunków zamieszkiwania i wypoczynku.

Na terenie gminy Kamienica Polska zlokalizowane jest jedno urządzenie hydrotechniczne w postaci jazu znajdującego się ok. km 2+000 biegu rzeki Kamieniczki. Jaz został wybudowany w celu ujęcia wody do sąsiedniego basenu kąpielowego przy Gminnym Ośrodku Kultury, Sportu i Rekreacji w Kamienicy Polskiej. Basen jest jednak zasilany z wodociągu gminnego, a w przyszłości jaz będzie piętrzył wodę z rzeki Kamieniczki, zasilającą planowany zbiornik retencyjny „Zawada” na rzece Kamienicze. Budowa zbiornika ma na celu ograniczenie ryzyka powodziowego na terenie gminy Kamienica Polska. Powierzchnia zbiornika wynosić będzie ok. 1,6 ha, natomiast objętość zgromadzonej wody wynosić będzie 23 tys. m³.¹⁷

4.1. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów

Na terenie gminy Kamienica Polska przeważają gleby słabe jakościowo, które uległy przekształceniom w wyniku działalności człowieka. Urbanizacja powoduje izolację warstwy glebowej od atmosfery poprzez przykrycie jej warstwą nieprzepuszczalną.

4.1.1. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych

Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, w tym w szczególności wód Głównego Zbiornika Wód Podziemnych, którego granice wyznaczono na rysunkach Studium, musi być realizowana przez:

¹⁷ Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kamienica Polska na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021 roku

- maksymalne ograniczenie zrzutów zanieczyszczeń (przede wszystkim substancji biogenych, organicznych i toksycznych) do gruntu i do wód powierzchniowych,
- rozbudowę zbiorczej kanalizacji sanitarnej i budowę zbiorczej kanalizacji deszczowej eliminującej w maksymalny sposób indywidualne sposoby utylizacji ścieków sanitarnych i deszczowych,
- objęcie wszystkich możliwych obszarów zbiorczą kanalizacją sanitarną z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni,
- dopuszczenie na obszarach nie objętych kanalizacją sanitarną zbiorczą, szczelnych szamb, jako rozwiązania tymczasowego, do czasu wybudowania kanalizacji sanitarnej,
- dopuszczenie docelowego indywidualnego oczyszczania ścieków w przydomowych oczyszczalniach lub do szamb, tylko na obszarach, które z uzasadnionych ekonomicznie lub technicznie względów nie zostaną przewidziane do objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną, przy czym lokalizowanie oczyszczalni przydomowych musi być ograniczone do miejsc, na których odprowadzenie ścieków do gruntu nie będzie zagrażało jakości wód podziemnych lub powierzchniowych (szczególnie w obrębie stref ochronnych ujęć i zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych),
- kompleksowe rozwiązywanie zagospodarowania ścieków opadowych i roztopowych na obszarach zabudowanych,
- rozwiązania zmierzające do przeciwdziałania skutkom suszy poprzez zwiększenie małej retencji wodnej oraz wdrażanie proekologicznych metod retencjonowania wody,
- zakaz rolniczego wykorzystywania ścieków w strefach ochronnych ujęć i zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych,
- dostosowanie lokalizacji nowych obiektów, szczególnie uciążliwych dla środowiska, do struktur hydrogeologicznych.

4.1.2. Ochrona zasobów naturalnych

Występujące na terenie gminy udokumentowane złoża surowców mineralnych podlegają ochronie na podstawie ustawy Prawo Geologiczne i górnicze. W obrębie występowania złóż nie powinno się wprowadzać zagospodarowania, które mogłoby stanowić przeszkodę w ich ewentualnym wydobywaniu, np. sytuowania trwałej zabudowy lub zalesieniu. Zaznacza się, że ujawnienie złóż nie jest jednoznaczne z podjęciem działalności wydobywczej. Dopuszczenie eksploatacji odbywa się w drodze uzyskania koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż.

Dla złóż wyeksploatowanych podstawowym zadaniem powinna być rekultywacja z proponowanym kierunkiem wodnym, leśnym lub rekreacyjno-sportowym.

4.1.3. Ochrona gleb

Ochrona gleb powinna być realizowana m.in. przez:

- maksymalne ograniczenie zrzutów zanieczyszczeń (przede wszystkim substancji biogenych, organicznych i toksycznych) do gruntu.
- rozbudowę zbiorczej kanalizacji sanitarnej i budowę zbiorczej kanalizacji deszczowej eliminującej w maksymalny sposób indywidualne sposoby utylizacji ścieków sanitarnych i deszczowych,
- objęcie wszystkich możliwych obszarów zbiorczą kanalizacją sanitarną z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni,
- dopuszczenie na obszarach nie objętych kanalizacją sanitarną zbiorczą, szczelnych szamb, jako rozwiązania tymczasowego, do czasu wybudowania kanalizacji sanitarnej,
- dopuszczenie docelowego indywidualnego oczyszczania ścieków w przydomowych oczyszczalniach lub do szamb, tylko na obszarach, które z uzasadnionych ekonomicznie lub technicznie względów nie zostaną przewidziane do objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną, przy czym lokalizowanie oczyszczalni przydomowych musi być ograniczone do miejsc, na których odprowadzenie ścieków do gruntu nie będzie

zagrozało jakości wód podziemnych lub powierzchniowych (szczególnie w obrębie stref ochronnych ujęć i zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych),

- kompleksowe rozwiązywanie zagospodarowania ścieków opadowych i roztopowych na obszarach zabudowanych.

4.1.4. Ochrona powietrza

Ochrona powietrza atmosferycznego powinna odbywać się m.in. poprzez:

- zmianę stosowania paliw stałych (torf, węgiel) na paliwa płynne (gaz) oraz odnawialne źródła energii (biomasa, energia słoneczna, geotermalna).

4.1.5. Ochrona klimatu akustycznego

Ochrona przed hałasem i poprawa klimatu akustycznego powinna odbywać się m.in. poprzez:

- wprowadzenie zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych.

4.2. Obszary objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych

Obszary i obiekty objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody:

Na obszarze gminy Kamienica Polska znajduje się jeden Pomnik Przyrody, będący prawną formą ochrony przyrody, który został szczegółowo opisany w części Uwarunkowania oraz wyznaczony na rysunkach Studium. Niniejsze Studium utrzymuje istniejący pomnik przyrody. Ochrona pomnika przyrody wynika z przepisami ustawy o ochronie przyrody.

W związku z położeniem części obszaru gminy w Otulinie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd, wskazuje się ochronę terenów położonych w jej granicach. Tereny położone w obrębie otuliny Parku stanowią lasy. Zachowanie równowagi ekologicznej na tym obszarze zależeć będzie od gospodarki leśnej prowadzonej przez nadleśnictwo.

Obszary objęte ochroną na podstawie ustawy o lasach:

Lasy ochronne występujące w gminie Kamienica Polska podlegają ochronie na podstawie ustawy o lasach.

Obszary objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych:

Ochronie podlegają grunty rolne I-III klasy bonitacyjnej oraz grunty leśne, których ewentualna zmiana przeznaczenia wymaga uzyskania zgody Ministra lub Marszałka na cele nierolnicze i nieleśne.

Obszary objęte ochroną na podstawie ustawy Prawo wodne:

Ochronie prawnej podlega obszar Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP 327 Lubliniec – Myszków.

4.3. Obszary proponowane do ochrony

Ochroną proponuje się objąć użytek ekologiczny położony w obrębie geodezyjnym Osiny, pomiędzy drogą Osiny – Zawodzie, a torami kolejowymi. Jest nim ciekawe krajobrazowo bagno, powstałe na obszarze tzw. niecki osiadania w wyniku działalności górniczej na tym terenie. Proponowany użytek ekologiczny wskazuje się do zachowania w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

4.4. Obszary oraz zasady ochrony krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk

Gminę Kamienica Polska charakteryzuje duża zwartość oraz spójny charakter zabudowy. Szczególnym obszarem zasługującym na uznanie jest ulica Marii Konopnickiej w Kamienicy Polskiej, wzdłuż której położonych jest wiele obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków oraz posiadających wysokie walory kulturowe. Odcinek tej ulicy od Kościoła p.w. Św. Michała Archaniola do wysokości cmentarza należy objąć w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego szczegółowymi zapisami, zarówno pod względem jakości przestrzeni publicznej, jak również wymogów ochrony krajobrazu kulturowego i zabytków oraz ścisłych parametrów dotyczących kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla obszarów zwartej zabudowy powinny uwzględniać wymogi ochrony krajobrazu kulturowego, a ustalone parametry zabudowy powinny nawiązywać do zabudowy już istniejącej w zakresie: wysokości, gabarytów obiektów, linii zabudowy, rodzajów dachów, ustawieniem kalenicy dachu względem ulicy, kąta nachylenia połaci dachowej oraz w zależności od potrzeb także kolorystyki obiektów.

Dla obszaru całej gminy, a w szczególności dla obszarów przestrzeni publicznych należy dążyć do ujednolicenia systemu rozmieszczenia i wyglądu nośników reklamowych, ogłoszeniowych i informacyjnych. Zaleca się ograniczenie wysokości budowli reklamowych.

Dla ulicy Marii Konopnickiej w Kamienicy Polskiej z uwagi na jej reprezentacyjny charakter, dzięki dużemu skupieniu obiektów usługowych oraz rekreacyjno-sportowych dla mieszkańców gminy, lokalizacji siedziby władz gminy oraz skupieniu obiektów o wysokich walorach krajobrazowych, należy dążyć do wykreowania tej ulicy jako obszaru, będącego wizytówką gminy oraz dbania o estetykę miejsca.

Dla drogi krajowej nr 1 zaleca się ograniczanie lokalizacji reklam, szczególnie reklam świetlnych, o zmiennej treści, skierowanych do uczestników ruchu drogowego.

Dla obszarów przewidzianych pod nowe zainwestowanie, bez wyraźnego kontekstu architektoniczno-urbanistycznego, w planach miejscowych należy dążyć do wprowadzania ustaleń, mających na celu tworzenie spójnych struktur przestrzennych.

W celu ochrony krajobrazu kulturowego wskazuje się następujące wymogi:

- zachowanie wartościowych, zorganizowanych zadrzewień, zakrzewień alei wzdłuż dróg historycznych,
- uzupełnienie gatunkami rodzimymi i zgodnymi ze składem gatunkowym,
- utrzymanie historycznie ukształtowanej struktury osadniczej i sieci dróg,
- ograniczanie lokalizacji budowli tymczasowych oraz posiadających niskie walory architektoniczne.

Charakterystyczną cechą krajobrazu gminy Kamienica Polska są pozostałości po wydobywaniu rud żelaza, które wskazuje się do wyeksponowania oraz wykorzystania dla potrzeb turystyki.

Postuluje się ochronę krajobrazu kulturowego obszaru przemysłowego po wydobywaniu rud żelaza metodą szybikową zlokalizowanego w obrębie Kamienica Polska i ograniczonego: od północy i wschodu: terenami zabudowy mieszkaniowej wzdłuż: drogi, będącej przedłużeniem ulicy Magazynowej w kierunku południowo-wschodnim, drogi łączącej ul. Magazynową z ul. Jastrzębską oraz wzdłuż ulicy Jastrzębskiej, z wyłączeniem terenów zabudowy mieszkaniowej, od zachodu: terenem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wzdłuż planowanej drogi, równoległej do ul. Marii Konopnickiej oraz od południa: potokiem Czarka. Ochronę tego obszaru postuluje się poprzez wskazanie zachowania czytelnych fragmentów hałd, szybów, szybików itp. obiektów po prowadzonej eksploatacji powierzchniowej rud żelaza.

W granicach gminy Kamienica Polska nie występują obszary uzdrowisk.

5. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

5.1. Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków

Dla obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, które szczegółowo wymieniono w części Uwarunkowania oraz przedstawiono graficznie na rysunkach Studium wskazuje się następujące wymogi:

- zachowanie obiektów w pierwotnej lokalizacji,
- możliwość remontu, przebudowy w sposób nie obniżający wartości historycznych i architektonicznych obiektów, z maksymalnym wykorzystaniem oryginalnej substancji (cegły, kamienia, drewna),
- utrzymanie oryginalnej elewacji z kamienia, cegły lub drewna,
- zachowanie gabarytów, spadków głównych połaci dachowych (z tolerancją do 5⁰),
- kompozycji elewacji i wystroju,
- w przypadku podejmowania robót zachowanie lub przywrócenie detalu architektonicznego i elementów wystroju; stosowanie tradycyjnych odpowiadających oryginalnym, materiałów jak: drewno, kamień, ceramika i szkło lub materiałów podobnych oraz stosowanie jednolitej, stonowanej kolorystyki.

W bezpośrednim sąsiedztwie obiektów zabytkowych wskazuje się następujące wymogi:

- ograniczenie wprowadzania funkcji kolidujących, mogących stanowić uciążliwość tj. działalność produkcyjna i usługowa, mogąca pogorszyć stan środowiska, powodująca hałas, wibracje, drażniącą woń itp. oraz obiektów handlowo-usługowych o dużej powierzchni sprzedaży, (w tym powyżej 2000 m²) i dużej kubaturze; urządzeń technicznych itp. przewyższających dopuszczalną zabudowę.
- ograniczenie wprowadzania zabudowy gospodarczej, wolnostojącej garażowej w pierwszej linii zabudowy,
- utrzymanie kształtu i spadków dachów na obszarach o ukształtowanej, tradycyjnej zabudowie (ul. Marii Konopnickiej w Kamienicy Polskiej),
- nie zaleca się ogrodzeń z prefabrykatów betonowych,
- dopuszczenie stosowania wyłącznie reklam małoformatowych, informujących o prowadzonej działalności, uwzględniających proporcje, gabaryty, charakter i wystrój obiektów.

5.2. Strefa ochrony konserwatorskiej

Dla zabytkowego cmentarza zlokalizowanego w miejscowości Kamienica Polska, objętego strefą ochrony konserwatorskiej B, oznaczoną na rysunkach Studium, wskazuje się następujące wymogi:

- zachowanie „in situ” i konserwacja nagrobków z przełomu XIX i XX wieku,
- zachowanie układu kwater, alejek, starodrzewu,
- uzupełnienie rodzinnymi gatunkami drzew i krzewów lub ich odmian.

5.3. Zabytki archeologiczne

Dla występujących na obszarze gminy Kamienica Polska stanowisk archeologicznych, ujętych w gminnej ewidencji zabytków, które szczegółowo opisano w części Uwarunkowania oraz wskazano na rysunkach Studium, postuluje się:

- zachowanie stanowisk archeologicznych,
- dla stanowisk archeologicznych wprowadza się ochronę, zgodnie z przepisami odrębnymi.

5.4. Dobra kultury współczesnej

Na obszarze gminy Kamienica Polska nie występują i nie wyznacza się dóbr kultury współczesnej.

6. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

Wyznacza się elementy układu podstawowego komunikacji, wskazane na rysunku Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego, po śladzie istniejących dróg lub jako planowane odcinki dróg, o następujących klasach technicznych: droga klasy głównej przyspieszonej, droga klasy głównej, drogi klasy zbiorczej, drogi klasy lokalnej oraz drogi klasy dojazdowej.

- dla poszczególnych klas dróg dopuszcza się korektę przebiegu dróg wskazanych w Studium, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, na poziomie sporządzania planu miejscowego,
- dopuszcza się, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, obniżenie klasy drogi wynikające z jej istniejących parametrów i powiązań z pozostałym układem komunikacyjnym,
- dopuszcza się na całym obszarze gminy wprowadzenie nie wyznaczonych w Studium dróg klasy lokalnej, dojazdowej oraz dróg wewnętrznych,
- dopuszcza się zachowanie rezerwy terenów pod drogi, jako terenów rolnych oraz terenów zieleni,
- dopuszcza się modernizację i przebudowę dróg zwiększającą standard użytkowania, zaleca się modernizację w szczególności dla drogi wojewódzkiej nr 791 w rejonie miejscowości Osiny i Kamienica Polska.

Głównym kierunkiem polityki w zakresie rozwoju systemów komunikacji w Gminie Kamienica Polska powinno być utrzymywanie bądź stworzenie warunków do bezpiecznego, sprawnego i ekonomicznego przemieszczania się osób oraz transportu towarów przy jednoczesnym minimalizowaniu wpływu na środowisko oraz warunki zamieszkiwania w gminie. Cel ten jest odniesieniem do państwowej „Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. – z perspektywą do 2030 roku.

W zakresie rozwoju systemów komunikacji należy dążyć do:

- zapewnienia należytej dostępności do obszarów o funkcji lokalnej i ponadlokalnej w gminie,
- odpowiednich powiązań z ponadlokalną siecią dróg,
- zwiększenie standardu bezpieczeństwa ruchu samochodów i pieszych, szczególnie w rejonie drogi krajowej nr 1,
- rozwoju lokalnego układu komunikacyjnego do obsługi nowych terenów pod zabudowę w sposób minimalizujący obciążenie istniejących dróg dojazdowych i wewnętrznych o niskich parametrach, które już obsługują tereny obecnie intensywnie zurbanizowane,

- zaspokojenia potrzeb przewozowych dla mieszkańców umożliwiających udział w aktywnościach takich jak nauka i praca w gminie oraz w mieście Częstochowa,
- zapewnienia odpowiednich powiązań z układem komunikacyjnym w gminach sąsiednich,
- rozwoju powiązań w zakresie ruchu pieszo-rowerowego, w szczególności z gminami sąsiadującymi od wschodniej strony, celem poprawy dostępności terenów Jury Krakowsko-Częstochowskiej,
- poprawy standardów w zakresie ruchu pieszego oraz systemu parkowania,
- umożliwienia dostępu dla służb ratowniczych,
- minimalizowania kolizji transportu samochodowego z terenami mieszkaniowymi oraz środowiskiem naturalnym,
- podjęcia działań zapewniających alternatywne rozwiązanie w zakresie obsługi komunikacyjnej w sposób minimalizujący wpływ uciążliwości dla mieszkańców w przypadku dalszego rozwoju terenu powierzchniowej eksploatacji surowców skalnych w kopalni piasków formierskich w Zawisnej. Obsługa komunikacyjna kopalni może odbywać się na zasadach drogi wewnętrznej technicznej. Rozwiązania te zostały wskazane na rysunku kierunków Studium jako rozwiązanie wariantowe. Wariant I w ramach obsługi komunikacyjnej kopalni od zachodu i kontynuację na styku z gminą Poczesna, w oddaleniu od terenów mieszkaniowych. II wariant obsługi komunikacyjnej także od zachodu, częściowo po śladzie I wariantu, z kontynuacją na styku z gminą Starcza, gdzie w gminie Starcza została wyznaczona droga wraz z dopuszczeniem funkcji usługowo-produkcyjnej. III wariant obsługi komunikacyjnej częściowo po śladzie wariantu I, dalej po stronie południowej, z odbiciem w kierunku północnym. Dopuszcza się inne alternatywne rozwiązania komunikacyjne obsługi terenu kopalni piasku pod warunkiem minimalizowania uciążliwości dla terenów mieszkaniowych w okolicy oraz wypracowania kompromisu pomiędzy interesem prywatnym, społecznym i publicznym.

W zakresie komunikacji kolejowej utrzymuje się przebieg linii kolejowej znaczenia państwowego (linia AGC i AGT) Warszawa / Częstochowa – Zawiercie / Katowice. Dopuszcza się realizację przystanku kolejowego i stacji przeładunkowej dla kolei w bezpośrednim sąsiedztwie przebiegu linii kolejowej jako perspektywiczna możliwość wykorzystania transportu kolejowego, w przypadku relokacji aktualnie istniejących przystanków i dworców kolejowych oraz gdy linia zmieni swój charakter na obsługę ruchu w skali lokalnej. Dopuszczenie to powinno być powiązane z zapewnieniem odpowiedniej dostępności komunikacją kołową i pieszą.

Rozwój infrastruktury technicznej, jej wydolność oraz odpowiednia modernizacja są kluczowymi elementami wpływającymi na jakość życia mieszkańców, działalność przedsiębiorstw oraz usług. Należy dążyć do bieżącej modernizacji oraz rozbudowy istniejącego systemu wodociągowego, kanalizacyjnego i gazowego, umożliwiać dostęp do sieci elektroenergetycznych, telekomunikacyjnych i gazowych, a na powstających terenach zabudowy dążyć do sukcesywnej rozbudowy systemów infrastrukturalnych. Działanie to pozwoli na realizację założeń przestrzennych przyjętych w Studium i przyczyni się do poprawy jakości zamieszkiwania oraz rozwoju gospodarczego Gminy Kamienica Polska. W związku z tym wyznacza się kierunkowe działania:

- w zakresie zaopatrzenia w wodę należy dążyć do rozbudowy, modernizacji sieci wodociągowej przesyłowej i rozdzielczej na terenach istniejącej zabudowy oraz dla nowych inwestycji oraz monitoringu jakości wody i stanu istniejących starszych instalacji,
- w zakresie gospodarki ściekowej należy dążyć do utrzymania, modernizacji i rozbudowy istniejącego systemu gospodarki ściekowej gminy i odprowadzanie ścieków do gminnej oczyszczalni w Kamienicy Polskiej, z dopuszczeniem bezodpływowych zbiorników oraz przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach jeszcze nie skanalizowanych,
- w zakresie wód opadowych zaleca się dążenie do racjonalnego wykorzystania wód opadowych w gospodarstwach domowych i rolnych oraz wdrażanie sposobów podczyszczania ścieków opadowych,
- w zakresie zaopatrzenia w gaz dopuszcza się możliwość modernizacji i rozbudowy sieci gazowych na terenie gminy, w związku z istniejącą siecią magistralną docelowo przewiduje się gazyfikację dla wszystkich istniejących i powstających terenów w gminie, gdzie będzie to technicznie i ekonomicznie uzasadnione,
- w zakresie zaopatrzenia w ciepło dopuszcza się utrzymanie istniejącego indywidualnego systemu zaopatrzenia w ciepło z zaleceniem modernizacji i wymiany urządzeń grzewczych na urządzenia o wysokiej sprawności grzewczej i niskim stopniu emisji zanieczyszczeń. Zaleca się w budynkach istniejących jak i projektowanych wykorzystanie gazu lub innego paliwa niepowodującego zanieczyszczenia energii.
- w zakresie telekomunikacji przewiduje się rozbudowę sieci telekomunikacyjnych i sieci teleinformatycznych z wykorzystaniem tradycyjnych jak i nowoczesnych technologii. Należy dążyć do pełnej dostępności systemów teleinformatycznych w ramach rozwoju społeczeństwa informacyjnego. W przypadku realizacji masztów stacji bazowych należy dążyć do wyznaczania lokalizacji w sposób minimalizujący wpływ na zdrowie ludzi oraz krajobraz kulturowy i naturalny.
- w zakresie gospodarki odpadami w gminie Kamienica Polska polityka ta powinna być realizowana zgodnie z dokumentami uchwalonymi na poziomie regionalnym i powiatowym w sprawie gospodarowania odpadami. Należy prowadzić kampanię informacyjną i edukacyjną dotyczącą systemów gospodarowania odpadami przede wszystkim dla użytkowników indywidualnych gospodarstw.
- w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną dopuszcza się modernizację, budowę, odbudowę i rozbudowę istniejących elektroenergetycznych linii napowietrznych oraz budowę nowych fragmentów elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej.

Na terenie gminy Kamienica Polska nie przewiduje się obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych. W zakresie odnawialnych źródeł energii dopuszcza się wykorzystanie energii słonecznej, biomasy oraz energii geotermalnej.

Na terenie gminy Kamienica Polska nie przewiduje się obszarów, na których dopuszcza się rozwój energetyki wiatrowej ze względu na położenie gminy w strefie mało korzystnej do rozwoju tego źródła energii odnawialnej.

W zakresie energii wodnej dopuszcza się wyłącznie budowę małych elektrowni wodnych, których lokalizacja powinna minimalizować wpływ na środowisko przyrodnicze, przede wszystkim ichtiofaunę.

7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym w zakresie Studium obejmują głównie zagadnienia z zakresu ładu przestrzennego, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej, wyposażenia w obiekty infrastruktury społecznej, systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

Do inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym zalicza się:

- budowę, modernizację i przebudowę dróg, ciągów pieszych i rowerowych o znaczeniu lokalnym,
- budowę, modernizację i rozbudowę systemów infrastruktury technicznej,
- budowę obiektów usług publicznych takich jak: edukacja, ochrona zdrowia, sport i rekreacja, kultura, remizy OSP, świetlice wiejskie,
- budowę obiektów infrastruktury społecznej,
- realizację zieleni i przestrzeni publicznych.

Powyższe inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym można realizować na całym obszarze gminy, gdzie inwestycja nie jest w sposób oczywisty kolizyjna z przeznaczeniem terenu wyznaczonym w Studium.

8. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1

Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, obejmujące obszar gminy Kamienica Polska przedstawiono poniżej.

W ramach zadań samorządowych służących realizacji inwestycji celu publicznego, ustalonych w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego wyznacza się obszar inwestycji o nazwie:

- Budowa, przebudowa dróg wojewódzkich, określone według dokumentów źródłowych jako: Przebudowa dróg wojewódzkich oraz drogowych obiektów inżynierskich – wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego. Przedsięwzięcia drogowe realizowane jako projekty RPOWSL na lata 2014-2020 dotyczące m.in. ciągów drogowych 921, 941, 928, 913, 942, 791, 793, 934, 789, 494, 929, 908, 933, 935, 910, 786, 491, 492, 925, 408, 948 – wsparcie przebudowy, budowy kluczowych elementów i odcinków dróg wojewódzkich prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego.

Na obszarze gminy Kamienica Polska położony jest ciąg drogowy 791.

W ramach inwestycji celu publicznego postulowanych przez samorząd województwa, ustalonych w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego wyznacza się obszar inwestycji o nazwie:

- Budowa Szybkiej Kolei Regionalnej, określone według dokumentów źródłowych jako: Stworzenie Szybkiej Kolei Regionalnej, o lokalizacji: Gliwice – Katowice – Dąbrowa Górnicza – Częstochowa; Katowice – Rybnik – Racibórz / Wodzisław Śl. – Chałupki; Katowice – Tychy – Bieruń – granica z woj. małopolskim (Oświęcim); Katowice – Bielsko-Biała – Żywiec – Zwardoń (granica państwa); Katowice – Bytom – Tarnowskie Góry – Lubliniec; Katowice – granica z woj. małopolskim (Kraków).

- Budowa sieci dróg/tras rowerowych, określone według dokumentów źródłowych jako: Budowa spójnej sieci dróg/tras rowerowych o zasięgu ponadlokalnym wg jednolitych standardów.

W ramach inwestycji celu publicznego, zależnych od podmiotów innych niż samorząd województwa, ustalonych w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPOWSI) wyznacza się obszar inwestycji o nazwie:

- Modernizacja i rewitalizacja linii kolejowych, określone według dokumentów źródłowych jako: Prace na linii kolejowej nr 1 na odcinku Częstochowa – Zawiercie.

9. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej

Na obszarze gminy Kamienica Polska nie występują obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości.

W celu podniesienia jakości życia mieszkańców oraz prawidłowego kształtowania ładu przestrzennego w gminie, wyznacza się następujące obszary przestrzeni publicznych:

o znaczeniu lokalnym:

Ulice:

- ulica Marii Konopnickiej w miejscowości Kamienica Polska na całej jej długości,
- ulica główna przebiegająca przez miejscowość Zawisna na całej długości,
- ulica Boczna w Wanatach na całej długości,
- ulica Długa w Zawadzie na całej długości,
- ulica Botaniczna w Zawadzie na całej długości,
- ulica Krótka i ulica Transportowa w Kolonii Klepaczce na całych ich długościach,
- ulica Słoneczna, ulica Gajowa, ulica będąca przedłużeniem ulicy Gajowej w kierunku północnym, ulica Brzozowa w Rudniku Wielkim, na całych ich długościach,
- ulica Spokojna, ul. Topolowa i ul. Karoliny w Wanatach, na całych ich długościach,
- ulica Częstochowska w Osinach na całej jej długości,
- ulica główna przebiegająca przez miejscowość Romanów,

Place:

- plac przed Kościołem p.w. Św. Michała Archanioła w Kamienicy Polskiej,
- plac przed Kościołem p.w. Błogosławionej Karoliny Kózkówny w Wanatach,
- plac przed Kościołem p.w. Św. Tomasza Apostoła w Osinach,
- przed budynkiem Urzędu Gminy w Kamienicy Polskiej,
- przed budynkami Zespołu Szkół w Kamienicy Polskiej,
- przed Gminnym Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji w Kamienicy Polskiej,
- przed Muzeum Regionalnym w Kamienicy Polskiej,
- przed centrum usług handlu w Romanowie.

Zaleca się wytworzenie obszarów przestrzeni publicznej:

- przed budynkiem Szkoły i Przedszkola przy ul. Częstochowskiej w Osinach,
- przed budynkiem Ochotniczej Straży Pożarnej przy ul. Słonecznej w Rudniku Wielkim.

o znaczeniu ponadlokalnym:

- obszar wzdłuż drogi krajowej nr 1.

W planach miejscowych dopuszcza się wyznaczanie innych dodatkowych przestrzeni publicznych, poza wymienionymi powyżej.

Stworzenie obszarów przestrzeni publicznych poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych, kulturalnych i estetycznych wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców gminy, jak również może mieć znaczący wpływ na promowanie właściwego wizerunku gminy w skali regionalnej

oraz ponadregionalnej. Będą wpływać korzystnie na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej gminy. Dobrze wykreowane przestrzenie publiczne sprzyjają poczuciu tożsamości lokalnej społeczności poszczególnych miejscowości, sprzyjają również aktywizacji ludności, zaspokajaniu potrzeb oraz rozwijaniu kontaktów międzyludzkich. Wskazane jest zatem zachowanie, rozwój i ukształtowanie przestrzeni publicznych, wpisujących się w poszczególne miejscowości oraz kształtujących obszary skoncentrowania usług zarówno komercyjnych, jak i publicznych.

Dla obszarów przestrzeni publicznych należy:

- przyjąć ujednolicony w skali gminy system identyfikacji wizualnej (wyglądu nośników reklamowych, ogłoszeniowych oraz informacyjnych),
- dostosować zagospodarowanie terenu oraz kształtowanie zabudowy dla potrzeb osób niepełnosprawnych,
- dążyć do wyposażenia dróg w chodniki, oświetlone w granicach zwartej zabudowy.

10. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Obszar gminy Kamienica Polska objęty jest w całości, poza obszarami zwartych kompleksów leśnych, obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Zakłada się sporządzanie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wynikających z konieczności wprowadzenia zmian w istniejącej lub projektowanej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, zgodnie z kierunkami ustalonymi w Studium.

Studium wyznacza nowe tereny pod zabudowę, stanowiące grunty rolne III klasy bonitacyjnej oraz grunty leśne, przeznaczone w obowiązujących planach pod funkcje rolnicze oraz leśne. Zmiana przeznaczenia tych terenów wymagać będzie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz uzyskania stosownej zgody Ministra względnie Marszałka na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

11. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Występujące na obszarze gminy Kamienica Polska tereny gleb odłogowanych oraz zdegradowanych, po eksploatacji rud żelaza, o niskich klasach bonitacyjnych, zaleca się przewidzieć do zalesienia lub zadrzewienia oraz włączenia tych terenów w system terenów otwartych.

Obszary gruntów rolnych III klasy bonitacyjnej w większości pozostawia się w rolniczym wykorzystaniu, część z nich przewiduje się docelowo pod rozwój funkcji mieszkaniowo-usługowych, co w przypadku gruntów, przeznaczonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, pod funkcje rolnicze, wymagać będzie stosownej zgody Ministra względnie Marszałka na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. Do czasu zmiany sposobu użytkowania gruntów rolnych należy dążyć do ich ochrony oraz właściwego wykorzystania.

Studium wskazuje do zachowania istniejące gospodarstwa rolne, hodowlane i ogrodnicze oraz gospodarstwa leśne, dając możliwości ich przekształceń w zakresie ustaleń Studium zawartych w kierunkach rozwoju.

Zwarte kompleksy leśne występujące licznie na obszarze gminy oraz teren obsługi produkcji leśnej, wskazuje się do zachowania. Przewiduje się ponadto uszanowanie enklaw leśnych położonych wśród zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej.

12. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych

Na obszarze gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, które szczegółowo opisano w części Uwarunkowania oraz wyznaczono na rysunkach Studium. Zgodnie z ustawą Prawo Wodne, na terenach szczególnego zagrożenia powodzią, obowiązują ograniczenia w zainwestowaniu, zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią. Terenami chronionymi przed zabudową lub innym zagospodarowaniem mogącym zakłócić swobodne przemieszczanie się fali powodziowej, są zatem obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%) oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%). Tereny te zidentyfikowano w dolinie Warty.

Na obszarze gminy Kamienica Polska występują ponadto obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$), które szczegółowo opisano w części Uwarunkowania oraz wyznaczono na rysunkach Studium.

Na terenach zagrożonych powodzią w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy przyjmować rozwiązania projektowe zapewniające utrzymanie swobodnego przepływu wód powodziowych oraz zapewniające bezpieczeństwo mieszkańcom i ochronę ich mienia.

W celu ochrony przed powodzią, wskazuje się zachowanie i zwiększenie powierzchni retencyjnej na terenach nadrzecznych poprzez dążenie do osiągania odpowiedniej ilości zasobów wodnych w sposób naturalny (ochrona mokradeł, torfowisk, lasów, oczek wodnych i starorzeczy).

Na terenie gminy brak jest wałów przeciwpowodziowych, jednak w celu ograniczenia ryzyka powodziowego na obszarze gminy, planowana jest budowa zbiornika retencyjnego wody „Zawada”, który będzie zlokalizowany w miejscowości Kamienica Polska. Zbiornik będzie zasilany wodą z rzeki Kamieniczki, piętrzonej na istniejącym jazie na ok. km 2+000 biegu rzeki. Powierzchnia zbiornika będzie wynosić ok. 1,6 ha. Budowa zbiornika ma na celu: łagodzenie wezbrań powodziowych oraz eliminowanie przepływów niskich w korycie rzeki.

Na obszarze gminy Kamienica Polska nie występują i nie wyznacza się obszarów osuwania się mas ziemnych.

13. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Na obszarze gminy Kamienica Polska nie wyznacza się filaru ochronnego dla złoża kopaliny, z uwagi na brak takiej potrzeby.

14. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady

W związku z nie występowaniem na obszarze gminy Kamienica Polska obszarów pomników zagłady i ich stref ochronnych, w niniejszym Studium nie określa się kierunków dotyczących takich obszarów.

15. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Na obszarze gminy Kamienica Polska nie występują obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji, w związku z czym nie określa się kierunków dotyczących takich obszarów.

16. Obszary zdegradowane

Na obszarze gminy Kamienica Polska nie występują obszary zdegradowane, znajdujące się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. W związku z brakiem występowania obszarów zdegradowanych, nie określa się w niniejszym Studium kierunków dotyczących takich obszarów.

17. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Na obszarze gminy Kamienica Polska występują tereny zamknięte, których granice przedstawiono na rysunku Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Tereny zamknięte obejmują działki położone w obrębie geodezyjnym Osiny, które wymieniono w części tekstowej Studium – Uwarunkowania pkt 15.

Dla powyższych terenów zamkniętych nie ustanowiono strefy ochronnej.

W przypadku zmiany statusu terenu zamkniętego, dopuszcza się zmianę przeznaczenia terenu – lasy oraz tereny usług sportu i rekreacji.

18. Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym

Na obszarze gminy Kamienica Polska nie występują oraz nie wyznacza się obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym.

IV. UZASADNIENIE I SYNTEZA

Pierwsze uchwalone Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla gminy Kamienica Polska uchwalone zostało w 2001 r. i przyjęte uchwałą nr 194/XXIV/2001 Rady Gminy Kamienica Polska z dnia 21 grudnia 2001 r. Na skutek zmieniających się uwarunkowań oraz potrzeb niezbędne było dostosowanie ustaleń studium, dlatego też dokonano dwóch zmian jednostkowych, a mianowicie: Zmiana Studium przyjęta uchwałą nr 39/VII/2011 Rady Gminy Kamienica Polska z dnia 28 czerwca 2011 r. oraz Zmiana Studium przyjęta uchwałą nr 80/XV/2012 Rady Gminy Kamienica Polska z dnia 22 maja 2012 r. Należy zauważyć, że Studium z 2001 roku wraz z dwiema zmianami, zostało w całości skonsumowane poprzez uchwalenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla całego obszaru gminy, z wyłączeniem dużych kompleksów leśnych.

Z uwagi jednak na zmieniające się przepisy prawne oraz wymagania stawiane obecnym opracowaniom, jak również potrzeby inwestycyjne oraz złożone wnioski o zmianę przeznaczenia nieruchomości, niezbędne było podjęcie decyzji o całościowej zmianie Studium z 2001 roku. Rada Gminy Kamienica Polska w dniu 25 listopada 2015 roku podjęła Uchwałę nr 71/XV/2015 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kamienica Polska.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie jest aktem prawa miejscowego, stanowi jednak wytyczną przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Wykonanie studium zostało poprzedzone sporządzeniem opracowania ekofizjograficznego, wymaganego przepisami odrębnymi. Przedmiotem nowego Studium jest ustalenie nowych kierunków polityki przestrzennej, uwzględniającej obecne uwarunkowania, które uległy dużym zmianom od 2001 roku (uchwalenia poprzedniego Studium), zarówno uwarunkowania przestrzenne, społeczne, infrastrukturalne i inne.

W oparciu o analizę istniejącego zainwestowania, zagospodarowania i użytkowania terenów oraz po przeprowadzeniu szeregu analiz: analiz ekonomicznych, środowiskowych i społecznych, bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, prognoz demograficznych, uwzględniających migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego oraz analizy możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy, określa się główne kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy:

- wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju poszczególnych miejscowości,
- rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy rekreacji indywidualnej,
- rozwój ośrodków usługowych w miejscowości Kamienica Polska,
- wykreowanie lokalnych ośrodków usługowych w poszczególnych miejscowościach,
- rozwój turystyki oraz agroturystyki,
- wykreowanie obszarów przestrzeni publicznych,
- rozwój pasma aktywności gospodarczej wzdłuż drogi krajowej nr 1,
- zapewnienie ciągłości funkcjonalnej i przestrzennej terenów otwartych: terenów zieleni oraz terenów wód powierzchniowych,
- zachowanie kompleksów leśnych i stref ekotonowych oraz powiązanie enklaw lasów i zadrzewień z terenami zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej,
- rozbudowa systemu infrastruktury technicznej.

Głównymi kierunkami rozwoju gminy Kamienica Polska będzie rozwój wielopłaszczyznowy, zachowując odpowiednie proporcje, aby gmina Kamienica Polska mogła być w przyszłości nie tylko korzystnym miejscem do zamieszkania, ale i istotnym punktem rozwoju gospodarczego na mapie regionu, czy też w skali potencjalnego obszaru funkcjonalnego w rejonie Częstochowy. Na obszarze gminy wyznaczono obszary rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i usług wzdłuż głównych ulic w miejscowościach, obszary rozwoju zabudowy mieszkaniowej rezydencjonalnej oraz zabudowy mieszkaniowej rekreacji indywidualnej, obszary usług oraz obszar aktywności gospodarczej DK1.

W trakcie prac nad niniejszym dokumentem rozważano kilka wariantów rozwiązań przestrzennych, przyjęto wariant najbardziej optymalny, uwzględniający zarówno potrzeby społeczno-gospodarcze, jak również uwarunkowania przyrodniczo-kulturowe oraz potrzeby i możliwości rozwoju gminy.

Szczegółowe uzasadnienie przyjętych rozwiązań zawiera część I. Uwarunkowania oraz część II. Kierunki niniejszego Studium.

V. SPIS MATERIAŁÓW WYJŚCIOWYCH I ŹRÓDŁOWYCH

- Uchwała nr 71/XV/2015 Rady Gminy Kamienica Polska z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kamienica Polska,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kamienica Polska przyjęte uchwałą nr 194/XXIV/2001 Rady Gminy Kamienica Polska z dnia 21 grudnia 2001 r. wraz ze zmianą przyjętą uchwałą nr 39/VII/2011 rady Gminy Kamienica Polska z dnia 28 czerwca 2011 r. oraz zmianą przyjętą uchwałą nr 80/XV/2012 Rady Gminy Kamienica Polska z dnia 22 maja 2012 r.,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ przyjęty uchwałą nr V / 26 / 2 / 2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 roku,
- Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Poczesna, przyjęta uchwałą nr 166/XIX/12 Rady Gminy Poczesna z dnia 19 lipca 2012 roku,
- Zmiana „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Poraj”, przyjęta uchwałą nr 342(XLV)2013 Rady Gminy Poraj z dnia 19 grudnia 2013 roku,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Starcza – zmiana, 2008 r.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Olsztyn, przyjęte Uchwałą Nr XV/141/2012 Rady Gminy Olsztyn z dnia 28 czerwca 2012 r. ze zmianą: przyjętą Uchwałą Nr XXX/284/14 Rady Gminy Olsztyn z dnia 17 czerwca 2014 r., zmianą przyjętą Uchwałą Nr III / 27 / 15 Rady Gminy Olsztyn z dnia 26 lutego 2015 r. oraz zmianą przyjętą uchwałą nr XIII/126/16 Rady Gminy Olsztyn z dnia 26 kwietnia 2016r roku,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Woźniki, przyjęte uchwałą nr 73/VIII/2015 Rady Miejskiej w Woźnikach z dnia 25 czerwca 2015 roku,
- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące na obszarze gminy Kamienica Polska,
- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące na obszarach gmin ościennych,
- Strategia Rozwoju Gminy Kamienica Polska na lata 2001-2015,
- Program „Strategia Rozwoju Powiatu Częstochowskiego” przyjęty uchwałą nr XIII/90/2016 Rady Powiatu w Częstochowie z dnia 28 stycznia 2016 r.
- Strategia rozwoju subregionu północnego województwa śląskiego i regionalnych inwestycji terytorialnych, Częstochowa, czerwiec 2015r.
- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kamienica Polska na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021 roku, przyjęta uchwałą nr 57/XIII/2015 Rady Gminy Kamienica Polska z dnia 23 września 2015 r.
- Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Kamienica Polska, przyjęty uchwałą nr 58/XIII/2015 Rady Gminy Kamienica Polska z dnia 23 września 2015 r.
- Statystyczne Vademecum Samorządowca 2015, Urząd Statystyczny w Katowicach,
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kamienica Polska, Rafał Odachowski, Wrocław, 2015 r.
- www.codgik.pl

- „Zbiór danych bazy danych EGiB dla obszaru gminy Kamienica Polska” (licencja wydana przez Starostę Częstochowskiego nr GK.6642.2385.2015_2404_P z dnia 20 lipca 2015 roku).
- Mapa zasadnicza w postaci wektorowej dla obszaru gminy Kamienica Polska (licencja wydana przez Starostę Częstochowskiego nr GK.6642.2385.2015_2404_P z dnia 20 lipca 2015 roku).
- Baza danych obiektów topograficznych 10k (BDOT10k) (licencja wydana przez Marszałka Województwa Śląskiego nr WODGiK-PU.7522.263.664.2015_24_24_P z dnia 16.06.2015 roku)
- Mapa topograficzna w skali 1:10 000 raster (licencja wydana przez Marszałka Województwa Śląskiego nr WODGiK-PU.7522.263.664.2015_24_24_P z dnia 16.06.2015 roku)
- Mapa topograficzna w skali 1:25 000 raster (licencja wydana przez Marszałka Województwa Śląskiego nr WODGiK-PU.7522.263.664.2015_24_24_P z dnia 16.06.2015 roku)
- Ortofotomapa PHARE (licencja wydana przez Marszałka Województwa Śląskiego nr WODGiK-PU.7522.263.664.2015_24_24_P z dnia 16.06.2015 roku)
- Ortofotomapa 2002 (licencja wydana przez Marszałka Województwa Śląskiego nr WODGiK-PU.7522.263.664.2015_24_24_P z dnia 16.06.2015 roku)
- Ortofotomapa 2009 (licencja wydana przez Marszałka Województwa Śląskiego nr WODGiK-PU.7522.263.664.2015_24_24_P z dnia 16.06.2015 roku).